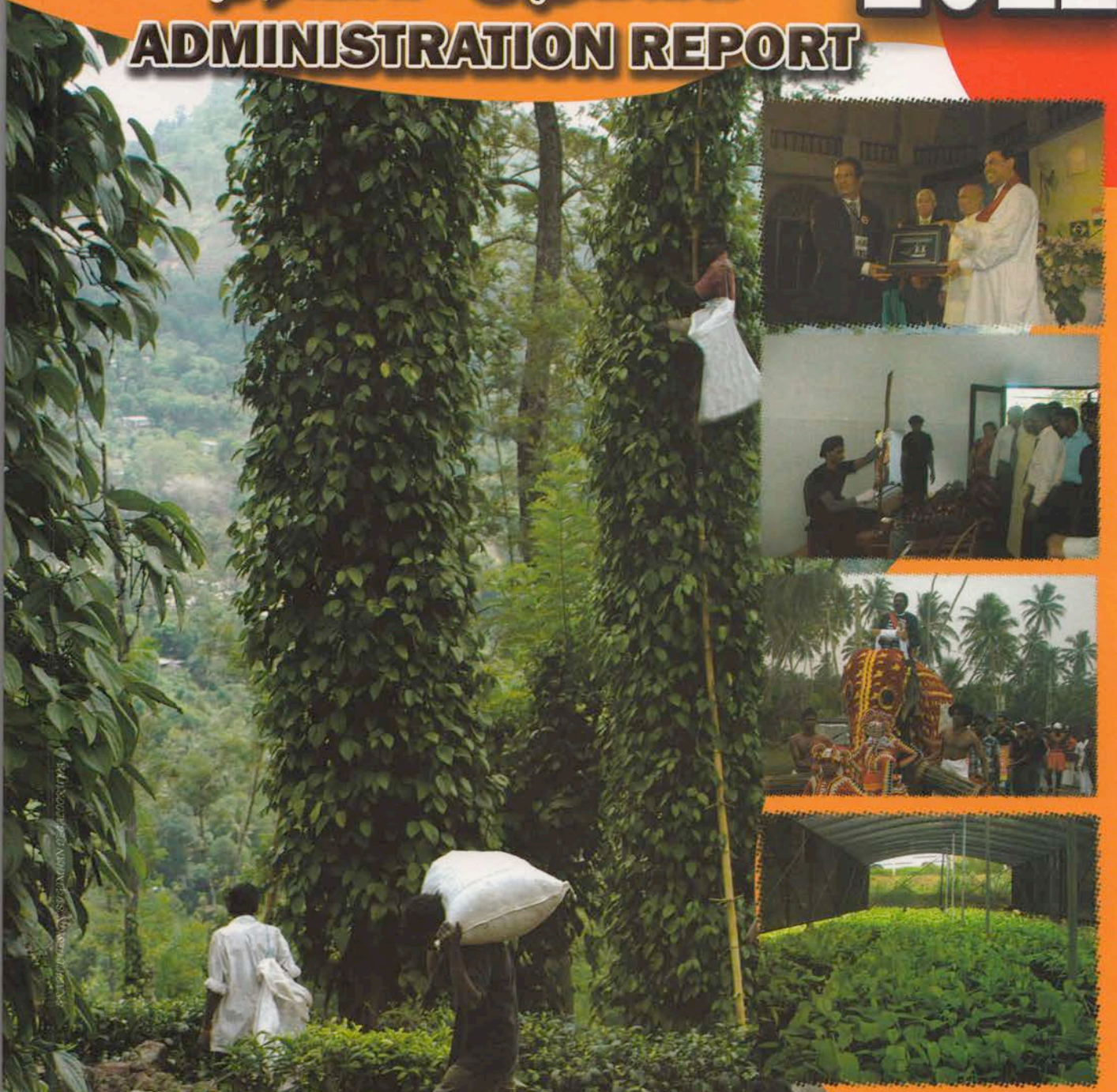

காடு வார்த்தை நிர்வாக அறிக்கை ADMINISTRATION REPORT

2012

அகாசன காகிதர்ல டேபார்தமேந்தி

கூலி அகாசன மெல துலர்மின அலாகாண்ட

ஏற்றுமதி விவசாயத் திணைக்களம்

சிறு ஏற்றுமதிப் பயிர் ஊக்குவிப்பு அமைச்சு

Department of Export Agriculture
Ministry of Minor Export Crop Promotion

web- www.exportagdept.gov.lk

2012

கால வர்தாவி

நிர்வாக அறிக்கை

Administration Report

**அபகஸை காகிதர்ல டேபார்தமேனதுல
சூல அபகஸை மோல துலர்மல அலாகாண்டல**

ஏற்றுமதி விவசாயத் திணைக்களம்
சிறு ஏற்றுமதிப் பயிர் ஊக்குவிப்பு அமைச்சு

Department of Export Agriculture
Ministry of Minor Export Crop Promotion

“Planning and Implementation of an appropriate Research and Development Programme with the prime objective of earning more foreign exchange through enhancement of quality and quantity of Export Agricultural Crop production for sustainable development of economic and social standards of all the stakeholders of the Export Agricultural Crop sector while ensuring the safeguards to environment”

ස්තූතිය

මෙම පාලන වාර්තාව සකස් කිරීම සඳහා දායකත්වය සැපයූ අපනයන කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ සියලු අංශ ප්‍රධානීන් වෙත මාගේ අවංක ස්තූතිය පුද කිරීමට ලැබීම ඉමහත් සතුටකි.

අවශ්‍ය තොරතුරු සැපයීම සඳහා ඇප කැප වී කටයුතු කිරීම වෙනුවෙන් අතිරේක අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්වරුන් (පර්යේෂණ හා සංවර්ධන), අධ්‍යක්ෂ (පාලන), අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ), අධ්‍යක්ෂ (සංවර්ධන), අධ්‍යක්ෂ (නියාමන), ගණකාධිකාරී, උපපර්යේෂණ ස්ථාන භාර පර්යේෂණ නිලධාරීන්, ආර්ථික පර්යේෂණ ඒකකය සහ සහකාර අධ්‍යක්ෂවරුන්ට ද කෘතඥතා පූර්වක ස්තූතිය පිරි නැමේ. පිටකවරය නිර්මාණය හා වාර්තාව මුද්‍රණය කිරීම සඳහා සන්නිවේදන ඒකකයේ කාර්යය මණ්ඩලය මෙන්ම අනෙකුත් කාර්යය මණ්ඩලය දැරූ දායකත්වය ඉතා අගය කොට සලකමි.

මෙම වාර්තාව සකස් කිරීමේ දී ඒ.පී.පී. දිස්නා මෙනවිය (අධ්‍යක්ෂ - නියාමන) දැක්වූ සහයෝගය ඉතා අගය කොට සලකමි. අවශ්‍ය දත්ත ලබා දී සංඛ්‍යාලේඛනඥ ජී.ඩී.එන්.සිරියලතා මහත්මිය දැක් වූ සහයෝගය කෘතඥතා පූර්වකව සිහිකරමි . අවශ්‍ය දත්ත එක්රැස් කර මෙම ලේඛනය සම්පාදනය කිරීම වෙනුවෙන් සැලසුම් අංශයේ සහකාර අධ්‍යක්ෂ ජී.ඊ.එම්.ඒ.කේ දිසානායක මහත්මියට මාගේ හෘදයාංගම ස්තූතිය පිරිනැමේ. මෙම වාර්තාව ඉංග්‍රීසි බසින් සිංහලට පරිවර්තනය කිරීම සඳහා චතුම්භ රණසිංහ මහත්මිය දැක්වූ දායකත්වය ද කෘතඥතා පූර්වකව සිහිකරමි.

2013.10.02

ඩබ්.ඩී.එල් ගුණරත්න,

අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්,

අපනයන කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව

පටුන	පිටු අංකය
මූලික දත්ත 2012	2
1. අපනයන කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ ක්‍රියාකාරිත්වය	
1.1 අරමුණු හා භූමිකාව	3
1.2 ප්‍රධාන ක්‍රියාකාරකම්	3
1.3 2012 වර්ෂය තුළ පැවැත් වූ වැදගත් වැඩසටහන්	4
2. පරිපාලන අංශය	5-9
2.1 කාර්ය මණ්ඩල තොරතුරු	5
2.2 දෙපාර්තමේන්තුවේ ජ්‍යෙෂ්ඨ කළමනාකරණ තනතුරු	7-8
2.3 දෙපාර්තමේන්තුවේ විභාග - 2012	8
2.4 විදේශ සංචාර හා ශිෂ්‍යත්ව -2012	9
3. මූල්‍ය අංශය	10-11
3.1 2012 අභ්‍යන්තර විගණන පරීක්ෂණය	10
4. සංවර්ධන අංශය	12-28
4.1 හැඳින්වීම	12
4.2 වගා සංවර්ධන වැඩසටහන	12
4.3 නව වගා සඳහා අපනයන කෘෂිකර්ම ආධාර යෝජනා ක්‍රමය (EAAS)	12
4.4 ඵලදායීතා ප්‍රවර්ධන වැඩසටහන	14
4.5 වැවිලි අංශයේ වගා සංවර්ධන වැඩසටහන	15
4.6 රෝපණ ද්‍රව්‍ය නිෂ්පාදනය හා බෙදා හැරීම	16
4.7 පැළ සහතිකකරණ වැඩසටහන	17
4.8 අපනයන කෘෂිකර්ම ආධාර යෝජනා ක්‍රමය යටතේ පැළ නිකුත් කිරීම	18
4.9 සෙසු අපනයන කෘෂි හෝග සංවර්ධනය	18
4.10 පසු අස්වනු සංවර්ධන ක්‍රියාකාරකම් සඳහා අපනයන කෘෂිකර්ම ආධාර යෝජනා ක්‍රමය	19
4.11 කාබනික වගා වැඩසටහන	21
4.12 ගොවි පුහුණු වැඩසටහන්	21

4.13	ආදර්ශන	21
4.14	දිවි නැගුම ජාතික සංවර්ධන වැඩසටහන - 2012	22-25
4.15	කුඩා වැවිලි හිමියන්ගේ ව්‍යවසායකත්ව සංවර්ධන වැඩසටහන - 2012	25
4.16	මාතලේ සේවාස්ථ පුහුණු මධ්‍යස්ථානය	25-28
4.17	සන්නිවේදන අංශය	28-31
5.	පර්යේෂණ අංශය	32-55
5.1	පර්යේෂණ අංශයේ ක්‍රියාකාරීත්වය හා ව්‍යුහය	32
5.2	2012 වසරේ පර්යේෂණ ප්‍රතිඵල	32-41
5.2.1	කුරුඳු	32-34
5.2.2	ගම්මිරිස්	34-36
5.2.3	කොකෝවා	36-37
5.2.4	කෝපි	37
5.2.5	කරදමුංගු	37-38
5.2.6	කරාබු	38
5.2.7	ඉඟුරු	39
5.2.8	කහ	40
5.2.9	බුලත්	40
5.2.10	පුවක්	40-41
5.2.11	ගොරකා	41
5.2.12	වැනිලා	41
5.3.	2012 වසරේ දී සිදු කෙරෙමින් පැවති පර්යේෂණ	41-45
5.3.1	කුරුඳු	41-42
5.3.2	ගම්මිරිස්	42-43
5.3.3	කොකෝවා	43
5.3.4	කෝපි	43-44
5.3.5	කරදමුංගු	44
5.3.6	බුලත්	44

5.3.7 පුවක්	44
5.3.8 ඉඟුරු	44
5.3.9 කහ	45
5.3.10 වෙනත්	45
5.4 පර්යේෂණ අංශයේ වෙනත් ක්‍රියාකාරකම්වල ප්‍රගතිය	45-47
5.4.1 පර්යේෂණ අංශය මගින් නිකුත් කරන ලද රෝපණ ද්‍රව්‍ය	45
5.4.2 බීජ උද්‍යානය / ජාන ප්ලාස්මය නඩත්තුව	46
5.4.3 පැළ සහතිකකරණ වැඩසටහන	46
5.4.4 පාංශු පෝෂණය පවත්වා ගැනීම පිළිබඳ උපදේශන සේවා සැපයීම	46
5.4.5 පුහුණු වැඩසටහන්	46
5.4.6 කාබනික පොහොර නිෂ්පාදනය	46
5.4.7 ක්ෂේත්‍ර වාරිකා (පැළ ආරක්ෂණ ඒකකය)	46-47
5.4.8 රෝග හා පළිබෝධ මර්දනය	47
5.5 අපනයන කෘෂි හෝග ආශ්‍රිත ආර්ථික හා අලෙවි පර්යේෂණ	47-51
5.5.1 අධ්‍යයන හා සමීක්ෂණ	47-48
5.5.1.1 මහනුවර දිස්ත්‍රික්කයේ ඉඟුරු සඳහා වන පෙර ගිවිසුම් අලෙවිකරණය පිළිබඳ ආර්ථික විශ්ලේෂණය	47-48
5.5.1.2 අපනයන කෘෂි හෝගවල දළ වාර්ෂික ඵලදායීතා මට්ටම් ඇගයීම	48
5.5.2 අපනයන කෘෂි හෝග වගා වපසරිය	49
5.5.3 2012 වසරේ නිෂ්පාදන ප්‍රවණතා	49
5.5.4 අපනයන කෘෂි හෝග අපනයන හා අපනයන ආදායම් ප්‍රවණතා	50
5.5.5 ශ්‍රී ලංකාවේ නිෂ්පාදිත අපනයන කෘෂිහෝග මිල දී ගන්නා රටවල්	51
5.5.6 මිල හැසිරීම	51
5.5.7 2012 වසරේ අපනයන කෘෂි හෝග ආනයන ප්‍රවණතා	51
5.6 පර්යේෂණ ප්‍රකාශන	51-55

වගු සටහන	පිටු අංකය
2.1.1 වගුව	2012 දෙසැම්බර් 31 දිනට සේවක සංඛ්‍යාවේ විස්තර 5-7
2.4.වගුව	විදේශ සංචාර හා ගිණුම් -2012 9
3.1 වගුව	මූල්‍ය ප්‍රතිපාදන හා වියදම් - 2012 11
4.3.1 වගුව	නව වගා සඳහා අපනයන කෘෂිකර්ම ආධාර යෝජනා ක්‍රමය 13
4.3.2 වගුව	2011/12 වසරවල දී නව වගා වැඩසටහන යටතේ වගා කරන ලද බිම් ප්‍රමාණ 13
4.3.3 වගුව	නව වගා වැඩසටහන යටතේ ලැබුණු අයදුම්පත් හා පරීක්ෂා කරන ලද ඉඩම් 14
4.4.1 වගුව	එලදායීතා ප්‍රවර්ධන වැඩසටහන සඳහා ආධාර යෝජනා ක්‍රමය 14
4.4.2 වගුව	එලදායීතා ප්‍රවර්ධන වැඩසටහන යටතේ සංවර්ධනය කළ වගා භූමි ප්‍රමාණ - දිස්ත්‍රික්ක අනුව 15
4.4.3 වගුව	එලදායීතා ප්‍රවර්ධන වැඩසටහන යටතේ සංවර්ධනය කළ අපනයන කෘෂි භෝග වගා වපසරිය 15
4.5.1 වගුව	2012 වැවිලි අංශයේ සංවර්ධන වැඩසටහන යටතේ සංවර්ධිත වගා භූමි ප්‍රමාණය 16
4.6.1 වගුව	දෙපාර්තමේන්තු පැළ තවත් - දිස්ත්‍රික්ක අනුව 16
4.6.3 වගුව	බීජ හා රෝපණ ද්‍රව්‍යවල මිල ගණන් 17
4.7.1 වගුව	2012 වසරේ දී සහතිකකරණය කළ හා නිකුත් කළ පැළ පිළිබඳ විස්තර 18
4.8.1 වගුව	පැළ නිකුත් කිරීම 18
4.9.1 වගුව	ප්‍රධාන වගා ප්‍රදේශවල වැනිලා වගා වැඩසටහන 19
4.10.1 වගුව	පසු අස්වනු ක්‍රියාකාරකම් සඳහා ආධාර යෝජනා ක්‍රමය 20
4.10.2 වගුව	2012 වසරේ පසු අස්වනු උපකරණ බෙදා දීම 20
4.11.1 වගුව	කාබනික වගා වැඩසටහන යටතේ ස්ථාපිත කරන ලද භූමි ප්‍රමාණය -2012 21
4.12.1 වගුව	ගොවි පුහුණු ප්‍රගතිය - 2012 21
4.13.1 වගුව	2012 වසරේ පවත්වන ලද ආදර්ශන වැඩසටහන - දිස්ත්‍රික්ක අනුව 22
4.14.1.1 වගුව	ගෙවතු වගා වැඩසටහන යටතේ රෝපණ ද්‍රව්‍ය බෙදා දීම 22-23
4.14.2.1 වගුව	පැළ ගෘහ ඉදිකිරීමේ ප්‍රගතිය 24
4.14.3.1 වගුව	ආර්ථික වැවිලි ඒකක ස්ථාපනය කිරීමේ ප්‍රගතිය 24
4.14.4.1 වගුව	ගෘහස්ථ වාණිජ ඒකක වැඩසටහනේ භෞතික ප්‍රගතිය 25
4.16.1 වගුව	2012 වසරේ පවත්වන ලද පුහුණු වැඩසටහන් 26
4.16.2 වගුව	තනි පුද්ගල/කුඩා කණ්ඩායම් උපදේශන හා විහිදුම් සේවා වැඩසටහන් 26

4.16.3 වගුව	ආවරණය කරන ලද විෂය ප්‍රදේශ	27
4.16.4 වගුව	අපනයන කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තු නිලධාරීන් හා වෙනත් රජයේ නිලධාරීන් සඳහා පැවැත්වූ පුහුණු වැඩසටහන්	27-28
5.2.1.1 වගුව	විශේෂය අනුව කුරුඳු තෙල්වල සංයුතිය	33
5.2.5.1 වගුව	ප්‍රතිකාරක ක්‍රමය අනුව පැළ මැක්කන්ගේ හානිය	38
5.5.2.1 වගුව	අපනයන කෘෂි භෝග ආධාර යෝජනා ක්‍රමය යටතේ නව වගා වපසරිය 2012	49
5.5.3.1 වගුව	අපනයන කෘෂි භෝග තක්සේරු නිෂ්පාදන ධාරිතාව -2009/2012	50

රූප සටහන්

4.6.2 සටහන	පුද්ගලික පැළ තවාන්වල ව්‍යාප්තිය	17
5.2.1.2 සටහන	(කුරුඳු) කදේ කොටස්වල බර	34

ඇමුණුම I	: තක්සේරු කළ අපනයන කෘෂි භෝග වගා බිම් ප්‍රමාණ, දිස්ත්‍රික්ක අනුව – 2011	56
ඇමුණුම II	: අපනයන කෘෂි භෝගවල අපනයන පරිමාව සහ අගයන් - 2011/12	57
ඇමුණුම III	: 2009/2012 දක්වා අපනයන කෘෂි භෝගවල සාමාන්‍ය මිල ගණන් (කි.ග්‍රෑ. /රු.)	58
ඇමුණුම IV	: අපනයන කෘෂි භෝග ආනයන පරිමාව හා අගය – 2011/12	59
ඇමුණුම V	: ව්‍යාප්ති නිලධාරීන් සේවයේ යෙදවීම - 2012	60-62
ඇමුණුම VI	: අපනයන කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ ආයතනික ව්‍යුහය	63

අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්තුමාගේ පණිවුඩය
අපනයන කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව

පර්යේෂණ හා සංවර්ධන ක්‍රියාදාමයන් ඔස්සේ නිෂ්පාදනය, ඵලදායීතාවය හා නිෂ්පාදන තත්ත්වයන් දියුණු කිරීම හා අගය එකතු කිරීමේ ධාරිතාව වැඩි කිරීම මගින් අපනයන කෘෂි භෝග ක්‍ෂේත්‍රය දියුණු කර ගැනීම සඳහා අපනයන කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව කැප වී සිටී. දෙපාර්තමේන්තුව 2012 වසර තුළ දී පසුගිය වසරට සාපේක්ෂව අපනයන කෘෂි භෝගවල අපනයන පරිමාව හා අපනයන ආදායම යන අංශ දෙකෙහිම සැලකිය යුතු වර්ධනයක් පෙන්නුම් කර තිබේ. තේ, රබර්, පොල් හා කපු හැරුණු කොට බහු වාර්ෂික භෝග ගණයට අයත්වන කුළු බඩු, පානීය, කාර්මික හා උත්තේජක භෝග සහ සහන්ධ තෙල්වලින් සැදුම් ලත් මෙම අංශය 2012 වර්ෂය තුළ සියලු කෘෂිකාර්මික හා වැවිලි අපනයන ආදායම්වලින් 12.0%කට වැඩි ප්‍රතිශතයකට දායකත්වය සපයන ලදී. අපනයන කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව 2012 වසර තුළ සාක්ෂාත් කර ගත යුතු අරමුණු කරා ළඟා වීම සඳහා සිය පර්යේෂණ හා සංවර්ධන ක්‍රියාදාමයන් සුළු අපනයන භෝග ප්‍රවර්ධන අමාත්‍යාංශයේ මෙහෙයවීම හා අධීක්ෂණය යටතේ සැලසුම් කොට ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. 2012 වසර සෑම අපනයන කෘෂි භෝගයක් සඳහාම පාහේ වැදගත් වූ වසරක් ලෙස හැඳින්විය හැක. කුරුඳු, ගම්මිරිස්, කරාබු, සාදික්කා හා වසාවාසි යන භෝගවල ගොවිපොළ මට්ටමේ මිල ගණන් 2011 වසරට සාපේක්ෂව සාධනීය ලෙස ඉහළ ගොස් ඇති අතර කරදමුංගු හා බුලත් හැරුණු කොට අනෙකුත් සියලු අපනයන කෘෂි භෝගවල මිල ගණන් ද සැලකිය යුතු මට්ටමකින් ඉහළ ගොස් තිබේ.

2012 වසරේ දී දෙපාර්තමේන්තුව සුළු අපනයන භෝග ප්‍රවර්ධන අමාත්‍යාංශය හා එක්ව වැදගත් සම්මේලන දෙකක් පවත්වන ලදී. එකක් නම් කොළඹ, ගල්කිස්සේ දී පවත්වන ලද ජාත්‍යන්තර ගම්මිරිස් සමුළුවේ වාර්ෂික සැසියයි. මෙම සමුළුවට විදේශීය නියෝජිතයින් 187 ක් ඇතුළුව නියෝජිතයෝ 350කට අධික ජරමාණයක් සහභාගි වූහ. ඒ හැරුණු කොට සුළු අපනයන භෝග පිළිබඳ ප්‍රථම වාර්ෂික පර්යේෂණ සමුළුව ද මේ වසරේ පේරාදෙණියේ දී පවත්වන ලදී.

දෙපාර්තමේන්තුව විසින් ජාත්‍යන්තර ප්‍රමිතීන්ට හා වෙළඳ රීතීන්ට අනුගත වීම ඔස්සේ අපනයන භෝග කර්මාන්තයේ නියැලී වෙනත් රටවල් හා තරග කිරීම අරමුණු කර ගනිමින් නිෂ්පාදිතවල නිෂ්පාදනය, ඵලදායීතාව හා ගුණාත්මය ඉහළ නැංවීම කෙරෙහි වැඩි අවධානයක් යොමු කරන ලදී. ලෝකය පුරා සෞඛ්‍යාරක්ෂිත නිෂ්පාදන සඳහා පවතින ඉහළ ඉල්ලුම සපුරාලනු වස් ඉහළ ගුණාත්මයක් සහිත නිෂ්පාදන කෙරෙහි වැඩි අවධානයක් යොමු කරන ලදී. මෙම නව්‍ය අභියෝගයන් ජය ගැනීම සඳහා “ඉහළ ගුණාත්මක නිෂ්පාදනයක්” යන තේමාව යටතේ යහපත් කෘෂිකාර්මික පිළිවෙත් හා යහපත් නිෂ්පාදන පිළිවෙත් ප්‍රවර්ධනය කිරීම හා සමගාමීව ගෘහස්ථ නිෂ්පාදන පද්ධතිය තුළ ආහාර සුරක්ෂිතතා ප්‍රමිතීන් ක්‍රියාත්මක කිරීම සහතික කිරීම තුළින් අපනයන කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව සිය මෙහෙවර 2012 වසර තුළ ද තවදුරටත් ක්‍රියාවට නංවන ලදී.

අපනයන කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් යටතේ පවතින දෙපාර්තමේන්තුවේ සංවර්ධන, පර්යේෂණ, පාලන හා මූල්‍ය යන අංශ හතරෙහිම සමස්ත කාර්යසාධනය හා අදාළ තොරතුරු මෙම වාර්තාව තුළ සම්පිණ්ඩනය කොට ඇත. එහි දෙපාර්තමේන්තුවේ සියලු ක්‍රියාකාරකම්, අපේක්ෂිත අරමුණු සාක්ෂාත් කර ගැනීම සඳහා යොදාගත් උපක්‍රම සහ 2012 වසර තුළ ලබාගත් ප්‍රගතිය අන්තර්ගත වේ.

මූලික දත්ත -2012

➤ 2012 වර්ෂයේ අපනයන කෘෂි අංශයේ වර්ධනය

• දළ දේශීය නිෂ්පාදිතයට දායකත්වය	-	0.5%
• අපනයන කෘෂි ආදායමට දායකත්වය	-	12.0%
• අපනයන පරිමාව (මෙ.ටො.)	-	37,528.8
• අපනයන අගය (රු.මි.)	-	35,321.5
• ඇස්තමේන්තුගත අපනයන කෘෂි හෝග වගා වපසරිය (හෙක්.)	-	106,232 (කහ සහ ඉහුරු ඇතුළත්ව)

➤ දෙපාර්තමේන්තුවට අයත් දිස්ත්‍රික් කාර්යාල, පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථාන හා පැළ තවාන් පිළිබඳ විස්තර

(අ) දිස්ත්‍රික් කාර්යාල -14 (මෙම දිස්ත්‍රික් කාර්යාලවල ව්‍යාප්තිය පහත පරිදි වේ.)

මධ්‍යම පළාත	- මහනුවර, මාතලේ, නුවරඑළිය
සබරගමුව පළාත	- කෑගල්ල, රත්නපුර
ඌව පළාත	- මොණරාගල, බදුල්ල
දකුණු පළාත	- ගාල්ල, මාතර, හම්බන්තොට
බස්නාහිර පළාත	- කොළඹ, ගම්පහ, කළුතර
වයඹ පළාත	- කුරුණෑගල

(ආ) පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථාන හා උපපර්යේෂණ මධ්‍යස්ථාන

1. මධ්‍යම පර්යේෂණ ස්ථානය, මාතලේ
2. කුරුඳු පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථානය, මාතර, තිහගොඩ, පළොල්පිටිය
3. අතුරුහෝග හා බුලත් පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථානය, නාරම්මල, දම්පැලැස්ස
4. ප්‍රධාන කාර්යාලයීය ආර්ථික හා අලෙවි පර්යේෂණ ඒකකය පේරාදෙණිය
5. මැදරට පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථානය, දැල්පිටිය
6. පටක රෝපණ මධ්‍යස්ථානය හා පැළ තවාන, වල්පිට
7. උපපර්යේෂණ මධ්‍යස්ථානය, කුණ්ඩසාලේ
8. උපපර්යේෂණ මධ්‍යස්ථානය, නිල්ලඹ

(ඇ) දෙපාර්තමේන්තුවට අයත් පැළ තවාන්

1. කුරුණෑගල දිස්ත්‍රික්කය
 - සෙරපිස් පැළ තවාන, පොල්ගහවෙල.
 - හොලොන්ගොල්ල පැළ තවාන, දොඩමන්ගස්ලන්ද.
 - වෙන්තෝරුව පැළ තවාන, නාරම්මල
2. නුවරඑළිය දිස්ත්‍රික්කය
 - බලැක්වෝටර් පැළ තවාන, ගිනිගත්හේන.
 - මුල්හල්කැලේ පැළ තවාන, වලපනේ
3. මාතලේ දිස්ත්‍රික්කය
 - මධ්‍යම පැළ තවාන, ඇල්වල
4. මාතර දිස්ත්‍රික්කය
 - මධ්‍යම පැළ තවාන, මාපලාන, කඹුරුපිටිය
5. කෑගල්ල දිස්ත්‍රික්කය
 - මධ්‍යම පැළ තවාන, ගස්නාව
6. ගම්පහ දිස්ත්‍රික්කය
 - මධ්‍යම පැළ තවාන, වල්පිට

1. අපනයන කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ ක්‍රියාකාරකම්

1.1 අරමුණු හා භූමිකාව

අපනයන කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ මූලික කාර්යභාරය වනුයේ අපනයන පරිමාව හා නිෂ්පාදන ගුණාත්මය ඉහළ නැංවීම ඔස්සේ වැඩි විදේශ විනිමයක් උපයා ගැනීම වස් අපනයන කෘෂි හෝග ක්ෂේත්‍රයේ උන්නතිය හා සංවර්ධනය වෙනුවෙන් වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීමයි. නිල වර්ගීකරණයට අනුව මුළු වාර්ෂික නිෂ්පාදනයෙන් 50%කට වැඩි ප්‍රමාණයක් අපනයනය කරනු ලබන බහු වාර්ෂික හෝග සහ ඊට අමතරව, සුළු අපනයන හෝග අමාත්‍යවරයා විසින් අපනයන කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ විෂය පථයට ඇතුළත් කරනු ලැබිය යුතු යැයි නිර්දේශ කරනු ලබන ඕනෑම හෝගයක් අපනයන කෘෂි හෝගයක් යනුවෙන් හඳුන්වනු ලබයි. (තේ, රබර්, පොල් හා කපු යන අපනයන කෘෂි හෝග මෙම වර්ගීකරණයට අයත් නොවේ.) උක්ත වර්ගීකරණයට අනුව කුරුඳු, ගම්මිරිස්, කරාබු, සාදික්කා, කරදමුංගු, කෝපි, කොකෝවා, බුලත්, පුවක්, වැනිලා, පැහිරි, සේර, ගොරකා, කිතුල්, ඉහුරු හා කහ ආදී සාම්ප්‍රදායික හෝග සංවර්ධනය කෙරෙහි අපනයන කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ මූලික අවධානය යොමු වී තිබේ. මූලික වශයෙන් තාක්ෂණික දෙපාර්තමේන්තුවක් වන අපනයන කෘෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ ප්‍රධාන භූමිකාව අපනයන කෘෂි හෝග ක්ෂේත්‍රයට අදාළ පර්යේෂණ හා සංවර්ධන ක්‍රියාදාමයන් හා බැඳී පවතී.

1.2 ප්‍රධාන ක්‍රියාකාරකම්

ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ පාර්ලිමේන්තුවේ 1992 සැප්තැම්බර් 22 දිනැති, අංක 46 දරන අපනයන කෘෂිකර්ම ප්‍රවර්ධන පනත මගින් පහතින් දක්වා ඇති කාර්යයන් හා සේවාවන් සඳහා අපනයන කෘෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවට ව්‍යවස්ථාපිත බලය පවතී.

- අපනයන කෘෂි හෝග වගාව, පිරිසැකසුම්කරණය, සංවිධානය හා ප්‍රවර්ධනය
- හෝග සංවර්ධනය, හෝග වගාව, හෝග ආරක්ෂණය, පසු අස්වනු කළමනාකරණය හා ඒ හා බැඳුණු සමාජ ආර්ථික ක්‍රියාකාරකම්
- ගුණාත්මක රෝපණ ද්‍රව්‍ය නිෂ්පාදනය හා බෙදා හැරීම
- හෝග නිෂ්පාදනය, ඵලදායිතා ප්‍රවර්ධනය හා ගුණාත්මක සංවර්ධනය සඳහා අපනයන කෘෂි හෝග ආධාර යෝජනා ක්‍රම ක්‍රියාත්මක කිරීම
- හෝග ආරක්ෂණ උපදේශන සේවා සැපයීම
- ඒකාබද්ධ පළිබෝධ කළමනාකරණය ප්‍රවර්ධනය
- ඒකාබද්ධ ශාක පෝෂක කළමනාකරණය ප්‍රවර්ධනය
- කාබනික වගා ප්‍රවර්ධනය
- අලෙවිකරණය, ගුණාත්මක ප්‍රමිතීන් හා මිල ආදී දත්ත නිකුත් කිරීම
- අපනයන කෘෘෂි හෝග නිෂ්පාදිත හා රෝපණ ද්‍රව්‍ය ආනයනය පාලනය
- අපනයන කෘෘෂි හෝග නිෂ්පාදනය, පිරිසැකසුම්කරණය හා අලෙවියෙහි යෙදී සිටින පාර්ශ්වකරුවන් පුහුණු කිරීම
- වැවිලි අංශය තුළ අපනයන කෘෘෂි හෝග ප්‍රවර්ධනය සඳහා උපදේශන සේවා සැපයීම.

- අපනයන කෘෂි හෝග ආශ්‍රිත කටයුතුවල නියැළී සිටින රාජ්‍ය හා පුද්ගලික සංවිධාන අතර සහසම්බන්ධතාව ශක්තිමත් කිරීම
- 1992 අංක 46 දරන අපනයන කෘෂිකම් පනත යටතේ විධායක බලය
- අපනයන කෘෂි හෝග ආශ්‍රිත ප්‍රතිපත්තිමය කාරණා සම්බන්ධයෙන් අනෙකුත් රාජ්‍ය සංවිධාන වෙත උපදෙස් සැපයීම
- අපනයන කෘෂි හෝග ආශ්‍රිත තාක්ෂණය ප්‍රවලිත කිරීම උදෙසා ආදර්ශන පවත්වාගෙන යාම.

1.3 2012 වර්ෂය තුළ පැවැත්වූ වැදගත් වැඩසටහන්

- අන්තර් ජාතික ගම්මිරිස් සමුළුව

ලෝකයේ ගම්මිරිස් නිෂ්පාදනය කරනු ලබන ප්‍රධාන රටවල් වන ඉන්දියාව, බ්‍රසීලය, මැලේසියාව, ඉන්දුනීසියාව, වියට්නාමය සහ ශ්‍රී ලංකාව යන රටවල් වල පූර්ණ සාමාජිකත්වය ඇතිව සහ මැඩගස්කරය, පැපුවා නිව්ගිනියාව සහ චීනයේ අර්ධ සාමාජිකත්වය එක්ව පිහිටුවාගෙන ඇති “අන්තර් ජාතික ගම්මිරිස් ප්‍රජාවේ” 40 වන සමුළුව 2012 ඔක්තෝබර් 30 සිට නොවැම්බර් 02 දක්වා ගල්කිස්ස මහ හෝටලයේ දී පවත්වන ලදී. මෙම සමුළුව ආර්ථික සංවර්ධන අමාත්‍ය ගරු බැසිල් රාජපක්ෂ මැතිතුමාගේ ප්‍රධානත්වයෙන් සහ සුළු අපනයන හෝග ප්‍රවර්ධන අමාත්‍ය ගරු රෙජිනෝල්ඩ් කුරේ මැතිතුමාගේ සහභාගිත්වයෙන් පැවැත්වූ අතර අන්තර්ජාතික වශයෙන් ගම්මිරිස් කර්මාන්තය ප්‍රවර්ධනය කිරීම සඳහා වැදගත් තීරණ එහිදී ගන්නා ලදී. මෙම සමුළුවට විදේශීය නියෝජිතයින් 187 ක් ද දේශීය නියෝජිතයින් 77 ක් ද සහභාගි විය.

- සුළු අපනයන හෝග පිළිබඳ වාර්ෂික පර්යේෂණ සමුළුව

2012 වර්ෂයේ දී ප්‍රථම වරට පවත්වන ලද සුළු අපනයන බෝග වාර්ෂික පර්යේෂණ සමුළුව මගින් සුළු අපනයන හෝග ක්ෂේත්‍රයේ සිදු කර ඇති පර්යේෂණවල ප්‍රතිඵල ක්ෂේත්‍රයේ පාර්ශ්වකරුවන් හට ඉදිරිපත් කර ඔවුන්ගේ අදහස් ලබා ගැනීම සහ ඒවා ග්‍රන්ථයක් ලෙස එළිදැක්වීම සිදුවිය. ගන්නෝරුව පැළෑටි හා ජාන සම්පත් මධ්‍යස්ථානයේ දී 2012 අගෝස්තු මස 16 සහ 17 යන දිනවලදී මෙම සමුළුව පැවැත් වූ අතර එම සමුළුව මින් ඉදිරියට වාර්ෂිකව පැවැත්වීමට අදිටන් කරන ලදී.

**கர்கால
நர்வாகம்
ADMINISTRATION**

2. පරිපාලන අංශය

පරිපාලන අධ්‍යක්ෂ ප්‍රමුඛ පරිපාලන අංශය විසින් බඳවා ගැනීම, උසස් කිරීම, ස්ථාන මාරු, මානව සම්පත් සංවර්ධනය, විනය පාලනය, දෙපාර්තමේන්තුමය විභාග හා ප්‍රසම්පාදන කටයුතුවලට අදාළ කරුණු සහ දෙපාර්තමේන්තුවේ මූලධන වත්කම් නඩත්තු කිරීම ආදී කටයුතු සඳහා අපනයන කෘෂිකම් අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්වරයා වෙත සහාය සපයනු ලබයි. මෙකී මූලික වගකීම් හැරුණු කොට, කාර්ය මණ්ඩලයේ ශුභසාධනය හා අභිප්‍රේරණය උදෙසා යෝග්‍ය පරිදි ශුභසාධන සේවා ක්‍රියාත්මක කිරීමේ වගකීම ද පරිපාලන අංශය විසින් දරනු ලබයි. දෙපාර්තමේන්තුවේ ආයතනික ව්‍යුහය ඇමුණුම VII හි දක්වා තිබේ.

අපනයන කෘෂිකම් දෙපාර්තමේන්තුවේ ව්‍යුහය ප්‍රතිව්‍යුහගත කරමින් නිකුත් කරන ලද කළමනාකරණ සේවා දෙපාර්තමේන්තුවේ අංක DMS/1 හා 2012.01.12 දිනැති ලිපිය අනුව දෙපාර්තමේන්තුවේ අනුමත සේවක සංඛ්‍යාව සංශෝධනය කරන ලදී. එකී සංශෝධනයන්ගෙන් පසු දෙපාර්තමේන්තුවේ අනුමත සේවක සංඛ්‍යාව ද 2012.12.31 දිනට සේවයේ නියුතු සේවක සංඛ්‍යාව ද එ දිනට පුරප්පාඩුව පැවති තනතුරු සංඛ්‍යාව ද 2.1.1 වගුවෙන් දැක්වේ.

2.1 කාර්යමණ්ඩල තොරතුරු

අනුමත සේවක සංඛ්‍යාවෙහි ව්‍යාප්තිය හා සේවයේ නියුතු සේවක සංඛ්‍යාව 2.1.1 වගුවෙහි දැක්වේ.

2.1.1 වගුව : 2012 දෙසැම්බර් 31 දිනට සේවක සංඛ්‍යාවේ විස්තර

අනු අංකය	තනතුර	සේවා ගණය හා ශ්‍රේණිය	වැටුප් ක්‍රමය	අනුමත සංඛ්‍යාව	2012.12.31 දිනට සේවයේ නියුතු සංඛ්‍යාව	පුරප්පාඩු
01	අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්	ශ්‍රී ලංකා විද්‍යාත්මක සේවය	SL 3-2006	01	01	-
02	අතිරේක අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්	ශ්‍රී ලංකා විද්‍යාත්මක සේවය	SL 3-2006	02	-	02
03	අධ්‍යක්ෂ	ශ්‍රී ලංකා විද්‍යාත්මක සේවය 1	SL 1-2006	07	-	07
04	අධ්‍යක්ෂ (පරිපාලන)	ශ්‍රී ලංකා පරිපාලන සේවය 1	SL 1-2006	01	01	-
05	ප්‍රධාන ගණකාධිකාරී	ශ්‍රී ලංකා ගණකාධිකරණ සේවය -1	SL 1-2006	01	01	-
06	සංඛ්‍යාලේඛනඥ	දෙපාර්තමේන්තුගත	SL 1-2006	01	01	-
07	නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ (පරිපාලන)	ශ්‍රී ලංකා පරිපාලන සේවය 11/111	SL 1-2006	01	-	01
08	නියෝජ්‍ය/සහකාර අධ්‍යක්ෂ (පරි/සං)	ශ්‍රී ලංකා විද්‍යාත්මක සේවය 11/111	SL 1-2006	67	41	26
09	ගණකාධිකාරී	ශ්‍රී ලංකා ගණකාධිකරණ සේවය -11/111	SL 1-2006	01	01	-
10	අභ්‍යන්තර විගණන නිලධාරී	ශ්‍රී ලංකා ගණකාධිකරණ සේවය 11/111	SL 1-2006	01	-	01
11	සහකාර අධ්‍යක්ෂ (සැලසුම්)	ශ්‍රී ලංකා ක්‍රමසම්පාදන සේවය -111	SL 1-2006	01	01	-
12	සහකාර අධ්‍යක්ෂ (සංවර්ධන)	දෙපාර්තමේන්තුගත	SL 1-2006	01	01	-

අනු අංකය	තනතුර	සේවා ගණය හා ශ්‍රේණිය	වැටුප් ක්‍රමය	අනුමත සංඛ්‍යාව	2012.12.31 දිනට සේවයේ නියුතු සංඛ්‍යාව	පුරප්පාඩු
13	පරිපාලන නිලධාරී	රාජ්‍ය කළමනාකරණ සහකාර සේවය (අධි ශ්‍රේණිය)	MN7-2006A	03	03	-
14	භාෂා පරිවර්තක	රජයේ භාෂා පරිවර්තක සේවය	MN 6-2006A	02	01	01
15	පර්යේෂණ හා සංවර්ධන සහකාර	ආශ්‍රිත සේවා	MN 4-2006A	84	64	20
16	සංවර්ධන සහකාර	ආශ්‍රිත සේවා	MN 4-2006A	19	18	01
17	සංවර්ධන නිලධාරී	ආශ්‍රිත සේවා	MN 4-2006A	411	-	411
18	අයවැය සහකාර	ආශ්‍රිත සේවා	MN 4-2006A	01	01	-
19	වාහන නිලධාරී	ශ්‍රී ලංකා තාක්ෂණ සේවය	MN 3-2006A	190	141	49
20	පර්යේෂණ සහකාර	ශ්‍රී ලංකා තාක්ෂණ සේවය	MN 3-2006A	25	09	16
21	තාක්ෂණ නිලධාරී	ශ්‍රී ලංකා තාක්ෂණ සේවය	MN 3-2006A	01	-	01
22	පුස්තකාලාධිපති	ශ්‍රී ලංකා පුස්තකාලාධිපති සේවය	MN 3-2006A	03	01	02
23	ගොවිපළ කළමනාකරු	ශ්‍රී ලංකා තාක්ෂණ සේවය	MN 3-2006A	10	-	10
24	කළමනාකරණ සහකාර	රාජ්‍ය කළමනාකරණ සහකාර සේවය	MN 2-2006A	83	73	10
25	පරිගණක දත්ත ක්‍රියාකරු	ඒකාබද්ධ සේවය	MN 1-2006A	01	01	-
26	ගොවිපළ සේවා සහකාර	දෙපාර්තමේන්තුගත	MN 1-2006A	13	13	-
27	නේවාසිකාගාර භාරකරු	දෙපාර්තමේන්තුගත	MN 1-2006A	01	01	-
28	රියැදුරු	ඒකාබද්ධ රියැදුරු සේවය	PL 3-2006A	61	54	05
29	ට්‍රැක්ටර් රියැදුරු	දෙපාර්තමේන්තුගත	PL 2-2006A	02	-	02
30	පෙදරේරු	දෙපාර්තමේන්තුගත	PL 2-2006A	01	01	-
31	ඉසින යන්ත්‍ර ක්‍රියාකරු	දෙපාර්තමේන්තුගත	PL 2-2006A	02	02	-
32	බද්ධකරු	දෙපාර්තමේන්තුගත	PL 2-2006A	01	01	-
33	ජලනළ කාර්මික	දෙපාර්තමේන්තුගත	PL 2-2006A	01	01	-
34	තවාන් භාරකරු	දෙපාර්තමේන්තුගත	PL 2-2006A	02	02	-
35	අරක්කුම්	දෙපාර්තමේන්තුගත	PL 2-2006A	01	01	-
36	කාර්යාල කාර්ය සහායක	දෙපාර්තමේන්තුගත	PL 1-2006A	35	33	02

අනු අංකය	තනතුර	සේවා ගණය හා ශ්‍රේණිය	වැටුප් ක්‍රමය	අනුමත සංඛ්‍යාව	2012.12.31 දිනට සේවයේ නියුතු සංඛ්‍යාව	පුරප්පාඩු
37	මුරකරු	දෙපාර්තමේන්තුගත	PL 2-2006A	47	37	10
38	ලොරි ශෝධක	දෙපාර්තමේන්තුගත	PL 1-2006A	07	07	-
39	රිය සහායක	දෙපාර්තමේන්තුගත	PL 1-2006A	01	01	-
40	කම්කරු	ස්ථීර පදනම මත කොන්ත්‍රාත් පදනම මත	PL 1-2006A PL 1-2006A	190 97	174 130	16 33
41	සංචාරක නිවාස භාරකරු	දෙපාර්තමේන්තුගත	PL 1-2006A	02	-	02
එකතුව				1,363	689	608

2.2 දෙපාර්තමේන්තුවේ ජ්‍යෙෂ්ඨ කළමනාකරණ තනතුරු

අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්	-	ඩබ්.ඩී.එල්. ගුණරත්න මයා
අතිරේක අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් (පර්යේෂණ)	වැ.බ.	- ආචාර්ය.ඩබ්.ඩබ්.පී.ඩබ්.එම්.ආර්.එස්. කුලරත්න මයා
අතිරේක අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් (සංවර්ධන)	වැ.බ..	- එන්.කේ.ඒ. රූපසිංහ මයා
අධ්‍යක්ෂ (පරිපාලන)	-	ජානක ධර්මකීර්ති මයා
ප්‍රධාන ගණකාධිකාරී	-	ආර්.එම්.කේ. රාජපක්ෂ මයා
ගණකාධිකාරී	-	ආර්.එම්. ඩී.එස්. එස්. රත්නායක මයා
අධ්‍යක්ෂ (සංවර්ධන) I	-	ආචාර්ය. එම්.ඒ.පී.කේ. සෙනෙවිරත්න
අධ්‍යක්ෂ (සංවර්ධන) II	-	ශාන්තා සෙනෙවිරත්න මිය
අධ්‍යක්ෂ (සංවර්ධන) III	-	එම්.ඩබ්. ගිරිභාගම මයා
අධ්‍යක්ෂ (නියාමන)	-	ඒ.පී.පී. දිස්නා මෙය
අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ)	-	ආචාර්ය ඒ.පී. භීන්කෙන්ද
අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ)	-	ආචාර්ය එච්.ඒ. සුමනසේන
අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ)	-	කේ.ඒ.පී. විජේසිංහ මයා

➤ බඳවා ගැනීම්

සහකාර අධ්‍යක්ෂ (ශ්‍රී.ලං.වි.සේ.)	01
අරක්කම්	01
කම්කරු (III)	05

➤ නව පැමිණීම්

අධ්‍යක්ෂ (පරිපාලන)	01
සහකාර අධ්‍යක්ෂ (සැලසුම්)	01
පරිපාලන නිලධාරී	01
සංවර්ධන සහකාර	01
පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන සහකාර	01
කළමනාකරණ සහකාර	15
රියදුරු	05
කාර්යාල සේවක සේවය	06

➤ ස්ථාන මාරු	
අධ්‍යක්ෂ (පරිපාලන)	01
පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන සහකාර	01
කළමනාකරණ සහකාර	06
රියදුරු	07
කාර්යාල සේවක සේවය	06
➤ විශ්‍රාම ගැනීම්	
අධ්‍යක්ෂ (සංවර්ධන)	01
පර්යේෂණ නිලධාරී	01
ව්‍යාප්ති නිලධාරී	10
කළමනාකරණ සහකාර	07
අරක්කුම්	01
මුරකරු	02
➤ මිය යාම්	
ව්‍යාප්ති නිලධාරී	01
කාර්යාල සේවක සේවය	02
කම්කරු	18
➤ සේවය අත්හැර යාම්	
කාර්යාල සේවක සේවය	01

2.3 දෙපාර්තමේන්තුමය විභාග - 2012

විභාගය	දිනය
01 ශ්‍රී ලංකා විද්‍යාත්මක සේවයේ II/I ශ්‍රේණියේ නිලධාරීන් සඳහා දෙපාර්තමේන්තුමය විභාගය	03.05.2012
02 ශ්‍රී ලංකා තාක්ෂණික සේවය නිලධාරීන් සඳහා වන පළමු දෙපාර්තමේන්තුමය විභාගය	03.05.2012
03 ශ්‍රී ලංකා තාක්ෂණ සේවයේ නිලධාරීන් සඳහා වන දෙ වන දෙපාර්තමේන්තුමය විභාගය	03.05.2012
04 පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන/සංවර්ධන සහකාර නිලධාරීන් සඳහා පළමු කාර්යක්ෂමතා කඩඉම් විභාගය	06.12.2012
05 පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන/සංවර්ධන සහකාර නිලධාරීන් සඳහා වන දෙ වැනි කාර්යක්ෂමතා කඩඉම් විභාගය	15.11.2012
06 රියදුරු සේවය සඳහා වන කාර්යක්ෂමතා කඩඉම් විභාගය	22.12.2012
07 කාර්යාල සේවක සේවය සඳහා වන කාර්යක්ෂමතා කඩඉම් විභාගය	2012 මාර්., ඔක්.
08 කම්කරු/මුරකරු හා ආශ්‍රිත සේවා සඳහා වන කාර්යක්ෂමතා කඩඉම් විභාගය	19.12.2012
09 ජාතික භාෂා පරීක්ෂණය	30.05.2012
	20.12.2012

2.4 වගුව : විදේශ සංචාර හා ශිෂ්‍යත්ව - 2012

අනු අංකය	නිලධාරියාගේ නම	තනතුර	කාරණය	කාලය	රට
01	ඩබ්.ඩී.එල්. ගුණරත්න මයා	අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්	01.ජාත්‍යන්තර ගම්මිරිස් ප්‍රජාවෙහි පර්යේෂණ හා සංවර්ධන කමිටු රැස්වීමට සහභාගීවීම සඳහා 02.ගම්මිරිස් ජාන දර්ශ හඳුනාගැනීම සහ හුවමාරුව	2012.09.09 – 09.12 2012.07.09 - 07.16	ඉන්දියාව මැඩගස්කරය
02	ආචාර්ය ඩබ්.ඩබ්.පී.එම්.ආර්.එස්.කුලරත්න මයා	අතිරේක අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් (පර්යේෂණ)	ගම්මිරිස් වගාවේ පළිබෝධ පාලනය සම්බන්ධ වැඩමුළුවට සහභාගීවීම සඳහා	2012.08.05 – 08.10	වියට්නාමය
03	එන්.කේ.ඒ.රූප සිංහ මයා	අතිරේක අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් (සංවර්ධන)	ගම්මිරිස් වගාවේ පළිබෝධ පාලනය සම්බන්ධ වැඩමුළුවට සහභාගීවීම සඳහා	2012.08.05 – 08.10	වියට්නාමය
04	එම්.ඩබ්.ගිරිභාග ම	අධ්‍යක්ෂ (සංවර්ධන)	ගම්මිරිස් වගාවේ පළිබෝධ පාලනය සම්බන්ධ වැඩමුළුවට සහභාගීවීම සඳහා	2012.08.05 – 08.10	වියට්නාමය
05	ආචාර්ය එච්.ඒ.සුමනසේන මයා	අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ)	ගම්මිරිස් වගාවේ පළිබෝධ පාලනය සම්බන්ධ වැඩමුළුවට සහභාගීවීම සඳහා	2012.08.05 – 08.10	වියට්නාමය
06	ඒ.පී.පී.දිස්නා මෙය	අධ්‍යක්ෂ (නියාමන)	සුළු අපනයන හෝග ප්‍රවර්ධන අමාත්‍යාංශයේ බුද්ධි සංචාරයේදී දෙපා. නියෝජනය කිරීම සඳහා	2012.10.21 – 10.28	බ්‍රසීලය
07	ආචාර්ය ඒ.එල්.එස්.ධර්ම පරාක්‍රම මයා	පර්යේෂණ නිලධාරී	පුවක් පිළිබඳ විශේෂඥ සමුළුවකට සහභාගීවීම සඳහා	2012.12.24 – 12.30	චීනය
08	ආචාර්ය එම්. ධර්මදාස මහතා	පර්යේෂණ නිලධාරී	ගම්මිරිස් නිෂ්පාදනයන්ගේ ගුණාත්මය පිළිබඳ වැඩමුළුව -ජාත්‍යන්තර ගම්මිරිස් ප්‍රජාව	2012.06.04 – 06.05	ඉන්දුනීසියාව
09	ඒ.ඩී.ඩී.රෝෂික මහතා	පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන සහකාර	තෙල් හෝග පිළිබඳ තාක්ෂණික පුහුණුවක් සඳහා	2012.03.28 – 05.30	චීනය
10	ඊ.ඩී.කේ.එදිරිසිංහ මහතා	පර්යේෂණ සහකාර	විද්‍යාගාර විශ්ලේෂණය	2012.09.02 – 09.08	ඉන්දියාව
11	වී.වන්දිසේකරම් පිල්ලෙයි මහතා	පර්යේෂණ සහකාර	විද්‍යාගාර විශ්ලේෂණය	2012.09.02 – 09.08	ඉන්දියාව

இலாப
நிதி
FINANCE

3. මූල්‍ය අංශය

ශ්‍රී ලංකා රජය විසින් 289 වැනි වැය ශීර්ෂය යටතේ 2012 මූල්‍ය වර්ෂය සඳහා තනි වැඩසටහනක් ඔස්සේ පුනරාවර්තන වැය ව්‍යාපෘති දෙකක් හා මූලධන වැය ව්‍යාපෘති දෙකක් සඳහා රුපියල් මිලියන 559.96ක ප්‍රතිපාදනයක් දෙපාර්තමේන්තුව වෙනුවෙන් වෙන් කරන ලදී. (3.1 වගුව) උක්ත ප්‍රතිපාදන වෙන්කිරීම්වලට අමතරව ආර්ථික සංවර්ධන අමාත්‍යාංශය විසින් සමාලෝචිත වර්ෂය තුළ දිවි නැගුම සංවර්ධන වැඩසටහන සඳහා රුපියල් මිලියන 25.5ක මුදලක් වෙන් කරන ලදී.

2012 වසරේ රාජ්‍ය භාණ්ඩාගාරය විසින් සංවර්ධන වැඩසටහන් සඳහා වෙන් කළ මුළු මුදල 2011 වසරට සාපේක්ෂව රුපියල් මිලියන දාහතකින් වැඩි විය. මුළු ප්‍රතිපාදනවලින් 2012 වසර තුළ වැය කළ මුදල රුපියල් මිලියන 500.4ක්, එනම් 89.38%ක් විය. ව්‍යාපෘති අංක 01 සහ ව්‍යාපෘති අංක 02හි මූල්‍ය කාර්යසාධනය පිළිවෙළින් 95.28%ක් හා 73.49%ක් ද ඒවායේ මූලධන වියදම් ප්‍රතිශතය පිළිවෙළින් 96.85%ක් හා 62.58%ක් ද වූ අතර උක්ත ව්‍යාපෘති 02හි පුනරාවර්තන වියදම් පිළිවෙළින් 93.65%ක් සහ 76.72%ක් විය. ක්ෂේත්‍ර මට්ටමේ තාක්ෂණික තනතුරු සඳහා පැවති මිනිස් ශ්‍රමයේ දැඩි හිඟය මෙන්ම මූල්‍ය අවහිරතා මධ්‍යයේ වුව ද 2012 වසර සඳහා වෙන් කළ මුළු ප්‍රතිපාදනවලින් 89.38%ක ඉහළ මූල්‍ය ප්‍රගතියක් පෙන්නුම් කිරීමට හැකි වීම දෙපාර්තමේන්තුව ලද ජයග්‍රහණයක් සේ සැලකිය හැක.

3.1 අභ්‍යන්තර විගණන පරීක්ෂණය - 2012

අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්වරයාගේ සෘජු අධීක්ෂණය යටතේ මෙහෙයවනු ලබන දෙපාර්තමේන්තුවේ අභ්‍යන්තර විගණන ඒකකය මගින් 2012 වසරේ පවත්වන ලද අභ්‍යන්තර විගණන පරීක්ෂණ යටතේ පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථාන, සහකාර අධ්‍යක්ෂ කාර්යාල හා දෙපාර්තමේන්තු පැළ තවාන් ඇතුළු මධ්‍යස්ථාන 18ක් විගණනයට ලක් කරන ලදී.

3.1. වගුව : මූල්‍ය ප්‍රතිපාදන හා වියදම් -2012

වැය ශීර්ෂය - 289 වැඩසටහන - 02 ව්‍යාපෘතිය - 01 - අපනයන හෝග සංවර්ධන			
අයිතමය	ප්‍රතිපාදනය(රු)	වියදම(රු)	වියදම (%)
මූලධන වියදම්			
මූලධන වත්කම් පුනරුත්ථාපනය හා සංවර්ධනය	13,200,000	7,946,70	60.20
ස්ථාවර වත්කම් අත්පත් කර ගැනීම	9,000,000	7,841,373	87.13
මූලධන පැවරීම්			
සංවර්ධන ආධාර (අපනයන කෘෂි හෝග ආධාර යෝජනා ක්‍රමය)	184,700,000	184,671,879	99.98
පුහුණු හා ශක්‍යතා සංවර්ධන වැඩසටහන්	1,000,000	891,423	89.14
මුළු මූලධන වියදම්	207,900,000	201,351,378	96.85
පුනරාවර්තන වියදම්			
සාමාන්‍ය පරිපාලනය	200,300,000	187,589,923	93.65
මුළු වියදම (ව්‍යාපෘතිය I)	408,200,000	388,941,301	95.28
ව්‍යාපෘතිය-02-අපනයන කෘෂි හෝගවල බහු විෂයානුබද්ධ පර්යේෂණ හා ඒකාබද්ධ පළිබෝධ/රෝග කළමනාකරණය			
මූලධන වියදම්			
මූලධන වත්කම් පුනරුත්ථාපනය හා සංවර්ධනය	5,500,000	3,132,088	56.95
ස්ථාවර වත්කම් අත්පත් කර ගැනීම	21,000,000	11,376,821	54.18
මානව සම්පත් සංවර්ධනය	600,000	336,951	56.16
විශේෂ පර්යේෂණ ව්‍යාපෘති	7,500,000	6,808,075	90.77
මුළු මූලධන වියදම්	34,600,000	21,653,935	62.58
පුනරාවර්තන වියදම්			
සාමාන්‍ය පරිපාලනය	117,160,000	89,879,403	76.72
මුළු වියදම (ව්‍යාපෘතිය II)	151,760,000	111,533,338	73.49
මුළු වියදම (ව්‍යාපෘති I සහ II)	559,960,000	500,474,639	89.38
විශේෂ ප්‍රතිපාදන (දිවි නැගුම වැඩසටහන)	25,500,000	17,609,802	69.06

கல்கரிதல அபிவிருத்தி DEVELOPMENT

4. සංවර්ධන අංශය

4.1 හැඳින්වීම

දෙපාර්තමේන්තුවේ කාර්යභාරය විෂයෙහි ලා වැදගත් භූමිකාවක් සංවර්ධන අංශය විසින් ඉටු කරනු ලැබේ. අපනයන කෘෂි භෝග ක්ෂේත්‍රයේ ප්‍රවර්ධනය උදෙසා ගොවීන්ට හා වෙනත් පාර්ශ්වකරුවන්ට තාක්ෂණික මාර්ගෝපදේශනය, රෝපණ ද්‍රව්‍ය හා මූල්‍ය ආධාර සැපයීම මෙම අංශය විසින් ඉටු කරනු ලැබේ. සංවර්ධන අංශය අතිරේක අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් (සංවර්ධන) විසින් මෙහෙයවනු ලබන අතර අපනයන කෘෂි භෝග සංවර්ධන වැඩසටහන කළමනාකරණය කොට ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා පළාත් දෙක බැගින් පවරා දී ඇති අධ්‍යක්ෂවරු (සංවර්ධන) නිදෙනෙකුගේ සහය ද මේ සඳහා ලැබේ. මීට අමතරව ඒ ඒ දිස්ත්‍රික්ක සඳහා පත් කළ සහකාර අධ්‍යක්ෂවරු, ව්‍යාප්ති නිලධාරී කොට්ඨාස භාරව කටයුතු කරනු ලබන ව්‍යාප්ති නිලධාරීන් හා සහායක සේවාවන් ලෙස අනුයුක්ත කරනු ලැබූ පර්යේෂණ හා සංවර්ධන/සංවර්ධන සහකාරවරුන් තුළින් සංවර්ධන අංශයේ වැඩසටහන් තවදුරටත් ක්‍රියාත්මක කරනු ලබයි. සංවර්ධන අංශයේ ප්‍රධාන ක්‍රියාකාරකම් පහතින් විස්තර කොට ඇත.

4.2. වගා සංවර්ධන වැඩසටහන

2012 දෙසැම්බර් මාසය වන විට අපනයන කෘෂි භෝග යටතේ ඇස්තමේන්තුගත කරන ලද වගා වපසරිය ආසන්න වශයෙන් හෙක්ටයාර 106,232ක් විය. සංවර්ධන අංශයෙන් වසර තුළ ක්‍රියාත්මක කරන ලද ප්‍රධාන වැඩසටහන් පහත පරිදි වේ.

- (i) නව/නැවත වගා වැඩසටහන
- (ii) ඵලදායීතා ප්‍රවර්ධන වැඩසටහන
- (iii) අපනයන කෘෂි භෝග ක්ෂේත්‍රයේ පසු අස්වනු තාක්ෂණය හා ගුණාත්මක සංවර්ධන වැඩසටහන

උක්ත ප්‍රධාන වැඩසටහන් ත්‍රිත්වය ව්‍යාප්ත කිරීමේ ක්‍රමවේදයක් ලෙස පාර්ශ්වකරුවන් පුහුණු කිරීම හා ව්‍යාප්ති කටයුතු ද සිදු කරන ලදී.

සංවර්ධන අංශයේ සංවර්ධන ක්‍රියාකාරකම් හා සේවාවන් ප්‍රධාන වශයෙන් මහනුවර, මාතලේ, නුවරඑළිය, කුරුණෑගල, කොළඹ, කළුතර, ගාල්ල, මාතර, හම්බන්තොට, ගම්පහ, කෑගල්ල, රත්නපුර, බදුල්ල හා මොණරාගල වැනි තෙත් සහ අන්තර්මධ්‍ය දේශගුණික කලාප සහිත දිස්ත්‍රික්ක 14ක් ආවරණය කරමින් ක්‍රියාත්මක වෙයි. ඒ හැරුණු කොට පුත්තලම, අනුරාධපුර, පොළොන්නරුව හා අම්පාර ආදී සාම්ප්‍රදායිකව අපනයන භෝග වගා නො කරන දිස්ත්‍රික්කවල ඇතැම් ප්‍රදේශවල කහ, ඉඟුරු, පුවක්, ගම්මිරිස් හා කොකෝවා හඳුන්වා දීම හා ව්‍යාප්ත කිරීම සඳහා වැඩසටහන් දියත් කරනු ලැබේ. පසු අස්වනු උපදේශන සේවා, වතු වගා සඳහා උපදේශන සේවා, පැළ සහ රෝපණ ද්‍රව්‍යවල ගුණාත්මකභාවය තහවුරු කිරීම සඳහා පැළ සහතිකරණ ක්‍රමවේද හා තෝරාගත් ගම්මානවල පොකුරු ගොවිපළ ලෙස අපනයන කෘෂි භෝග වගා කිරීම වැනි විශේෂ වැඩසටහන් ද 2012 වසර තුළ ක්‍රියාත්මක කෙරිණි.

4.3. නව වගා සඳහා අපනයන කෘෂිකර්ම ආධාර යෝජනා ක්‍රමය

මෙම යෝජනා ක්‍රමය 1972 දී දෙපාර්තමේන්තුව පිහිටුවීමත් සමගම හඳුන්වා දෙනු ලැබූ වැඩසටහනකි. නොම්ලේ රෝපණ ද්‍රව්‍ය ලබා දීම හා තාක්ෂණික තොරතුරු සම්පාදනයට අමතරව සාර්ථක වගා සඳහා වගාව

පරිණත වීමෙන් පසු සෘජු මූල්‍ය ආධාර සැපයීම ආදිය ද සිදු කරන ලදී. කෙසේ වුව ද දෙපාර්තමේන්තුවේ කාර්ය පරිපාටික ක්‍රමවේදයන් හා වෙනත් කාරණා හේතුවෙන් මෙම ආධාර යෝජනා ක්‍රමය කිහිප වතාවක්ම වෙනස්කම්වලට භාජනය වී තිබේ. නව වගා වැඩසටහන සඳහා අපනයන කෘෂි ආධාර යෝජනා ක්‍රමය පහත වගුවෙන් විස්තර කෙරේ. (4.3.1 වගුව).

4.3.1 වගුව: නව වගා සඳහා අපනයන කෘෂිකර්ම ආධාර යෝජනා ක්‍රමය

භෝගය	පරතරය	හෙක්ටයාරයක් සඳහා නිකුත් කරන පැළ ගණන	හෙක්ටයාරයකට සපයන ආයෝජන ආධාර මුදල (රු.)	ආයෝජන ආධාර ලබා දෙන අවම කාල සීමාව (අවු)	ආධාර යෝජනා ක්‍රමය සඳහා සුදුසුකම් ලැබිය හැකි උපරිම කාල සීමාව (අවුරුදු)
කැට්මුර් කෝපි	1.8x1.8 m	3000	35,000	03	05
ඇරබිකා කෝපි	1.8x1.8 m 1.8x2.5 m	3000 2200	35,000	03	05
රෝබස්ටා කෝපි	3.0x3.0 m	1100	20,000	03	05
කොකෝවා	3.0x3.0	1100	40,000	03	05
කුරුඳු	1.2x0.9 m 1.2x0.6 m	9000 14000	20,000	02	05
ගම්මිරිස්	2.4x2.4 m	1750	25,000	03	05
කරදමුංගු	2.0x2.5 m	2000	35,000	03	05
කරාබු	6.0x6.0 m	250	10,000	04	06
සාදික්කා	6.0x6.0 m	250	15,000	04	06
වැනිලා	2.4x1.5 m	2750	5,000	03	05
පැහිරි	0.9x0.9 m 0.6x0.6 m	17500 30000	10,000	මාස 8	02
සේර	0.6x0.6 m	30000	10,000	මාස 8	02

නව වගා ආධාර වැඩසටහන දිගුකාලීන ආර්ථික වැදගත්කමක් සහිත භෝගයන්ට පමණක් සීමා වූ අතර මෙම වැඩසටහන යටතේ 2011 හා 2012 වසරවල අලුතින් වගා කරන ලද වසරියන් 4.3.2 වගුවෙන් දැක්වේ.

4.3.2 වගුව: නව වගා වැඩසටහන යටතේ 2011 හා 2012 වර්ෂවල වගා කරන ලද භූමි ප්‍රමාණයන්

භෝගය	කුරුඳු	ගම්මිරිස්	කෝපි	කොකෝවා	කරදමුංගු	පැහිරි හා සේර	කරාබු හා සාදික්කා	වැනිලා	බුලත් (පැළ), 000	එකතුව (හෙක්)	ඉහුරු	කහ	මිශ්‍ර (ගෙවතු වගා)	මුළු (පැළ), 000
භූමි ප්‍රමාණය (හෙක්) 2012	1046.8	625.6	70.2	174.3	6.9	2.7	128.2	15.6	63.85	2070.3	158	62	168.1	2 70.5
භූමි ප්‍රමාණය (හෙක්) 2011	1247.5	609.4	113.4	114.2	69.6	37.7	123	24.1	24588	2338.9	766	228	665.1	3 39.9

නව වගා වැඩසටහන යටතේ ලැබුණු අයදුම්පත් සංඛ්‍යාව හා සිදු කරන ලද ඉඩම් පරීක්ෂණ සංඛ්‍යාව 4.3.3 වගුවෙන් නිරූපණය වේ.

4.3.3 වගුව : 2012 වසරේ නව වගා වැඩසටහන යටතේ ලැබුණු අයදුම්පත් හා පරීක්ෂා කරන ලද ඉඩම්

භෝග	ලද අයදුම්පත් ගණන	සුදුසුකම් ලැබූ අයදුම්පත් ගණන	වගා කළ භූමි ප්‍රමාණය	පරීක්ෂණ (නව)					
				පළමු සාර්ථක පරීක්ෂණය		දෙවන සාර්ථක පරීක්ෂණය		තෙවන සාර්ථක පරීක්ෂණය	
	සංඛ්‍යාව	සංඛ්‍යාව	හෙක්.	සංඛ්‍යාව	හෙක්.	සංඛ්‍යාව	හෙක්.	සංඛ්‍යාව	හෙක්.
කුරුඳු	6162	1546	1067.6	3571	1340	2265	928	846	810
ගම්මිරිස්	9813	1894	708	4260	1030	2524	588	544	148
කරදමුංගු	73	7	6.85	24	22.8	2	1.2	25	10.4
කෝපි	502	100	74.33	201	86.65	198	61.6	92	38
කොකෝවා	805	460	174.9	260	114	199	79.35	16	4.8
කරාබු	136	75	82.7	92	41.6	38	20.1	8	9.75
සාදික්කා	438	215	55.8	266	86.7	136	30.0	29	7.65
වැනිලා	145	24	15.58	77	16.9	7	0.1	1	.2
පැහිරි	44	26	2.72	29	11.4	28	12.4	23	9.5
පුවක්	822	458	245.9	531	171.9	112	64.4	23	7
ඉඟුරු	1665	723	157.6	490	66.8				
කහ	673	168	62.56	141	17.3				
එකතුව	21,278	5,696	1654.75	9,942	3005.85	5,509	1,785	1,607	1,045

4.4. ඵලදායීතා ප්‍රවර්ධන වැඩසටහන

අපනයන කෘෂි භෝග වගා වපසරිය පුළුල් කිරීමේ අවස්ථා සීමාසහිත ය. මේ නිසා, අඩු භෝග සනත්වය හා දුර්වල භෝග කළමනාකරණය හේතුවෙන් අඩු නිෂ්පාදනයක් පෙන්නුම් කරන අපනයන කෘෂි වගාවන්ගේ වගා ඒකකයකින් ලැබෙන අස්වැන්න වැඩි කිරීම සඳහා ඵලදායීතා ප්‍රවර්ධන වැඩසටහන හඳුන්වා දෙන ලදී. දැනට පවතින ගම්මිරිස්, කුරුඳු, කොකෝවා, කෝපි, කරදමුංගු, කරාබු හා සාදික්කා වගාවන් වැඩි දියුණු කිරීම අරමුණු කොට ගනිමින් වගාකරුවන්ට තාක්ෂණික උපදෙස් ලබා දීම, පාළු සිටුවීම සඳහා නොමිලේ රෝපණ ද්‍රව්‍ය සැපයීම හා අවුරුදු තුනක කාලයක් සඳහා මූල්‍ය ආධාර පිරිනැමීම මෙමගින් සිදු කෙරේ. මෙම ආධාර යෝජනා ක්‍රමයට සුදුසුකම් ලැබීම සඳහා වගා පාළු සිටුවීම, පාංශු සංරක්ෂණ ක්‍රම, වගා හා සෙවණ කප්පාදුව, කාබනික පොහොර භාවිතය හා ඒකාබද්ධ පළිබෝධ කළමනාකරණය ආදී නිසි කෘෂිකාර්මික පිළිවෙත් අනුගමනය කළ යුතු වේ.

4.4.1 වගුව : ඵලදායීතා ප්‍රවර්ධන වැඩසටහන සඳහා ආධාර යෝජනා ක්‍රමය (එක් එක් භෝගය සඳහා මුදල් ආධාරය හෙක්ටයාරයකට).

භෝගය	පළමු වසර	දෙ වැනි වසර	තෙ වන වසර
කුරුඳු	15,000	15,000	7,500
ගම්මිරිස්	15,000	15,000	7,500
කොකෝවා	12,000	12,000	6,000
කෝපි	12,000	12,000	6,000
කරාබු	6,000	6,000	3,000
කරදමුංගු	12,000	12,000	6,000

සාදික්කා	6,000	6,000	3,000
----------	-------	-------	-------

2012 වසරේ ඵලදායීතා ප්‍රවර්ධන වැඩසටහන යටතේ සංවර්ධනය කරන ලද වගා වපසරියේ ප්‍රගතිය 4.4.2 වගුව මගින් නිරූපණය කෙරේ.

4.4.2 වගුව : ඵලදායීතා ප්‍රවර්ධන වැඩසටහන යටතේ සංවර්ධනය කළ වගා බිම් ප්‍රමාණ (හෙක්.):දිස්ත්‍රික්ක අනුව

දිස්ත්‍රික්කය	කුරුඳු	ගම්මිරිස්	කෝපි	කොකෝවා	කරදමුංගු	කරාබු	සාදික්කා	එකතුව
කුරුණෑගල	68.7	173.2	1.8	10.4	-	11.2	3.7	269.0
මාතලේ	27.3	119.7	2.4	18	-	9.6	0.8	177.8
මහනුවර	5.7	207.7	12.2	9.6	2.2	42.9	23	303.3
නුවරඑළිය		27.2	0.4	-	4	0.6	-	32.2
බදුල්ල	27.8	39.7	2	-	-	-	-	69.5
මොණරාගල	4.4	136.6	-	22.4	-	-	-	163.4
හම්බන්තොට	66.4	14.8	-	-	-	-	-	81.2
මාතර	105.6		-	-	5	-	-	110.6
ගාල්ල	84.6	1.92	-	-	-	-	-	86.52
කළුතර	45.6		-	-	-	-	-	45.6
කොළඹ	21.9	6.2	-	-	-	-	-	28.1
ගම්පහ	7.2	45.6	-	-	-	-	-	52.8
කෑගල්ල	7.4	77.1	16.2	-	-	0.6	-	101.3
රත්නපුර	28.5	16.5	-	-	-	-	-	45
එකතුව	501.1	866.22	35	60.4	11.2	64.9	27.5	1,566.32

2012 ඵලදායීතා ප්‍රවර්ධන වැඩසටහනේ සමස්ත ප්‍රගතිය 4.4.3 වගුවෙන් දැක්වේ.

4.4.3 වගුව: ඵලදායීතා ප්‍රවර්ධන වැඩසටහන යටතේ සංවර්ධනය කළ අපනයන කෘෂි හෝග වගා බිම්ප්‍රමාණය

හෝගය	කුරුඳු	ගම්මිරිස්	කෝපි	කොකෝවා	කරදමුංගු	කරාබු	සාදික්කා	එකතුව
සංවර්ධන භූමි ප්‍රමාණය (හෙක්)	501.1	866.2	35	60.4	11.2	64.9	27.5	1, 566.3

4.5. වැවිලි අංශයේ වගා සංවර්ධන වැඩසටහන

වැවිලි අංශයේ පවත්නා සම්පත් භාවිතයෙන් අපනයන කෘෂි හෝග වගාවන් විශාල වතු ලෙස සංවර්ධනය කිරීමේ අරමුණින් මෙම වැඩසටහන 1998 වසරේ දී ආරම්භ කරන ලදී. ලාභය වැඩි කර ගනිමින් අවදානම අවම කර ගැනීම සඳහා වැවිලි අංශයේ අපනයන කෘෂි හෝග විවිධාංගීකරණ වැඩසටහනට වැඩි වැදගත්කමක් දෙන ලදී. අවශ්‍ය වූ කල්හි වැවිලි අංශයේ කළමනාකාරිත්වය වෙත අපනයන කෘෂි හෝග සංවර්ධන වැඩ සටහන් සැලසුම් කිරීම සඳහා පර්යේෂකයන් ද ඇතුළු ජ්‍යෙෂ්ඨ නිලධාරීන්ගේ සහාය ලබා දිණි. 2012 වසරේ වැවිලි අංශයේ වගා සංවර්ධන වැඩසටහන යටතේ වගා කරන ලද බිම් ප්‍රමාණය පහත වගුවෙන් දැක්වේ.

4.5.1 වගුව: වැවිලි අංශයේ සංවර්ධන වැඩසටහන යටතේ සංවර්ධිත වගා භූමි ප්‍රමාණය 2012

දිස්ත්‍රික්කය	වගා භූමි ප්‍රමාණය (හෙක්)				
	කුරුඳු	ගම්මිරිස්	කෝපි	කොකෝවා	වෙනත් හෝග
ගාල්ල	24.0	-	-	-	-
කුරුණෑගල	4.5	2.0	-	-	2.8
මාතලේ	4.4	12.7	1.6	1	5
බදුල්ල	24.6	26.2	-	9.5	9.7
නුවරඑළිය	5.1	1.0	20.8	-	5.6
රත්නපුර	58.7	-	-	-	3.6
වෙනත් දිස්ත්‍රික්ක	61.3	7.1	4.1	3.4	20.4
එකතුව	182.6	49.0	26.5	13.9	46.6

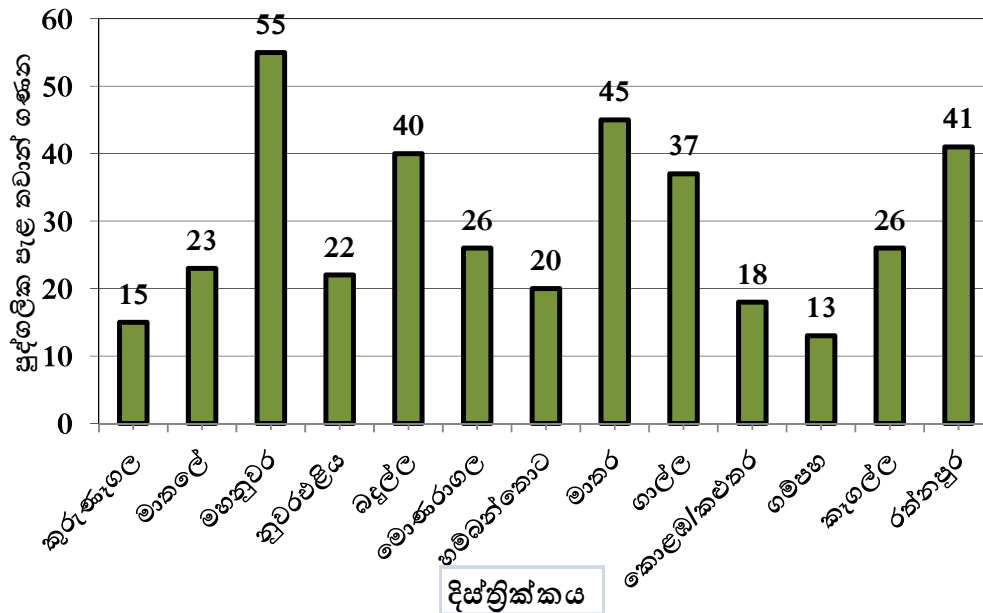
4.6. රෝපණ ද්‍රව්‍ය නිෂ්පාදනය හා බෙදාහැරීම

නව වගා හා ඵලදායීතා ප්‍රවර්ධන වැඩසටහන් සඳහා උසස් තත්ත්වයේ රෝපණ ද්‍රව්‍ය ලබා දීම මෙම වැඩසටහනෙහි අරමුණ යි. අපනයන කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ උපදෙස් පරිදි ඉඩම් සකස් කිරීම, පාංශු සංරක්ෂණය හා වෙනත් ක්ෂේත්‍ර මෙහෙයුම් සාර්ථකව සම්පූර්ණ කරන ලද සංවර්ධන ආධාර යෝජනා ක්‍රමයට සුදුසුකම් ලැබූ සියලුම ගොවීන්ට රෝපණ ද්‍රව්‍ය නොමිලේ සපයනු ලැබේ. රෝපණ ද්‍රව්‍යවලින් කොටසක් දෙපාර්තමේන්තුව මගින් පවත්වාගෙන යනු ලබන පැළ තවාන් නවයක නිෂ්පාදනය කරනු ලැබූ අතර ඉතිරිය දෙපාර්තමේන්තු ව්‍යාප්ති නිලධාරී මණ්ඩලයේ සමීප අධීක්ෂණය යටතේ ලියාපදිංචි වූ පුද්ගලික පැළ තවාන් මගින් නිෂ්පාදනය කරනු ලැබේ. 2012 වසර ඇතුළත පුද්ගලික පැළ තවාන් 374ක් දෙපාර්තමේන්තුව යටතේ ලියාපදිංචි වී තිබේ. දිවි නැගුම හා අනෙකුත් ජාතික සංවර්ධන වැඩසටහන් සඳහා රෝපණ ද්‍රව්‍ය නිෂ්පාදනය කරනු ලැබූයේ ද මෙකී පැළ තවාන් මගිනි.

4.6.1 වගුව : දෙපාර්තමේන්තු පැළ තවාන් (දිස්ත්‍රික්ක අනුව)

දිස්ත්‍රික්කය	රජයේ පැළ තවාන්
කුරුණෑගල	03
මාතලේ	01
නුවරඑළිය	02
මාතර	01
ගම්පහ	01
කෑගල්ල	01
එකතුව	09

4.6.2 වගුව : දිවයින පුර පුද්ගලික පැළ තවාන්වල ව්‍යාප්තිය

2012.08.20 දින සිට ක්‍රියාත්මක වන පරිදි රෝපණ ද්‍රව්‍ය මිල ගණන් සංශෝධනය කරනු ලැබ ඇති අතර ඒ අනුව නව මිල ගණන් 4.6.3 වගුව යටතේ දැක්වේ.

4.6.3 වගුව : බීජ හා රෝපණ ද්‍රව්‍ය මිල ගණන් (රු.)

භෝගය	බීජ/දඩු (රු.)	රෝපණ ද්‍රව්‍ය (රු.)	
කොකෝවා	ගෙඩියක් 20.00	පැළයක්	10.00
ගම්මිරිස්	පුරුක් ඡේදක තුනක් 0.20	පැළයක්	16.00
කෝපි	ඉදුණු බීජ කෝපි කිලෝ ග්‍රෑමයක් 80.00 පාර්වමන්ට වියළි කෝපි කිලෝ ග්‍රෑමයක් 150.00	පැළයක්	10.00
කුරුඳු	බීජ කිලෝ ග්‍රෑමයක් 80.00	පැළයක්	9.00
කරදමුංගු	-	මොරෙයිසෙක්	10.00
පුවක්	2.00	පැළයක්	9.00
වැනිලා	1m දිග දඩු කැබැල්ලක් 5.00	-	-
කරාබු	-	ලොකු පැළයක්	40.00
සාදික්කා	බීජයක් 5.00	ලොකු පැළයක්	60.00
ගොරකා	-	බද්ධ කළ පැළයක්	80.00
		බීජ පැළ	15.00
කිතුල්	-	ලොකු පැළයක්	10.00
		කුඩා පැළයක්	4.00
පැහිරි	-	මොරෙයිසෙක්	0.75
සේර	-	මොරෙයිසෙක්	0.75

4.7 පැළ සහතිකකරණ වැඩසටහන

අපනයන කෘෂි භෝග සංවර්ධන වැඩසටහන ඔස්සේ ගුණාත්මක රෝපණ ද්‍රව්‍ය සැපයීම සහතික කරනු පිණිස අධ්‍යක්ෂවරයකු, දිස්ත්‍රික් සහකාර අධ්‍යක්ෂවරයකු හා/හෝ පර්යේෂණ නිලධාරියකු සහ ව්‍යාප්ති නිලධරයකු හෝ අපනයන කෘෂිකම් අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්වරයා විසින් පත් කරනු ලබන නිලධාරියෙකුගෙන් සමන්විත නිලධාරි

කණ්ඩායමක් විසින් එක් එක් පැළ තවන වෙත ගොස් ඒවා පරීක්ෂා කොට දෙපාර්තමේන්තුවෙන් අනුමත උපමානයන් අනුගමනය කරමින් පැළ සහතිකකරණය සිදු කරනු ලැබේ.

4.7.1 වගුව : 2012 වසරේ දී සහතිකකරණය කළ හා නිකුත් කරන ලද පැළ පිළිබඳ විස්තර

භෝගය	නිෂ්පාදිත මුළු පැළ ගණන	සහතික කළ මුළු පැළ ගණන
ගම්මිරිස්	3,052,016	1,608,060
කෝපි	357,675	216,318
කොකෝවා	157,200	200,862
කුරුඳු	12,879,660	12,189,919
පුවක්	688,030	413,123
කරාබු	40,875	20,957
සාදික්කා	50,875	32,794
මුළු එකතුව	17,226,331	14,682,033

4.8 අපනයන කෘෂි ආධාර යෝජනා ක්‍රම යටතේ පැළ නිකුත් කිරීම

2012 වසර තුළ ආධාර යෝජනා ක්‍රමය යටතේ නිකුත් කරන ලද පැළ පිළිබඳ විස්තර පහත වගුවේ අඩංගු වේ.

4.8.1 වගුව : පැළ නිකුත් කිරීම

භෝගය	නව වගා	වෙනත්	එකතුව
කුරුඳු	8,457,710	3,732,209	12,189,919
කරදමුංගු	11,725	-	11,725
ගම්මිරිස්	1,119,736	488,324	1,608,060
කෝපි	102,880	113,438	216,318
කොකෝවා	184,697	16,165	200,862
පැහිරි	29,700	-	29,700
පුවක්	292,385	120,738	413,123
කරාබු	9,625	11,332	20,957
සාදික්කා	17,005	15,789	32,794
බුලත්	63,850	-	63,850
එකතුව	10,289,313	4,497,995	14,787,308

4.9 සෙසු අපනයන කෘෂි භෝග සංවර්ධනය

අපනයන කෘෂිකර්මී දෙපාර්තමේන්තුව සිය විෂය පථයට ගැනෙන ප්‍රධාන භෝග හැරුණු කොට විනිමය ආදායම් වැඩි කිරීමේ විභවයක් සහිත භෝග ගණනාවක් ද සංවර්ධනය කිරීම සඳහා කටයුතු කරනු ලැබේ. මෙම වැඩසටහන යටතේ හඳුනාගත් භෝග වනුයේ වැනිලා, සේර, ගොරකා හා කිතුල් වේ. 2007 වසරේ දී මෙම කාණ්ඩයට කහ හා ඉඟුරු ද ඇතුළත් විය. මෙම වැඩසටහන 2012 වසර තුළ ද ක්‍රියාත්මක වූ අතර ඒ යටතේ රෝපණ ද්‍රව්‍ය හා අවශ්‍ය තාක්ෂණික උපදෙස් අදාළ ගොවීන් වෙත ලබා දෙන ලදී.

4.9.1 වගුව : ප්‍රධාන වගා ප්‍රදේශවල වැනිලා වගා වැඩසටහන

දිස්ත්‍රික්කය	බෙදා හරින ලද දඬු සංඛ්‍යාව
මාතලේ	5,600
කුරුණෑගල	14,525
වෙනත් දිස්ත්‍රික්ක	7,175
එකතුව	27,300

මීට අමතරව 2012 වසර තුළ දී ඉහුරු බීජ අල කි.ග්‍රෑ. 665,023ක් ද කහ බීජ අල කි.ග්‍රෑ.151,680ක් ද ගොවීන් අතර බෙදා දීමට හැකි විය.

4.10. පසු අස්වනු සංවර්ධන ක්‍රියාකාරකම් සඳහා අපනයන කෘෂිකර්ම ආධාර යෝජනා ක්‍රමය

අපනයන කෘෂි නිෂ්පාදනවල ගුණාත්මය ඉහළ නැංවීම අරමුණු කොටගෙන 1998 වසරේ දී පසු අස්වනු තාක්ෂණ උපදේශන සේවාව ආරම්භ කරන ලද අතර මෙම වැඩසටහන පසුගිය වර්ෂයේ දී ද අඛණ්ඩව ක්‍රියාත්මක කෙරිණි. පසු අස්වනු ක්‍රියාකාරකම් සඳහා වන ආධාර යෝජනා ක්‍රමය 2007 වසරේ ජුනි මාසයේ දී සංශෝධනයට ලක් කෙරිණි. මෙහි දී විවිධ මට්ටම්වල පාර්ශ්වකරුවන්ට ගැළපෙන පරිදි ආධාර යෝජනා ක්‍රම තුනක් හඳුන්වා දෙන ලදී. මෙම යෝජනා ක්‍රම ත්‍රිත්වය හඳුන්වා දීමේ ප්‍රධාන අරමුණ වූයේ විදේශ වෙළඳපොළෙහි තරගකාරීත්වයට මුහුණ දිය හැකි පරිද්දෙන් නිෂ්පාදනයන්ගේ ගුණාත්මය පවත්වා ගෙන යාම, නිෂ්පාදන විවිධාංගීකරණය හා අගය එකතු කිරීම හා අපනයන කෘෂි හෝග නිෂ්පාදන අලෙවිය සඳහා පහසුකම් සැපයීම යි. මෙම ආධාර යෝජනා ක්‍රම පිළිබඳ පැහැදිලි කිරීමක් පහතින් දක්වා ඇත.

i. කණ්ඩායම් පිරිසැකසුම් ඒකක

මෙම ආධාර යෝජනා ක්‍රමයට සුදුසුකම් ලබන්නේ දෙපාර්තමේන්තුවේ ලියාපදිංචි ගොවි සංවිධාන වන අතර මේ යටතේ නිෂ්පාදන පිරිසැකසුම්කරණය සඳහා අවශ්‍ය වන යන්ත්‍රෝපකරණ නොමිලයේ ගොවි සංවිධාන වෙත සපයනු ලැබේ. මෙම සැකසුම් ඒකක පාලනය කිරීමේ හා යන්ත්‍රෝපකරණ පරිහරණය කිරීමේ වගකීම ගොවි සංවිධානය සතු ය. තව ද සියලුම යන්ත්‍රෝපකරණ රඳවා තැබීමට අවශ්‍ය පිරිසැකසුම් ගොඩනැගිලි ස්ථාපනය කිරීමට සුදුසු භූමියක් හඳුනා ගැනීමේ කාර්යය ද ගොවි සංවිධානය විසින් සිදු කළ යුතු ය. මෙම පිරිසැකසුම් මධ්‍යස්ථාන ක්‍රියාත්මක කරවීම හා නඩත්තු කිරීම සඳහා අවශ්‍ය තාක්ෂණික දැනුම ලබා දෙමින් දෙපාර්තමේන්තු කාර්ය මණ්ඩලය ගොවි සංවිධානවලට සහාය ලබා දේ.

ii. මධ්‍යම පිරිසැකසුම් ඒකක

මෙම ආධාර ක්‍රමය හඳුන්වා දී ඇත්තේ පසු අස්වනු සැකසීමේ පහසුකම් ස්ථාපිත කර ගැනීම සඳහා රුපියල් මිලියනකට ඉහළ ආයෝජනයක් කරමින් මහා පරිමාණ පිරිසැකසුම්කරණ වැඩපිළිවෙළක් ආරම්භ කිරීමේ හැකියාව ඇති අයැදුම්කරුවන් සඳහා ය. මෙම ආධාර ක්‍රමය යටතේ රුපියල් මිලියන 0.5ක උපරිමයකට යටත්ව මුළු ආයෝජනයෙන් 25%ක් වන මුදල් ප්‍රදානයක් ආයෝජකයා හට ලබා ගත හැක. මධ්‍යස්ථානය නඩත්තු කිරීමේ හා ලාභය ප්‍රයෝජනයට ගැනීමේ සම්පූර්ණ බලය ආයෝජකයා සතු වේ.

iii. ඒකපුද්ගල පිරිසැකසුම් ඒකක

අපනයන කෘෂි භෝග පසු අස්වනු සැකසීම සඳහා පුද්ගලික සැකසුම් මධ්‍යස්ථානයක් පවත්වාගෙන යාමට කැමති වැවිලිකරුවන් හෝ පිරිසැකසුම්කරුවන්ට මෙම ආධාර ක්‍රමය සඳහා ඉල්ලුම් කළ හැක. ඔවුහු, අදාළ යන්ත්‍රෝපකරණ පහසුකම් හෝ දෙපාර්තමේන්තුව විසින් අනුමත කළ පසු අස්වනු සැකසීමේ පහසුකම් සඳහා මුදල් ආධාර ලැබීමට සුදුසුකම් ලබති.

4.10.1 වගුව: පසු අස්වනු ක්‍රියාකාරකම් සඳහා ආධාර යෝජනාක්‍රමය

ආයෝජනය	ඒකකයකට පිරිනමන ආධාර මුදල (රු.)
01 ගම්මිරිස් පිරිසැකසුම්කරණය අ) උණුදිය ප්‍රතිකාරක කට්ටලය ආ) සුදු ගම්මිරිස් පිරිසැකසුම් යන්ත්‍රය ඇ) බීජ වෙන්කරන යන්ත්‍රය ➢ අතින් ක්‍රියා කරවන ➢ විදුලියෙන් ක්‍රියා කරවන ➢ එන්ජිමෙන් ක්‍රියා කරවන ඈ) කොළ ගම්මිරිස් බීජ තේරීමේ යන්ත්‍රය ඉ) ශ්‍රේණිකරණ යන්ත්‍රය	1,000 25,000 10,000 20,000 22,500 8,000 15,000
02 කෝපි පිරිසැකසුම්කරණය ➢ පොතු ගලවන යන්ත්‍රය ➢ අතින් ක්‍රියා කරවන ➢ යන්ත්‍රානුසාරි/විදුලියෙන් ක්‍රියාකරන ➢ කෝපි බීජ ශුද්ධ කිරීමේ යන්ත්‍රය	5,000 15,000 10,000
03 කොකෝවා පිරිසැකසුම්කරණය ➢ 2'x2'x2' ට වැඩි පැසවීමේ පෙට්ටි 3ක් (I ශ්‍රේණියේ දැව) ➢ තැටි මත පැසවීම	4,500 (පෙට්ටියකට 1,500) 6,000
04 වාණිජශීලී තෙල් ආසවන ඒකක ➢ අළුතින් ඉදි කිරීම සඳහා ➢ අළුත්වැඩියාව සඳහා	75,000 75,000 (උපරිම)
05 පිරිසැකසුම් මධ්‍යස්ථානය – අවම වසරිය වර්ග අඩි 400 ➢ කුරුඳු ➢ වෙනත් භෝග	40,000 25,000
06 වියළුම් ඒකක සඳහා ➢ බහුකාර්ය වියළුන (ධාරිතාව කි.ග්‍රෑ. 250 හෝ ඊට වැඩි) ➢ සුර්යනාපන වියළුන (වර්ග අඩි 100) ➢ ආරක්ෂිත කමත ➢ බිම් මට්ටමට ඉහළින් ස්ථාපිත වියළුන	100,000 10,000 (උපරිම) 25,000 උපරිම රු. 25 / වර්ග අඩි අවම 200 වර්ග අඩි
07 වැනිලා – පදම් කිරීම (අවම ධාරිතාව - කි.ග්‍රෑ. 20)	10,000

4.10.2 වගුව : 2012 වසරේ පසු අස්වනු උපකරණ/ යන්ත්‍ර සූත්‍ර බෙදා දීම

අයිතමය	ඒකක ගණන
ආසවන ඒකක	24
ගම්මිරිස් බීජ වෙන් කරන යන්ත්‍ර	43
වියළුන	25
උණුදිය ප්‍රතිකාරක කට්ටල	91
පිරිසැකසුම් මධ්‍යස්ථාන/ඒකක	45

4.11. කාබනික වගා වැඩසටහන

ජාත්‍යන්තර වෙළෙඳපොළේ කාබනික ආහාර සඳහා දිනෙන් දිනම වැඩිවෙමින් පවතින ඉල්ලුම සලකමින් දෙපාර්තමේන්තුව විසින් 1998 වසරේ දී කාබනික ආහාර ප්‍රවර්ධනය ආරම්භ කරන ලදී. දෙපාර්තමේන්තුවේ ප්‍රධාන භූමිකාව වූයේ, තෝරාගත් ගම්මාන තුළ කාබනික වගාව හා එහි මූලධර්ම පිළිබඳව වගාකරුවන් දැනුවත් කිරීම, ආදර්ශන පිහිටුවීම, වාර්තා තබා ගැනීම සඳහා ඔවුන් දිරිමත් කිරීම, කාබනික පොහොර භාවිතය හා ඒකාබද්ධ පළිබෝධ කළමනාකරණය ප්‍රවර්ධනය ආදිය යි. ගැනුම්කරුවන් හෝ අපනයනකරුවන් හඳුන්වාදීම ඔස්සේ ගොවීන්ට සිය නිෂ්පාදන අලෙවි කර ගැනීම සඳහා පහසුකම් සපයන ලදී.

4.11.1 වගුව : 2012 වසරේ දී කාබනික වගා සංවර්ධන වැඩසටහන යටතේ ස්ථාපිත කරන ලද භූමි ප්‍රමාණය

දිස්ත්‍රික්කය	භෝගය	භූමි ප්‍රමාණය (හෙක්)
කුරුණෑගල	ගම්මිරිස්	20.5
මාතලේ	ගම්මිරිස්/කුරුඳු	3.6
මහනුවර	ගම්මිරිස්/සාදික්කා/කරාබු	121
රත්නපුර	කුරුඳු	1
වෙනත් දිස්ත්‍රික්ක		17.6
එකතුව		163.7

4.12. ගොවි පුහුණු වැඩසටහන්

යාවත්කාලීන කරන ලද තාක්ෂණික තොරතුරු මගින් ගොවීන්ගේ හා වෙනත් පාර්ශ්වකරුවන්ගේ දැනුම හා කුසලතා වර්ධනය කිරීම සඳහා හා අපනයන කෘෂි භෝග වගා කිරීමේ දී හා පිරිසැකසුම් කිරීමේ දී දියුණු කළ කෘෂිකාර්මික පිළිවෙත්වලට අනුගත වීම සඳහා ගොවීන්ව දිරි ගන්වනු පිණිස එක් එක් දිස්ත්‍රික්කය භාර සහකාර අධ්‍යක්ෂවරයා විසින් ඔහුගේ සභායක තාක්ෂණ නිලධාරී මණ්ඩලය හා සමග ගොවි පුහුණු වැඩසටහන් සංවිධානය කිරීම හා පැවැත්වීම සිදු කරනු ලබයි. පුහුණු වැඩසටහන් පැවැත්වීම සඳහා අවශ්‍ය පරිදි පර්යේෂණ අංශයෙන් සම්පත්දායකයන් හා වෙනත් සේවා සැපයීම්. සමාලෝචිත වර්ෂය තුළ පැවැත්වුණු පුහුණු වැඩසටහන් පිළිබඳ තොරතුරු 4.12.1 වගුවෙන් දැක්වේ.

4.12.1 වගුව : ගොවි පුහුණු ප්‍රගතිය -2012

ක්‍රියාකාරකම	වැඩසටහන් ගණන	ප්‍රතිලාභීන් සංඛ්‍යාව
ගොවි පුහුණු පංති හා ක්ෂේත්‍ර දින	2983	77,551
කුරුඳු තැලුම්කරුවන් පුහුණු කිරීම	108	1,282

4.13 ආදර්ශන

භෝග අස්වැන්න වැඩි කර ගැනීම හා නිෂ්පාදන පිරිවැය අවම කර ගැනීම වෙනුවෙන් උසස් කෘෂි කාර්මික පිළිවෙත් පිළිබඳව වගාකරුවන් දැනුවත් කිරීම සඳහා සෑම ව්‍යාප්ති නිලධාරී කොට්ඨාසයක් තුළම ක්ෂේත්‍ර ආදර්ශන පවත්වන ලදී. මෙම ක්ෂේත්‍ර ආදර්ශන පුහුණු වැඩසටහන් සඳහා මෙන්ම තාක්ෂණය බෙදා හැරීම සඳහා ද භාවිතා කරනු ලැබේ. වසර තුළ ස්ථාපනය කරන ලද ආදර්ශන පිළිබඳ විස්තර 4.13.1 වගුවෙන් දැක්වේ.

4.13.1 වගුව : 2012 වසරේ පවත්වන ලද ආදර්ශන වැඩසටහන් (දිස්ත්‍රික්ක අනුව)

දිස්ත්‍රික්කය	ආදර්ශන වැඩසටහන් සංඛ්‍යාව
කුරුණෑගල	33
මාතලේ	22
මහනුවර	22
නුවරඑළිය	2
බදුල්ල	6
මොණරාගල	1
හම්බන්තොට	10
මාතර	5
ගාල්ල	6
කොළඹ/කළුතර	0
ගම්පහ	46
කෑගල්ල	15
රත්නපුර	05
එකතුව	173

4.14 දිව් නැගුම ජාතික සංවර්ධන වැඩසටහන - 2012

දිව් නැගුම ජාතික සංවර්ධන වැඩසටහන වෙනුවෙන් වූ ප්‍රතිපාදන යටතේ 2012 වසරේ දී සංවර්ධන වැඩසටහන් හතරක් දියත් කරනු ලැබිණි.

4.14.1 දිව් නැගුම වැඩසටහන යටතේ ගෙවනු වහා සඳහා රෝපණ ද්‍රව්‍ය බෙදා දීම

මතු දැක්වෙන වගුවේ සඳහන් රෝපණ ද්‍රව්‍ය ප්‍රතිලාභීන් අතර බෙදා හැරීම ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාස මට්ටමින් ප්‍රාදේශීය ලේකම්වරුන් හරහා සිදු කරන ලදී. දිව් නැගුම වැඩසටහන යටතේ නිකුත් කරන ලද රෝපණ ද්‍රව්‍ය පිළිබඳ විස්තර 4.14.11 වගුවේ දැක්වේ.

4.14.1.1 වගුව : ගෙවනු වහා වැඩසටහන යටතේ රෝපණ ද්‍රව්‍ය බෙදා දීම

දිස්ත්‍රික්කය	කුරුඳු		ගම්මිරිස්		කෝපි		කරදමුංගු	
	ඉලක්කය	ප්‍රගතිය	ඉලක්කය	ප්‍රගතිය	ඉලක්කය	ප්‍රගතිය	ඉලක්කය	ප්‍රගතිය
කුරුණෑගල	200278	85774	75158	90126	22667	18845	-	680
මහනුවර	52050	23643	53750	24450	35000	5900	2750	137
නුවරඑළිය	16000	8000	20000	11651	20000	300	-	-
මාතලේ	15000	104080	25000	18870	7000	4400	-	-
බදුල්ල	15105	5413	35740	14629	5924	17843	14085	8500
මොණරාගල	15950	19390	15950	16750	-	-	-	-
හම්බන්තොට	46400	127000	22900	2700	5000	3800	-	-
මාතර	82225	49700	84252	9480	-	-	3200	3200
ගාල්ල	100000	112375	50000	30515	-	-	-	-
කළුතර	50000	-	40000	13040	-	-	-	-
කොළඹ	330	580	35279	17175	10	-	164	-
ගම්පහ	100000	5874	50000	23140	-	-	-	-
කෑගල්ල	50000	1650	50000	37390	-	-	6000	-
රත්නපුර	100000	37325	30000	26265	-	-	18000	2950
එකතුව	843,338	580,804	588,029	336,181	95,601	51,088	44,199	15,467

දිස්ත්‍රික්කය	කරාබු		සාදික්කා		සේර		වැනිලා	
	ඉලක්කය	ප්‍රගතිය	ඉලක්කය	ප්‍රගතිය	ඉලක්කය	ප්‍රගතිය	ඉලක්කය	ප්‍රගතිය
කුරුණෑගල	-	112	-	60	-	-	164	154
මහනුවර	850	100	1000	610	-	-	10500	-
නුවරඑළිය	-	150	-	-	-	-	-	-
මාතලේ	-	-	-	895	50000	-	-	-
බදුල්ල	-	-	-	-	-	-	-	-
මොණරාගල	-	-	-	-	-	-	-	-
හම්බන්තොට	-	-	-	-	-	-	-	-
මාතර	-	-	-	-	-	-	-	-
ගාල්ල	-	-	-	-	-	-	-	-
කළුතර	-	-	-	-	-	-	-	-
කොළඹ	1457	-	594	-	425	-	50	-
ගම්පහ	-	-	-	-	-	-	-	-
කෑගල්ල	-	-	-	-	-	-	-	-
රත්නපුර	-	-	-	-	-	-	-	-
එකතුව	2307	362	1,594	1,565	50,425	0	10714	154

දිස්ත්‍රික්කය	පුවක්		ඉගුරු		කහ		ගොරක	
	ඉලක්කය	ප්‍රගතිය	ඉලක්කය	ප්‍රගතිය	ඉලක්කය	ප්‍රගතිය	ඉලක්කය	ප්‍රගතිය
කුරුණෑගල	18401	35698	-	-	-	-	53	1088
මහනුවර	40000	1500	-	4860	-	1080	-	-
නුවරඑළිය	10000	1830	-	-	-	-	-	-
මාතලේ	14000	1565	-	-	-	1500	-	805
බදුල්ල	-	-	-	-	-	-	-	3800
මොණරාගල	15950	3900	-	-	-	-	-	-
හම්බන්තොට	-	-	-	-	-	-	-	-
මාතර	1900	1900	-	-	-	-	-	-
ගාල්ල	5000	-	-	-	-	-	-	-
කළුතර	10000	-	-	-	-	-	-	-
කොළඹ	3217	6400	6022	-	3785	-	-	-
ගම්පහ	3000	25	-	-	-	-	-	-
කෑගල්ල	-	220	-	-	-	-	1000	200
රත්නපුර	5000	20452	-	-	-	-	-	-
එකතුව	126,468	73,490	6,022	4,860	3,785	2,580	1,053	5,893

මෙම වැඩසටහන යටතේ අපනයන කෘෂි හෝග රෝපණ ද්‍රව්‍ය මිලියන 1.065ක් ද ඉගුරු බීජ කිලෝග්‍රෑම් 4,860ක් ද කහ බීජ කිලෝග්‍රෑම් 2,580ක් ද බෙදා හරින ලදී.

4.14.2 පැළ ගෘහ ඉදි කිරීම

උසස් තත්වයේ පැළ නිෂ්පාදනය සඳහා අවශ්‍ය පහසුකම් අපනයන කෘෂි හෝග පැළ නිෂ්පාදනය කරන පුද්ගලික පැළ තවාන් වෙත ලබා දීම මගින් වගාකරුවන් වෙත උසස් තත්වයේ පැළ නිෂ්පාදනය කර නිකුත් කිරීම පිණිස කටයුතු කිරීම සඳහා දිව්‍යාගම ජාතික සංවර්ධන වැඩසටහන යටතේ දෙපාර්තමේන්තුවේ ලියාපදිංචි පුද්ගලික පැළ තවාන්කරුවන් වෙත පැළ ගෘහ ඉදිකිරීම පිණිස අවශ්‍ය තාක්ෂණික දැනුම, මග පෙන්වීම සහ මූල්‍ය අනුග්‍රහය ලබා දීමට කටයුතු කරන ලදී. මේ යටතේ දෙපාර්තමේන්තු නිර්දේශිත පිරිවිතරයන්ට අනුව සකස් කරන ලද පැළ මඩු වල ප්‍රගතිය පහත වගුවෙහි දැක්වේ.

4.14.2.1 වගුව : පැළ ගෘහ ඉදිකිරීමේ ප්‍රගතිය

දිස්ත්‍රික්කය	ඉලක්කය	ප්‍රගතිය
කොළඹ	1	3
කළුතර	3	2
ගම්පහ	2	2
ගාල්ල	3	3
මාතර	4	4
හම්බන්තොට	0	2
නුවරඑළිය	5	2
මාතලේ	2	2
මහනුවර	14	13
කුරුණෑගල	1	1
බදුල්ල	4	4
මොණරාගල	8	6
රත්නපුර	3	3
කෑගල්ල	0	0
එකතුව	50	47

4.14.3 වාණිජ වගා ඒකක

අපනයන කෘෂි හෝග ක්‍රමානුකූලව ක්ෂේත්‍රයේ ස්ථාපනය කිරීම හා නඩත්තු කිරීම මගින් ස්ථාවර හා වැඩි අස්වැන්නක් ලබා ගැනීමෙන් වැඩි විදේශ විනිමයක් උපයා ගැනීමේ අරමුණින් තෝරාගත් හෙක්ටයාර 0.2 සිට 1 දක්වා ප්‍රමාණයේ වූ ඉඩම්වල ආදර්ශ වගා පිහිටුවන ලදී. මෙම වැඩසටහන යටතේ නිර්දේශිත වගා පිළිවෙත් අනුගමනය කරනු ලබන ගොවීන්ට දිරි දීමනාවක් ගෙවීම සඳහා කටයුතු කරනු ලැබේ. පහත වගුවෙන් වාණිජ වගා ඒකක වැඩසටහනේ ප්‍රගතිය නිරූපණය වේ.

4.14.3.1 වගුව : වාණිජ වගා ඒකක පිහිටුවීමේ ඉලක්ක හා ප්‍රගතිය

දිස්ත්‍රික්කය	ඉලක්කගත ඒකක	ප්‍රගතිය (වගා ඒකක ගණන)	ප්‍රගතිය (වගා වසරිය-අක්කර)	හෝග අනුව ප්‍රගතිය (අක්කර)							
				ගම්මිරිස්	කුරුඳු	සාදික්කා	කරවු	කොකෝ වා	පැයිරි	කහ	ඉඟුරු
කොළඹ	03	5	10.5	0	10.5	0	0	0	0	-	-
කළුතර	37	31	29.5	0	29.5	0	0	0	0	-	-
ගම්පහ	27	21	21.5	2	12.25	0	0	0	0	0.75	6.75
ගාල්ල	37	37	62.25	0	62.25	0	0	0	0	-	-
මාතර	30	30	63.25	0	63.25	0	0	0	0	-	-
හම්බන්තොට	31	36	69	5.5	56	0	0	0	7.5	-	-
කෑගල්ල	37	35	40.75	32.25	7.5	1	0	0	0	-	-
රත්නපුර	57	53	92.5	21	71.5	0	0	0	0	-	-
මහනුවර	50	54	64.5	49.25	6.5	8	0	0	0	-	0.75
මාතලේ	56	50	79.51	46.26	21	2.75	0	9.5	0	-	-
නුවරඑළිය	12	12	7.75	6.25	1.5	0	0	0	0	-	0.5
මොණරාගල	41	38	35.5	13.5	6.5	0	0	15.5	0	-	-
බදුල්ල	22	19	27.5	16.75	10.75	0	0	0	0	-	-
කුරුණෑගල	60	47	47.5	15.75	11	0	0	5	0	8.5	6.5
එකතුව	500	468	651.5	208.51	370	11.8	0	30	7.5	9.25	14.5

4.14.4 ගෘහස්ථ වාණිජ ඒකක

අපනයන කෘෂි භෝග නිෂ්පාදන උසස් තත්ත්වයෙන් යුතුව පිරිසැකසුම් කොට අගය එකතු කළ නිෂ්පාදන ලෙස වෙළඳපොළට ඉදිරිපත් කිරීම මගින් වැඩි ප්‍රතිලාභ අත්පත් කර ගැනීම කෙරෙහි හඳුනාගත් ව්‍යවසායකයන් දිරි ගැන්වීම මේ ඔස්සේ සිදු කෙරිණි. මෙ මගින් අදාළ තාක්ෂණික උපදෙස් මෙන්ම අවශ්‍ය යන්ත්‍රෝපකරණ මිල දී ගැනීම සඳහා උනන්දු කරවීම ද සිදු කෙරිණි. 2012 වසරේ ක්‍රියාත්මක කරන ලද මෙම වැඩසටහනේ ප්‍රගතිය 4.14.4.1 වගුවෙන් නිරූපණය වේ.

4.14.4.1 වගුව : ගෘහස්ථ වාණිජ ඒකක වැඩසටහනේ භෞතික ප්‍රගතිය

දිස්ත්‍රික්කය	සංඛ්‍යාව	ව්‍යාපෘතිය	නිර්දේශිත යන්ත්‍ර
මාතලේ	11	උසස් තත්ත්වයේ ගම්මිරිස් පිරිසැකසුම්කරණය	බීජ වෙන් කරන යන්ත්‍රය
රත්නපුර	02	උසස් තත්ත්වයේ ගම්මිරිස් පිරිසැකසුම්කරණය	බීජ වෙන් කරන යන්ත්‍රය
හම්බන්තොට	01	උසස් තත්ත්වයේ ගම්මිරිස් පිරිසැකසුම්කරණය	බීජ වෙන් කරන යන්ත්‍රය
එකතුව	14		

4.15 කුඩා වැවිලි හිමියන්ගේ ව්‍යවසායකත්ව සංවර්ධන වැඩසටහන - 2012

කුඩා වැවිලි හිමියන්ගේ ව්‍යවසායකත්ව සංවර්ධන වැඩසටහන් දෙකක් මහනුවර, නුවරඑළිය, කෑගල්ල සහ මොණරාගල යන දිස්ත්‍රික්කයන්හි ක්‍රියාත්මක වන අතර මෙහි මූල්‍ය පිරිවැයෙන් කොටසක් IFAD ආයතනය මගින් දරනු ලැබේ. මැද රට වැඩසටහන කුඩා තේ වතු හිමියන් ඉලක්ක කර ගනිමින් ද මොණරාගල දිස්ත්‍රික්කයේ වැඩසටහන කුඩා රබර් වතු හිමියන් ඉලක්ක කර ගනිමින් ද ක්‍රියාත්මක කෙරුණු අතර මේ යටතේ ගම්මිරිස් පැළ 29,785ක් කෝපි පැළ 9,870 ක් හා පුවක් පැළ 9,799 ක් බෙදා හැරීමට කටයුතු කරන ලදී. මෙහි දී ගොවීන් දැනුවත් කිරීමේ පුහුණු වැඩසටහන් හා ක්ෂේත්‍ර දින ද පවත්වන ලදී. සෙවණ කප්පාදු උකරණ කට්ටල 25ක් ගොවීන් අතර බෙදා හැරීමට කටයුතු කර ඇත. එක් කට්ටලයක වටිනාකම රුපියල් 16,000 ක් පමණ වන අතර අතු කපන යන්ත්‍රයක්, කියතක් සහ කප්පාදු පිහියක් මෙම උපකරණ කට්ටලයට ඇතුළත්වේ. සෙවණ කප්පාදු පිළිබඳ විධිමත් පුහුණුවකින් අනතුරුව මෙම උපකරණ කට්ටල ස්වයං-රැකියාවක් ලෙස සෙවණ කප්පාදු කිරීමේ නිරත විය හැකි ගොවීන් අතර බෙදා හැරීමට කටයුතු කෙරේ.

මොණරාගල දිස්ත්‍රික්කයේ මෙම ව්‍යාපෘතිය යටතේ රබර් වගාව ආශ්‍රිත අතුරු භෝගයක් ලෙස කොකෝවා වගාව ස්ථාපනය සිදු කරන ලදී. මේ යටතේ පැළ 102,740 ක් හෙක්ටයාර 93.4 ක වගා කිරීම සඳහා බෙදා හැරීමට කටයුතු කරන ලදී. මේ යටතේ වගා කරුවන් පුහුණු කිරීම, බීජපැළ ප්‍රවාහනය කිරීම, කොකෝවා බීජ නිකුත් කිරීම ඇතුළු ව්‍යාපෘති ගණනාවක් ක්‍රියාත්මක විය.

4.16 මාතලේ සේවාස්ථ පුහුණු මධ්‍යස්ථානය

මාතලේ පිහිටා ඇති අපනයන කෘෂිකම් දෙපාර්තමේන්තුවේ පුහුණු මධ්‍යස්ථානය මගින් ගොවීන්, අපනයන කෘෂිකම් දෙපාර්තමේන්තු නිලධාරීන්, වෙනත් රාජ්‍ය හා රාජ්‍ය නොවන ආයතනවල නිලධාරීන්, විශ්වවිද්‍යාල

සිසුන්, කෘෂි පුහුණු විද්‍යාලවල සිසුන් හා වෙනත් පාර්ශ්වකරුවන් වෙනුවෙන් අපනයන කෘෂි නිෂ්පාදනවලට අදාළ සෑම අංශයක් සඳහාම ජාතික මට්ටමේ පුහුණු වැඩසටහන් පවත්වනු ලබයි.

මෙහි දින 1 සිට 5 දක්වා වන කාලයක් සඳහා පුහුණු වැඩසටහන් පැවැත්වෙන අතර දෙපාර්තමේන්තු නිලධාරීන්ට හා ගොවීන්ට නොමිලේ ආහාරපාන හා නවාතැන් සපයනු ලැබේ. අනෙකුත් පුහුණුලාභීන් සඳහා ආහාරපාන හා නවාතැන් පහසුකම් සාධාරණ මිලකට සපයනු ලැබේ. පුහුණු මධ්‍යස්ථානය තුළ වරකට තිස් දෙනෙකු ලැගුම් ගැන්වීමේ පහසුකම් ඇත.

2012 වසරේ දී දෙපාර්තමේන්තුවේ කාර්යාල කාර්ය සහායක හා මුරකරු වැනි සුළු සේවකයින්ගේ හැකියාවන් හා දැනුම වැඩි දියුණු කරමින් ඔවුන්ගේ ආකල්ප සංවර්ධනය සඳහා පුහුණු වැඩසටහන් මාලාවක් පවත්වන ලදී.

4.16.1 වගුව : 2012 වසරේ පවත්වන ලද පුහුණු වැඩසටහන්

පුහුණුලාභී වර්ගය	වැඩසටහන් ගණන	ප්‍රතිලාභීන් ගණන	මිනිස් දින ගණන
ගොවීන්	14	427	531
සිසුන්	7	184	270
වෙනත් සංවිධානවල නිලධාරීන්	3	44	68
සහකාර අධ්‍යක්ෂවරු හා මූලස්ථාන ව්‍යාප්ති නිලධාරීන්	1	30	90
ව්‍යාප්ති නිලධාරීන්	4	57	134
ව්‍යාප්ති නිලධාරීන්, පර්යේෂණ හා සංවර්ධන සහකාරවරු, ගොවිපළ සේවා සහකාරවරු	6	175	459
කළමනාකරණ සහකාර සේවය	1	13	26
කාර්යාල කාර්ය සහායක	2	31	70
මුරකරු	2	52	104
උපාධිධාරී අභ්‍යාසලාභීන්	2	56	131
එකතුව	42	1069	1883
සමුළු හා සම්මන්ත්‍රණ	10	454	1044

4.16.2 වගුව : තනි පුද්ගල/කුඩා කණ්ඩායම් උපදේශන සේවා හා විහිදුම් වැඩසටහන්

විෂය ප්‍රදේශය	වැඩසටහන් ගණන	පුහුණුලාභීන් සංඛ්‍යාව
ඉහුරු වගාව	01	01
පසු අස්වනු තාක්ෂණය	01	01
කුරුඳු වගාව හා පිරිසැකසුම්කරණය	01	01
බුලත් වගාව	01	01
අගය එකතු කළ නිෂ්පාදන	02	05
කිතුල් (ගුණාත්ම වර්ධනය)	03	90

4.16.3 වගුව : ආවරණය කරන ලද විෂය ප්‍රදේශ

විෂය ප්‍රදේශය	පංති ගණන	ප්‍රතිලාභීන් සංඛ්‍යාව	මිනිස් දින ගණන
බුලත් වගාව	01	29	29
අපනයන කෘෂි භෝග කළමනාකරණය	03	92	170
කුරුඳු වගාව හා පිරිසැකසුම්කරණය	02	16	33
අපනයන කෘෂි භෝග පිරිසැකසුම්කරණය	02	41	69
ගම්මිරිස් හා බුලත් වගාව	01	08	08
ගම්මිරිස් හා පසු අස්වනු තාක්ෂණය	01	37	37
ව්‍යවසායකත්ව සංවර්ධනය (ව්‍යවසායකයින්ට)	02	150	185
තවාන් පාලනය (තවාන්කරුවන්ට)	02	54	78

4.16.4 වගුව : අපනයන කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ නිලධාරීන් හා රාජ්‍ය සේවයේ නිලධාරීන් සඳහා

පවත්වන ලද පුහුණු වැඩසටහන්

විෂය	පුහුණුලාභී වර්ගය	වැඩසටහන් ගණන	පුහුණුලාභීන් ගණන	මිනිස් දින ගණන
අපනයන කෘෂි භෝග පාලනය	ශිෂ්‍යයින් (විශ්වවිද්‍යාල හා කෘෂි අධ්‍යාපන පීඨ)	7	184	270
	උපාධිධාරී අභ්‍යාසලාභීන්	1	25	100
	හදබිම අධිකාරියේ නිලධාරීන්	1	24	48
කෝපි වගාව	අගලවත්ත වැවිලි සමාගමේ නිලධාරීන්	1	14	14
කහ වගාව	රුහුණු හුඩස් පෞද්ගලික සමාගමේ නිලධාරීන්	1	6	6
පරිගණක තාක්ෂණය	ව්‍යාප්ති නිලධාරී	1	7	21
කාර්යාල පරිගණක ක්‍රියාකරවීම හා දෘඩාංග කළමනාකරණය	ව්‍යාප්ති නිලධාරී හා ගොවිපළ සේවා සහකාර	2	49	98
වැඩතල ඉදිරිපත්කිරීම්	ව්‍යාප්ති නිලධාරී	1	7	27
රාජ්‍ය ගිණුම් පාලනය සඳහා පරිගණක තාක්ෂණය	කළමනාකරණ සහකාරවරුන්	1	13	26
කොම්පෝස්ට් නිෂ්පාදනය	උපාධිධාරී අභ්‍යාසලාභීන්	1	31	31
රබර් සම්ග අතුරු වගාවක් ලෙස කොකෝවා වැවීම	ව්‍යාප්ති නිලධාරීන් හා උපාධිධාරී අභ්‍යාසලාභීන්	1	17	34
සමාජ සජීවීකරණය	ව්‍යාප්ති නිලධාරී, පර්යේෂණ හා සංවර්ධන නිලධාරී, ගොවිපළ සේවා සහකාර	2	83	249

අලෙවි ව්‍යාප්තිය	ව්‍යාප්ති නිලධාරී, පර්යේෂණ හා සංවර්ධන නිලධාරී	1	26	78
සේවා ප්‍රවර්ධන වැඩසටහන	සහකාර අධ්‍යක්ෂ හා ප්‍රධාන කාර්යාලයේ ව්‍යාප්ති නිලධාරීන්	1	30	90
සේවා ප්‍රවර්ධන වැඩසටහන	ව්‍යාප්ති නිලධාරී	2	43	86
සේවා ප්‍රවර්ධන වැඩසටහන	පරිපාලන සහකාරවරුන්	2	31	70
සේවා ප්‍රවර්ධන වැඩසටහන	මුරකරු	2	52	104

4.17 සන්නිවේදන අංශය:

අපනයන කෘෂිකම් දෙපාර්තමේන්තුවේ සන්නිවේදන අංශය 2012 වසර තුළ විශේෂයෙන්ම මුද්‍රිත හා විද්‍යුත් මාධ්‍ය ක්ෂේත්‍රයේ විශිෂ්ට ක්‍රියාකාරීත්වයක් පෙන්නුම් කරන ලදී. මෙම වර්ෂය තුළ සන්නිවේදන අංශයේ ප්‍රධාන අරමුණ වූයේ කුළුබඩු අංශයේ ප්‍රවණතා පිළිබඳ ජනමාධ්‍ය ක්ෂේත්‍රය තුළ සවිඥානීකත්වයක් ඇති කිරීම යි. 2012 වසර තුළ සන්නිවේදන අංශයේ ක්‍රියාකාරීත්වය පහත පරිදි වේ.

විද්‍යුත් මාධ්‍ය

රූපවාහිනිය

රූපවාහිනී පුවත්:

දෙපාර්තමේන්තු මැදිරියේ සිට නිෂ්පාදනය කරන ලද හඬ තැටි, විද්‍යාගාර දර්ශන (වීඩියෝ) සහ වැදගත් හා කාලීන පණිවුඩ රැගත් ප්‍රවෘත්ති විශේෂාංග ජාතික රූපවාහිනිය, ස්වාධීන රූපවාහිනිය හා ස්වර්ණවාහිනිය ඇතුළු රූපවාහිනී නාලිකා වෙත ඉදිරිපත් කරන ලදී.

ඉදිරිපත් කරන ලද රූපවාහිනී පසුරු (TV Clips) සංඛ්‍යාව -18

රූපවාහිනී දැන්වීම්:

ගම්මිරිස් සෙවණ කප්පාදු කිරීමේ සතිය වෙනුවෙන් දෙපාර්තමේන්තු මැදිරියේ දී විශේෂයෙන් නිෂ්පාදනය කරන ලද රූපවාහිනී වැඩසටහනක් ජාතික රූපවාහිනිය ඔස්සේ විකාශනය කරන ලදී.

විද්‍යාගාර දර්ශනමය වාර්තා වැඩසටහන්:

‘ගම්මිරිස් වගාවට අත්වැලක්’ නම් වූ ගම්මිරිස් වගාව පිළිබඳ විස්තරාත්මක තොරතුරු ඇතුළත් විශද දෘශ්‍ය ආකෘතියේ (Vivid Visual Form) විද්‍යාගාර දර්ශනමය වාර්තා වැඩසටහනක් නිෂ්පාදනය කරන ලදී. ‘ගම්මිරිස් වගාවට අත්වැලක්’ නම් වූ DVD තැටිය සියලු දිස්ත්‍රික් නිලධාරීන් වෙත බෙදා හරින ලද අතර එය පුහුණු වැඩසටහන්වල දී මාර්ගෝපදේශයක් ලෙස භාවිත කෙරේ.

විද්‍යාගාර දර්ශනමය වාර්තා වැඩසටහන (ශ්‍රී ලාංකේය කුළුබඩු වෘත්තාන්තය) :

2012 වසරේ කොළඹ දී පැවැත්වුණු ජාත්‍යන්තර ගම්මිරිස් ප්‍රජාවේ 48 වැනි වාර්ෂික සමුළුව වෙනුවෙන් සන්නිවේදන අංශය විසින් ‘ශ්‍රී ලාංකේය කුළුබඩු වෘත්තාන්තය’ (Sri Lankan Spice Saga) නම් වූ විද්‍යාගාර දර්ශනමය වාර්තා වැඩසටහනක් ශ්‍රී ලංකාවේ කුළුබඩු කර්මාන්තය ප්‍රවර්ධනය කිරීම අරමුණු කර ගනිමින්

නිෂ්පාදනය කරන ලදී. මෙහි තිර රචනය, රූ ගත කිරීම, සංස්කරණය හා කථනය ඇතුළු සමස්ත නිෂ්පාදනයම සන්නිවේදන අංශයේ කාර්ය මණ්ඩලයේ දායකත්වයෙන් සිදු කරන ලදී.

විද්‍යාග්‍රහ දර්ශනමය වාර්තා වැඩසටහන (ජාත්‍යන්තර ගම්මිරිස් සමුළුව)

සන්නිවේදන අංශය මගින් ජාත්‍යන්තර ගම්මිරිස් ප්‍රජාවේ 48 වැනි වාර්ෂික සමුළුවේ විශේෂ අවස්ථා ඇතුළත් කොට ‘Memorable moments of I.P.C 2012’ නම් වූ විද්‍යාග්‍රහ දර්ශනමය වාර්තා වැඩසටහනක් නිර්මාණය කරන ලද අතර එය සමුළුවට සහභාගි වූවන් හා සාමාජික රටවල් අතර බෙදා හරිනු ලැබිණි.

විද්‍යුත් මාධ්‍ය - ගුවන් විදුලිය

සෑම සඳුදා දිනකම රාත්‍රී 7.00ට ස්වදේශී, රජරට හා රුහුණු සේවය ඔස්සේ සන්නිවේදන අංශය විසින් නිෂ්පාදනය කරන ලද ‘දැයේ උරුමය’ නම් වූ ගුවන් විදුලි වැඩසටහන විකාශනය වේ. මෙම වැඩසටහනේ සම්පත්දායකයන් ලෙස කටයුතු කරනුයේ අපනයන කෘෂිකම් දෙපාර්තමේන්තුවේ පළපුරුදු එමෙන්ම හසළ දැනුමකින් යුතු නිලධාරීන් පිරිසක් විසින් වන අතර මේ ඔස්සේ කුළුබඩු ක්ෂේත්‍රය පිළිබඳ කාලීන පණිවුඩයක් ජනතාව වෙත ලබා දේ.

විකාශය කරන ලද වැඩසටහන් ගණන -52.

මුද්‍රිත මාධ්‍ය :

අත්පත්‍රිකා :

1. ‘ගම්මිරිස් සෙවණ කප්පාදු කිරීමේ සතිය’ ජරවර්ධනය කිරීමේ අරමුණින් සන්නිවේදන අංශය විසින් අත් පත්‍රිකාවක් නිර්මාණය කොට මුද්‍රණය කරන ලදී.

මුද්‍රිත පිටපත් ගණන -10000

2. කුළුබඩු කර්මාන්තය ප්‍රවර්ධනය කිරීමේ අරමුණින් ‘Spices in Wonderland’ නමින් ඉංග්‍රීසි බසින් ලියැවුණු අත්පත්‍රිකාවක් නිර්මාණය කොට මුද්‍රණය කරන ලදී.

මුද්‍රිත පිටපත් ගණන - 1000

3. දැයට කිරුළ ප්‍රදර්ශනය සඳහා නිකුත් කළ අත්පත්‍රිකා

කුළුබඩු ක්ෂේත්‍රය පිළිබඳ තොරතුරු ලබා ගැනීමේ අපේක්ෂාවෙන් දැයට කිරුළ දෙපාර්තමේන්තු ප්‍රදර්ශන කුටිය වෙත පැමිණෙන පුද්ගලයන් අතරේ බෙදා හැරීම සඳහා පහත සඳහන් අත්පත්‍රිකා නිර්මාණය කොට මුද්‍රණය කරන ලදී.

1. කහ වගාව
2. ඉහුරු වගාව
3. කුළුබඩු හෝග
4. දෙපාර්තමේන්තුවෙන් ලබා ගත හැකි සේවා

මුද්‍රිත පිටපත් ගණන - 6000

තාක්ෂණික ප්‍රකාශන :

කෙටි කාලීන කුළුබඩු හෝග ලෙස ජනප්‍රියව පවතින කහ හා ඉහුරු පිළිබඳ තාක්ෂණික ප්‍රවීණතාව ලබා ගැනීමට උනන්දුවක් දක්වන පුද්ගලයන් අරමුණු කොට ගෙන මෙම වසරේ දී කහ හා ඉහුරු යන හෝග වෙනුවෙන් තාක්ෂණික ප්‍රකාශන නිකුත් කරන ලදී.

මුද්‍රිත පිටපත් ගණන -20,000

පොත් :

1. ජාත්‍යන්තර ගම්මිරිස් ප්‍රජාව විසින් ප්‍රකාශයට පත් කරන ලද ගම්මිරිස් වගාව සඳහා වන නවතම නිර්දේශයන්හි සිංහල පරිවර්තනයක් ලෙස ‘ගම්මිරිස් වගාව සඳහා යහපත් කෘෂිකාර්මික පිළිවෙත්’ නම් වූ පොත් පිටක් මුද්‍රණය කරන ලදී.

මුද්‍රිත පිටපත් ගණන -5,000

2. පැළ තවාන් කළමනාකරණ තාක්ෂණය පිළිබඳව පොත් පිටක් සන්නිවේදන අංශය විසින් සම්පාදනය කොට ප්‍රකාශයට පත් කරන ලදී.

මුද්‍රිත පිටපත් ගණන -5,000

3. ශ්‍රී ලංකාවේ පැවැත්වුණු ජාත්‍යන්තර ගම්මිරිස් ප්‍රජාවේ වාර්ෂික සමුළුවට සමගාමීව IPC සහභාගීත්ව නාමාවලිය ප්‍රකාශයට පත් කරන ලදී.

මුද්‍රිත පිටපත් ගණන - 5,000

පුවත්පත් දැන්වීම්:

ආර්ථික පර්යේෂණ ඒකකය මගින් සපයනු ලබන ගොවිපළ මට්ටමේ මිල ගණන් සතිපතා සිකුරාදා දිනවල දිනමිණ පුවත්පතේ පළ කරනු ලැබේ. මෙ මගින් වගාකරුවන්ට විවිධ දිස්ත්‍රික්කවල පවතින අපනයන කෘෂි භෝග ආශ්‍රිත වෙළඳපොළ ප්‍රවණතා පිළිබඳ දැනුවත් වීමේ හා වඩා තරගකාරී වෙළඳපොළවල තම නිෂ්පාදන විකුණා ගැනීමේ අවස්ථාව සලසා දේ.

පළ කරන ලද දැන්වීම් ගණන - 52

වෙනත් පුවත්පත් ලිපි:

රිවිර පුවත්පතේ ‘කොරටුව’ අතිරේකයේ හා දිවයින පුවත්පතේ ‘කමත්’ අතිරේකයේ ලිපි පළ කරන ලදී.

පළ කරන ලද ලිපි ගණන -3

2012 වසරේ සිදු කරන ලද විවිධ සංවර්ධන ක්‍රියාදාමයන් පිළිබඳ සංවර්ධන පුවත් ජාතික පුවත්පත්වල පළ කරන ලදී. පළ කරන ලද ලිපි ගණන - 5

2012 ජාත්‍යන්තර ගම්මිරිස් ප්‍රජාවේ වාර්ෂික සමුළුව පිළිබඳව පුවත්පත් දැන්වීම් පළ කරන ලදී. පළ කරන ලද ලිපි ගණන - 3

‘සාරත්’ සඟරාව :

අපනයන කෘෂිකම් දෙපාර්තමේන්තුවේ නිලධාරීන් විසින් ලිඛිත ලිපි සම්පාදනය කොට එළි දක්වන සාරත් සඟරාව මුද්‍රණය කොට ප්‍රකාශයට පත් කරනු ලැබීම සිදු කරන්නේ සන්නිවේදන අංශය මගිනි.

මුද්‍රිත පිටපත් ගණන-5,000

වෙනත් මුද්‍රණ කාර්යයන්:

- 1) 2011 වසරේ කාර්ය සාධන හා ගිණුම් වාර්තාව මුද්‍රණය හා පිටකවරය නිර්මාණය සන්නිවේදන අංශය විසින් සිදු කරන ලදී.

- 2) 2012 ජාත්‍යන්තර ගම්මිරිස් ප්‍රජාව සඳහා සටහන් පත්‍ර නිර්මාණය හා මුද්‍රණය සන්නිවේදන අංශයේ මූලිකත්වයෙන් සිදු කෙරිණි.

මුද්‍රිත සටහන් පත්‍ර ගණන - 400

- 3) මාතලේ සේවාස්ථ පුහුණු මධ්‍යස්ථානය සඳහා සහතික පත්‍රයක් නිර්මාණය කොට පිටපත් මුද්‍රණය කිරීම

මුද්‍රිත පිටපත් ගණන - 2000

- 4) ජාත්‍යන්තර ගම්මිරිස් සමුළුව සඳහා විශාල ප්‍රමාණයේ ප්‍රදර්ශන පුවරු පරිගණක චිත්‍රණය හා මුද්‍රණය කිරීම.

මුද්‍රිත පිටපත් ගණන - 4

- 5) කළුතර සහකාර අධ්‍යක්ෂ කාර්යාලයේ කුරුඳු පුහුණු මධ්‍යස්ථානය විවෘත කිරීම හා ජාත්‍යන්තර ගම්මිරිස් සමුළුව සඳහා ආරාධනා පත්‍ර පරිගණක චිත්‍රණය හා මුද්‍රණය.

මුද්‍රිත පිටපත් ගණන - 760

ෆ්ලෙක්ස් පුවරු:

පේරාදෙණිය, ගන්නොරුව දී පැවැත්වුණු සුළු අපනයන හෝග පිළිබඳ වාර්ෂික පර්යේෂණ සමුළුව සඳහා ෆ්ලෙක්ස් පුවරු නිර්මාණය කොට මුද්‍රණය කිරීම.

මුද්‍රිත ෆ්ලෙක්ස් පුවරු සංඛ්‍යාව - 29

අපනයන කෘෂිකම් දෙපාර්තමේන්තුවේ නිල වෙබ් අඩවිය - www.exportagridept.gov.lk

අපනයන කෘෂිකම් දෙපාර්තමේන්තුවේ නිල වෙබ් අඩවිය පවත්වාගෙන යාම සිදු කරනු ලබන්නේ සන්නිවේදන අංශය මගිනි. මෙම වෙබ් අඩවියට නව විශේෂාංග එක් කිරීම හා යාවත්කාලීන කිරීම සඳහා සන්නිවේදන අංශය විසින් නිලධාරීන් යොදවා තිබේ.

තොරතුරු උඩුගත කිරීම සඳහා වැඩි වෙබ් අවකාශයක් ලබා ගැනීමේ අරමුණින් www.exagri.info යනුවෙන් අතිරේක වෙබ් යොමුවක් හඳුන්වා දෙන ලදී. 2012 වසර තුළ පහත සඳහන් වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කරන ලදී.

- 1) සතිපතා වෙළෙඳපොළ තොරතුරු යාවත්කාලීන කිරීම. මෙම වෙළෙඳපොළ තොරතුරුවලට ජංගම දුරකථන ඔස්සේ ද ප්‍රවේශ විය හැක. (exagri.info/mobile)
- 2) විද්‍යාග්‍ර දර්ශන පසුරු (Video clips) ('සැහවුණු කහවණු' රූපවාහිනී වැඩසටහන්, I.P.C.2012 විද්‍යාග්‍ර දර්ශනය, වාර්තා චිත්‍රපට, 'ශ්‍රී ලංකාවේ ගම්මිරිස් කර්මාන්තය') හා වෙනත් විද්‍යාග්‍ර දර්ශනමය වාර්තා වැඩසටහන්
- 3) PDF ආකෘතියේ විද්‍යුත් පුස්තක (කාර්යසාධන හා ගිණුම් වාර්තා)
- 4) PDF ආකෘතියේ අංකිත විද්‍යුත් පුස්තක (තාක්ෂණික ප්‍රකාශන)

ප්‍රදර්ශන:

අපනයන කෘෂිකම් දෙපාර්තමේන්තුව විසින් පවත්වනු ලබන ප්‍රදර්ශන සඳහා ප්‍රදර්ශන කුටි නිර්මාණය හා ස්ථාපනය සන්නිවේදන අංශය විසින් සිදු කරනු ලබන අතර 2012 වසර තුළ පහත වැඩසටහන් සඳහා සන්නිවේදන අංශයේ දායකත්වය ලබා දී තිබේ.

- 1) අනුරාධපුර ඔයාමඩුවේ පැවැත්වුණු දැයට කිරුළ 2012 ප්‍රදර්ශනය
- 2) කෘෂිකම් දෙපාර්තමේන්තුවේ ශත සංවත්සරය හා ගන්නොරුව ගොවි සතිය ප්‍රදර්ශනය.
- 3) මාතලේ පැවැත්වුණු දිවි නැගුම ප්‍රදර්ශනය.

මීට අමතරව වෙනත් දිස්ත්‍රික්කවල පැවැත්වුණු වෙනත් ප්‍රදර්ශන සඳහා ද ප්‍රදර්ශන ආකෘති හා ඩිජිටල් පුවරු ආදිය සැපයීමෙන් සන්නිවේදන අංශය සහභාගීත්වය දක්වා තිබේ. අපනයන කෘෂි හෝග ක්ෂේත්‍රය පිළිබඳ තොරතුරු ලබා ගැනීමේ අපේක්ෂාවෙන් අප වෙත පැමිණෙන හා දුරකථනයෙන් විමසීම් කරන පුද්ගලයින් වෙත අදාළ තොරතුරු නොපමාව හා විස්තරාත්මකව ලබා දීමට කටයුතු කිරීම ද සන්නිවේදන අංශය විසින් සිදු කරනු ලැබේ.

දුරකථන ඇමතුම් - 2,400

පැමිණ තොරතුරු ලබා ගත් ගණන - 1,680

5. පර්යේෂණ අංශය

5.1 පර්යේෂණ අංශයේ ක්‍රියාකාරිත්වය හා ව්‍යුහය

අතිරේක අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්ගේ (පර්යේෂණ) අධීක්ෂණය යටතේ ක්‍රියාත්මක වන පර්යේෂණ අංශයට විෂයානුබද්ධ පර්යේෂණ ඒකකය, ආර්ථික පර්යේෂණ ඒකකය හා ශාක ආරක්ෂණ ඒකකය යන ප්‍රධාන ඒකක තුනක් අයත් වේ. ගොවි ගැටලු විසඳීම මගින් අපනයන කෘෂි භෝගවල නිෂ්පාදනය, ඵලදායිතාවය හා ගුණාත්මකභාවය වැඩි දියුණු කිරීම සඳහා යෝග්‍ය තාක්ෂණික ක්‍රම ප්‍රවර්ධනය කිරීම සඳහා මාතලේ මධ්‍යම පර්යේෂණ ආයතනය හා උපපර්යේෂණ ආයතන හයක් නිරන්තරයෙන් පර්යේෂණ කටයුතුවල නියැළී සිටී. පර්යේෂණ ආයතන පිහිටා ඇති ස්ථාන හා ඒවායෙන් සිදු කරනු ලබන කාර්යයන් පහත විස්තර කොට ඇත.

- මාතලේ මධ්‍යම පර්යේෂණ ආයතනය - කුරුඳු, පැහිරි හා බුලත් හැර අනෙකුත් සියලු අපනයන කෘෂි භෝග සම්බන්ධ බහු-විෂයානුබද්ධ පර්යේෂණ
- මාතර, පළොල්පිටිය කුරුඳු පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථානය - කුරුඳු හා පැහිරි වගාව සම්බන්ධ බහු-විෂයානුබද්ධ පර්යේෂණ
- නාරම්මල අතුරුභෝග හා බුලත් පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථානය - බුලත් වගාව හා පොල් සමග අපනයන කෘෂි භෝග වගා කිරීම සම්බන්ධ පර්යේෂණ
- වල්පිට පටක රෝපණ මධ්‍යස්ථානය හා පැළ තවාන - පටක රෝපණය හා වර්ධක ප්‍රචාරණය ආශ්‍රිත පර්යේෂණ
- කුණ්ඩසාලේ උපපර්යේෂණ මධ්‍යස්ථානය- ප්‍රධාන වශයෙන් කොකෝවා, කිතුල්, ඉඟුරු හා කහ වගාව පිළිබඳ බහු විෂයානුබද්ධ පරීක්ෂණ
- නිල්ලඹ උපපර්යේෂණ මධ්‍යස්ථානය - වගා ක්‍රම ආශ්‍රිත පර්යේෂණ
- දැල්පිටිය උපපර්යේෂණ මධ්‍යස්ථානය - කාබනික වගාව හා කුළුබඩු උද්‍යානය
- ආර්ථික පර්යේෂණ ඒකකය - ප්‍රධාන කාර්යයාලය, පේරාදෙණිය- ආර්ථික හා අලෙවි පර්යේෂණ

මධ්‍යම පර්යේෂණ ස්ථානය හා මාතලේ ශාක ආරක්ෂණ ඒකකය අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ) යටතේ ක්‍රියාත්මක වන අතර කුරුඳු පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථානය හා බුලත් පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථානය ද අධ්‍යක්ෂවරුන් දෙදෙනෙකුගේ මෙහෙයවීම යටතේ ක්‍රියාත්මක වේ. අනෙකුත් උපපර්යේෂණ මධ්‍යස්ථාන අදාළ පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථානය භාර පර්යේෂණ නිලධාරීන්ගේ මෙහෙයවීම යටතේ ක්‍රියාත්මක වේ. 2012 වසරේ පවත්වන ලද පර්යේෂණ ව්‍යාපෘති පිළිබඳ විස්තර භෝගය හා විෂය අනුව පහත විස්තර කොට ඇත.

5.2 2012 වසරේ පර්යේෂණ ප්‍රතිඵල

5.2.1 කුරුඳු

ශෂ්‍ය විද්‍යාව

කුරුඳු භෝගයේ වන දර්ශයන්හි තෙල්වල අඩංගු රසායනික ලක්ෂණ හඳුනා ගැනීම සඳහා එකී වන දූෂ්‍යන්වල පොතු හා පත්‍ර නියැදි ඒවායේ අඩංගු තෙල් ප්‍රමාණයන් හා රසායනික ගුණාංග හඳුනා ගැනීම සඳහා විශ්ලේෂණය කරන ලදී. පර්යේෂණවලින් පෙනී ගියේ සත්‍ය කුරුඳුවල පොත්තෙහි හා පත්‍රවල තෙල් ප්‍රතිශතයෙහි මෙන්ම සංයුතියෙහි ද වෙනස්කම් පවතින බවය. පොත්තෙහි තෙල්වල අඩංගු සීනැමල්ඩිහයිඩ් ප්‍රතිශතය හා කුරුඳු පත්‍ර තෙල්වල අඩංගු ඉයුජීනෝල් ප්‍රතිශතය සම්බන්ධයෙන් ගත් කල, *C. Sinharajense* විශේෂය සත්‍ය කුරුඳුවලට බොහෝ දුරට සමානකම් දක්වන ලදී. *C. citriodorum* විශේෂයේ පොතු හා පත්‍ර තෙල්වල ප්‍රධාන සංඝටකය වනුයේ citronellol වේ. මෙම තොරතුරු වගු අංක 5.2.2හි දක්වා ඇත.

5.2.1.1 වගුව : එක් එක් කුරුඳු විශේෂයේ කුරුඳු තෙල් සංයුතිය

කුරුඳු විශේෂය	කුරුඳු පොතු තෙල් %	කුරුඳු පොතු තෙල්වල ප්‍රධාන සංඝටකය	කුරුඳු පත්‍ර තෙල් %	කුරුඳු පත්‍ර තෙල්වල අඩංගු ප්‍රධාන සංඝටකය
<i>C. dubium</i>	1.7	Linalool 33.6 %	0.8	Beta Pinene 42.0 %
<i>C.capparu-coronde</i>	1.6	1:8 Cineole 27.6 %	1.5	Citral A 19.3%
<i>C. rivulorum</i>	0.5	Myrcene 44.5%	0.4	Cineole 27.3%
<i>C. Sinharajense</i>	3.5	Cinnamaldehyde 55.0 %	2.4	Eugenol 96.0 %
<i>C. citriodorum</i>	0.8	Citronellal 32.1%	0.9	Citronellol 66.8 %
<i>C. litseaefolium</i>	1.0	Eugenol 55.9%	0.6	Borneol 20.3 %
<i>C. zeylanicum</i>	2.9	Cinnamaldehyde 75.0%	4.0	Eugenol 85.0 %

මුද්‍රා තැබූ පාරදායක පොලිතීන් උරවල අසුරන ලද කුරුඳු බීජ කි.ග්‍රෑ. 1ක් 95 %කට වැඩි බීජ ප්‍රරෝහණතාවක් රඳා පවත්වා ගනිමින් මාස 4ක කාලයක් ගබඩා කොට තබා ගත හැක. මුද්‍රා තැබූ පාරදායක පොලිතීන් උරවල අසුරන ලද බීජ කි.ග්‍රෑ. 3ක් හා කි.ග්‍රෑ. 4ක් පිළිවෙළින් 80%කට හා 95%කට ඉහළ බීජ ප්‍රරෝහණතාවක් රඳවා ගනිමින් පිළිවෙළින් මාස 2ක් හා මාස 1ක් ගබඩා කොට තබා ගත හැක. කුරුඳු බීජ කුඩා ප්‍රමාණවලින් පොලිතීන් මලුවල අසුරා ගබඩා කිරීම මගින් ජීව්‍යතාවට හානි නොවී වැඩි කලක් තබා ගත හැක. තවත් පැළ ඇති කිරීම සඳහා සෘජුව බීජ සිටුවීම වෙනුවට බීජ ප්‍රරෝහණයෙන් පැළ ලබා ගැනීම යෝග්‍ය බව හෙළි විය. තව ද, පොල් අතු ආවරණයක පැළ කළ බීජවල ප්‍රරෝහණ කාලය රෝපණයෙන් දින 5-7 දක්වා තරම් අඩු අගයක් පෙන්වුම් කළේය.

කුරුඳු පර්යේෂණ ආයතනයෙන් තෝරාගත් කුරුඳු දර්ශ දහයකින් කුරුඳු දර්ශ හතක් නාරම්මල බුලත් හා අතුරුභෝග පර්යේෂණ ආයතනයේ පොල් වගාව යටතේ අතුරුවගාවක් ලෙස වගා කරන ලදී. වර්ධනය හා අස්වැන්න අනුව බැලීමේ දී වර්ෂයකට වගා භූමි හෙක්ටයාරයකට කුරුඳු පොතු කි.ග්‍රෑ. 500කට වැඩි අස්වැන්නක් ලබා දෙන CRS 40 (ශ්‍රී ගැමුණු) හා CRS 317 (ශ්‍රී විජය) යන කුරුඳු දර්ශ විශිෂ්ට ක්‍රියාකාරීත්වයක් පෙන්වුම් කළේය.

භෝග ආරක්ෂණය

සති හතරකට වරක් බෝඩෝ මිශ්‍රණය, ටෙබියුකනසෝල් හා කොපර් හයිඩ්‍රොක්සයිඩ් යෙදීමෙන් කුරුඳු කඳන් රළු වීමේ රෝගය පාලනය කළ හැකි විය.

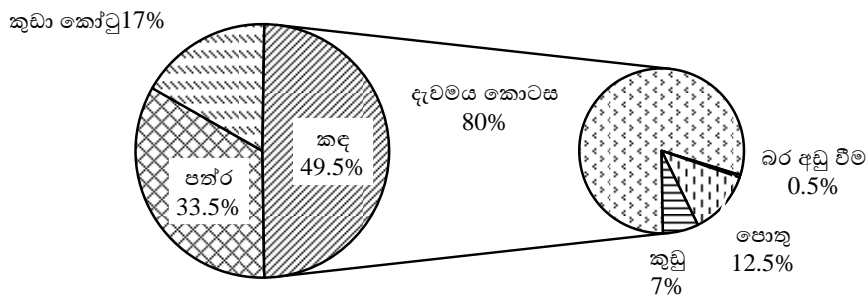
මේරු කුරුඳු කඳන්වල ගැට හට ගැනීම හා පළිබෝධ රෝග හෝ දිලීර ආසාදන අතර සෘජු සම්බන්ධතාවක් නොමැති බව සොයා ගන්නා ලදී. කුරුඳු වගාවේ කඳන්වල ගැට ඇති වීම වළක්වා ගැනීම සඳහා යෝග්‍ය පිළිවෙත වනුයේ අස්වනු වාර දෙකක් අතර මාස 4කට අඩු කෙටි පරතරයක් තබා ගැනීමයි.

කපාගත් අමු කරුණු කඳන් හා අවසන් වියළි පොතු ඵලදාව අතර සම්බන්ධතාව

කපාගත් අමු කරුණු කඳන් හා අවසානයේ ලැබෙන වියළි පොතු ඵලදාව අතර අනුපාතය ගණනය සඳහා පවත්වන ලද අධ්‍යයනයක් ඔස්සේ හෙළි වූ පරිදි අමු කඳන් බරට අමු පොතු බරෙහි අනුපාතය 12.5%ක් විය. වියළි පොතු බර අමු කඳන් බරෙන් 5.0%ක් විය. මෙම අගය කඳේ ප්‍රමාණය හා පොත්තේ සනකම අනුව 4.5-5.5% අතර අගයක් දක්වා වෙනස් වීමට ඉඩ තිබේ.

වගාවීමෙන් කපා ගන්නා අමු කරුණු ශාකයක සමස්ත බරින් කඳ කොටස 49.5%ක් ද, පත්‍ර කොටස 33.5%ක් ද, කුඩා කෝටු 17%ක් ද විය. 49.5%ක් වූ කඳ කොටසෙහි දැවමය කොටසෙන් 80.0%ක ද අමු පොතුවලින් 12.5%ක ද කුඩුවලින් 7.0%ක ද බරෙන් 5.0%ක ද අඩු වීමක් වාර්තා විය. ඉහත කී අගයන් පහත රූප සටහනෙන් දැක්වෙන අතර මෙම තොරතුරු මිල දී ගත් කරුණු කඳන් පිරිසැකසුම්කරණ ඒකක ස්ථාපනයේ දී ප්‍රයෝජනවත් වේ.

5.2.1.2 රූප සටහන : කඳේ කොටස්වල බර (ප්‍රතිශතයක් ලෙස)

5.2.2 ගම්මිරිස්

ගණ්‍ය විද්‍යාව

ගම්මිරිස් වැල් සඳහා ප්‍රමාණවත් හිරු එළියක් ලබා ගැනීම සඳහා සෙවණ ශාක ක්‍රමානුකූල ලෙස කප්පාදු කිරීම අත්‍යාවශ්‍ය වන බව ආධාරක ශාකය (ග්ලිරිසිඩියා) යොදාගෙන කළ අධ්‍යයනවලින් හෙළි විය. වැලේ ඉහළ වියන් ස්තරයේ ගම්මිරිස් කරල් ගණන මැද ස්ථරවලට සාපේක්ෂව සැලකිය යුතු පරිදි ඉහළ අගයක් ගත් අතර ඊට සාපේක්ෂව වැලේ සිවුපැති ස්තරයේ අස්වනු පරාමිතීන් සැලකිය යුතු මට්ටමකින් අඩු විය. අලුතින් හට ගත් කරල් ගණන, පරිණතව ඇති කරල් ගණන, කරලකට ඇට ප්‍රමාණය සහ අමු හා වියළි ගම්මිරිස්වල බර ප්‍රමාණයන් ආදී උපමානායන් හා ගම්මිරිස් වියනෙන් අවශෝෂණය කරගනු ලබන ප්‍රභාසංශ්ලේෂී සක්‍රීය කිරණ අතර පැහැදිළි සම්බන්ධතාවක් ඇති බව පෙනී ගියේය. අවශෝෂණය කර ගනු ලබන ප්‍රභාසංශ්ලේෂී සක්‍රීය කිරණ හා වැඩිම සම්බන්ධතාවක් ($R^2 = 0.72$) පෙන්නුම් කළේ වියළි ගම්මිරිස්වල බර වන අතර අඩුම

($R^2 = 0.51$) සම්බන්ධතාවක් පෙන්නුම් කළේ නව කරල් මෝදු වීම වේ. මෙම අධ්‍යයනය මගින් 1994 වසරේ දී හඳුන්වා දුන් වසරකට තුන් වරක් හෝ හතර වතාවක් ගම්මිරිස් ආධාරක ශාක කප්පාදු කිරීම සඳහා වන නිර්දේශය තවදුරටත් තහවුරු විය. කුණ්ඩසාලේ උපපර්යේෂණ ඒකකයෙන් ලැබී ඇති තොරතුරු අනුව, බුබුළු

(නොමේරු) ගම්මිරිස් නෙළා ගැනීම ඊට පසු ලැබෙන මේරු ගම්මිරිස් ඵලදාව කෙරෙහි සැලකිය යුතු යහපත් බලපෑමක් ඇති කරන බවට සාධකයක් හමු නොවීය. බුබුළු ගම්මිරිස් නෙළා ගැනීම නිසා ඵලදාවේ වියළි බර සැලකිය යුතු මට්ටමකින් අඩු වන අතර මෙය ගොවීන්ගේ ආදායම කෙරෙහි අහිතකර ලෙස බලපායි.

පාංශු හා ශාක පෝෂණය

වසර දහයක් තිස්සේ කළ පර්යේෂණවලින් අනාවරණය වූ පරිදි වසරකට දෙ වතාවක දී ග්ලිරිසිඩියා කොළ පොහොර කිලෝ ග්‍රෑම් 10ක් අකාබනික පොහොර ග්‍රෑම් 700ක් සමග යෙදීමෙන් ගම්මිරිස්වල හොඳම අස්වනු සඵලතාවක් පෙන්වුම් කෙරේ. ඉහත පොහොර නිර්දේශය යෙදීමෙන් මාතලේ ප්‍රදේශයේ කෘෂි-පාරිසරික තත්ත්ව යටතේ වසරකට වගා භූමි හෙක්ටයාරයකට කිලෝ ග්‍රෑම් 2666ක ද බදුල්ල, වාසනාගම කෘෂි-පාරිසරික තත්ත්ව යටතේ වසරකට වගා භූමි හෙක්ටයාරයකට කිලෝ 1803ක ද ගම්මිරිස් ඵලදාවක් ලබා ගත හැකි බැව් වාර්තා විය.

පසුගිය වසරවල ලැබුණු අස්වනු දත්ත අනුව පොස්පරස් පොහොර යෙදීම මගින් යහපත් ප්‍රතිඵල අත් කර ගත හැකි බැව් පෙනී ගියේය. පසුගිය වසරවල සමුච්චිත අස්වැන්න අනුව, ආනයනික රොක්ෆෝස්ට් වෙනුවට වසරකට පැළයකට P_2O_5 ග්‍රෑම් 120 බැගින් එස්පාවල රොක්ෆෝස්ට් යෙදීම ඉහළ අස්වැන්නක් ලබා ගැනීම සඳහා ප්‍රමාණවත් වේ.

ගම්මිරිස් වගාව ආශ්‍රිත කාබනික වගාව පිළිබඳ අධ්‍යයනයන් මගින් රසායනික පොහොර වෙනුවට ආදේශකයක් ලෙස වසරකට වැලකට පණු පොහොර කිලෝ හයක් හෝ කොම්පෝස්ට් පොහොර කිලෝ 10ක් යෙදීම ප්‍රමාණවත් බැව් හෙළි විය.

ගම්මිරිස් සඳහා දේශීයව හඳුනාගත් *Glomus* sp. DEAAMS1 (AM1) දිලීරකමුලය *G. mosseae* (AM2) දිලීරකමුලය සමග විවිධ පොස්පරස් මට්ටම් යටතේ සංසන්දනය කරමින් සිදු කළ පර්යේෂණ මගින් රොක්ෆෝස්ට් අවශෝෂකයක් ලෙස දේශීය දිලීරකමුල ආමුකුලනය *G. mosseae* වෙනුවට විකල්පයක් ලෙස යොදා ගත හැකි බැව් ආනාවරණය විය.

ජාන විද්‍යාව හා ශාක අභිජනනය

සරු අස්වැන්නක් ලබා දෙන ගම්මිරිස් පෙළපත් විවිධ පාරිසරික තත්ත්වයන් යටතේ ඇගයීමට ලක් කිරීම මාතලේ, නිල්ලඹ, නිකපොත හා මිද්දෙනිය යන ප්‍රදේශවලින් අරඹන ලදී. මෙහි දී උක්ත ගම්මිරිස් පෙළපත් විවිධ කෘෂි-පාරිසරික තත්ත්ව යටතේ ක්‍රියා කරන අන්දම ඇගයීම හා අනාගත ප්‍රවාරණ වැඩසටහන් සඳහා ඒවා මව් ශාක ලෙස යොදා ගැනීම අරමුණු වේ. මෙම ගම්මිරිස් පෙළපත් විවිධ දේශගුණ තත්ත්ව යටතේ එකිනෙකට වෙනස් වර්ධන රටාවක් හා ඵලදාවක් පෙන්වුම් කළ අතර පැනියුර් -1 හා UD-21 ප්‍රභේද සියලු ප්‍රදේශවලට හොඳින් ඔරොත්තු දිණි. ශීඝ්‍ර වර්ධනයක් පෙන්වුම් කරන ගම්මිරිස් ප්‍රභේද මනා ලෙස ක්ෂේත්‍රයේ ස්ථාපනය වූ අතර විවිධ කාලගුණික තත්ත්වයන්ට මනාව අනුවර්තනය වීමේ (නිර්වයක් අනුවර්තනීය) හැකියාවක් ද පෙන්වුම් කරන ලදී.

මාතලේ දිස්ත්‍රික්කයේ කැලැබොක්ක ප්‍රදේශයෙන් හා බදුල්ල දිස්ත්‍රික්කයේ සොරගුණේ ප්‍රදේශයෙන් ගම්මිරිස් වන දර්ශ දෙකක් සොයා ගන්නා ලද අතර උක්ත වන දර්ශ අනුපිළිවෙළින් *Piper hymenophyllum* හා *Piper walkeir* ලෙස හඳුනා ගන්නා ලදී. 2.56%ක තෙල් ප්‍රතිශතයක් ද 11.00%ක ඔලෙයොරෙසීන ප්‍රතිශතයක් ද 1.85%ක පයිපරීන් ප්‍රතිශතයක් ද අඩංගු වෙනත් ගම්මිරිස් දර්ශයක් මඩොල්කැලේ ප්‍රදේශයෙන් හඳුනා ගන්නා ලදී.

පසු අස්වනු තාක්ෂණය

ඉන්ධන ලෙස භූමිතෙල් භාවිතා කරන තැටි ආකාර (Cabinet type) වියළනය (වර්ගය: NEFCD 02) ඇගයීමෙන් ශුද්ධ කරන ලද මේරු අමු ගම්මිරිස් කිලෝ ග්‍රෑම් 225ක තෙතමන ප්‍රතිශතය (79% w/b) භූමිතෙල් ලීටර 29ක් හා පැයට කිලෝවොට් 12ක විද්‍යුත් ශක්තියක් භාවිතයෙන් පැය 9ක් ඇතුළත 10%ක් දක්වා අඩු කර ගැනී හැකි බැව් අනාවරණය විය. පරීක්ෂණය අතරතුර උෂ්ණත්වය සෙල්සියස් අංශක 50 සිට 70 අතර අගයක් ගන්නා ලදී. උෂ්ණත්ව පාලකයේ සංවේදකය තාප වායු උත්පාදක ඒකකයේ මුදුනෙන් ඉවත් කොට එහි මැදින් ස්ථානගත කිරීම හා වියළන කුටියට තවත් වියළන තැටි දහයක් එක් කිරීම වැනි වෙනස්කම් කිහිපයක් සිදු කිරීමෙන් පසුව මෙම වියළනය අපනයන කෘෂි භෝග සඳහා නිර්දේශ කළ හැක. උෂ්ණත්ව පාලකයෙන් උෂ්ණත්වය සෙල්සියස් අංශක 55 ලෙස සකස් කිරීමේ දී වියළන කුටියේ උෂ්ණත්වය සෙල්සියස් අංශක 50 සිට 60 දක්වා අඩු වැඩි විය හැක. යෝජිත තත්ත්වය යටතේ ගම්මිරිස් සඳහා අපේක්ෂිත ධාරිතාව හා වියළන කාල සීමාව පිළිවෙළින් කාණ්ඩයකට කිලෝ 275- 300 දක්වා පැය 12කි.

5.2.2 කොකෝවා

ශාඛ විද්‍යාව

විවිධ කොකෝවා වගා දර්ශ (W5/5, WK-2 හා Na32 x ICS1) යොදා ගනිමින් බීජ පැළ, අංකුර බද්ධ කරන ලද පැළ, මුල් අද්දවන ලද දඩු කැබලි ආදිය ක්ෂේත්‍රයේ ස්ථාපනය කොට පරීක්ෂණයට බඳුන් කරන ලදී. දෙමුහුන් වගා දර්ශයක් වන Na32 x ICS1 හැරුණු කොට පරීක්ෂාවට බඳුන් කළ අනෙකුත් සියලු රෝපණ ද්‍රව්‍ය පළමු ක්ෂේත්‍ර ස්ථාපනයේදීම සියයට අසූ තුනකට වැඩි සාර්ථකත්වයක් පෙන්වුම් කළේය.

වසර හතරක අස්වැන්න මත පදනම්ව ට්‍රිනිටාරියෝ වර්ගයේ ශාක අංක 01(IBRSC1) හා අංක 06(IBRSC3) ද ඉහළ ඇමෙසන් වර්ගයේ ශාක අංක 24 (IBRSC2) ද යන ශාක මුල් අද්දවන ලද දඩු කැබලි හා අංකුර බද්ධිත පැළ වශයෙන් බහු ප්‍රචාරණය කෙරෙමින් පවතී. උක්ත මවිශාක ලබා ගන්නා ලද්දේ අදාළ කොකෝවා වගා දර්ශවල විවෘත පරාගණය කරන ලද බීජ පැළවලිනි. මෙම මවිශාක වසර පහළොවකට අධික කාලයක් තිස්සේ පහතරට අන්තර්මධ්‍ය කලාපයේ පොල් සමග වගා කරනු ලැබූ අතුරුවගා තත්ත්වයන්ට ස්වභාවිකව අනුගත වූ සරු අස්වැන්නක් ලබා දෙන ඒවාය.

පාංශු හා ශාක පෝෂණය

විවිධ ආමුකුලන මිශ්‍රණ මාස හතරක් තිස්සේ ඓක්‍රියව දිරාපත්වීමට සලස්වන ලදී. පරීක්ෂණය අවසානයේ කොකෝවා ගෙඩි හා ලෙලි දිරාපත් වීමෙන් ලැබුණු සංසතයෙහි රසායනික ලක්ෂණ පිළිවෙලින්,

PH අගය - 8.33-9.14,
ඓක්‍රිය කාබන් 9.02 -10.37%,
මුළු නයිට්‍රජන් ප්‍රතිශතය 0.9 -1.0%,
කාබන් හා නයිට්‍රජන් අනුපාතය - 9-10 P 0.27-0.87%,
පොටෑසියම් 0.5-1.50% සහ
කැල්සියම් -1.11-2.39% පරිදි විය.

හොඳම මිශ්‍රණය වූයේ කොකෝවා ලෙලි (1)+ ක්ෂුද්‍රජීවී ආමුකුලන+ ගොම 10% + රොක් ලොස්ටේට් 5%+ ග්ලිසිරිසිඩියා (1)+ මානා (1/2) + ක්ෂුද්‍ර පෝෂක යන මිශ්‍රණය යි. දිරාපත් වීමට තබන කාලය දින 120 දක්වා වැඩි කිරීම මගින් 2012 වසරේ දී 7.5-8.0 අතර pH අගයක් ලබා ගත හැකි වන පරිදි එය තවදුරටත් වැඩි දියුණු කරන ලදී.

ජාන විද්‍යාව හා ශාක අභිජනනය

පවතින කොකෝවා ජාන ප්ලාස්ම වර්ගීකරණය යටතේ, කොකෝවා ජාන ප්ලස්මය ක්ෂේත්‍ර ජාන බැංකුවක් ලෙස සංරක්ෂණය සඳහා පෙළපත් අසුපහක් වර්ගීකරණය කරන ලදී. පත්‍ර හා ගෙඩිවල ලක්ෂණ මේ දක්වා වාර්තා කොට තිබෙන අතර අංකුර බද්ධයෙන් ලබා ගන්නා ලද පෙළපත් කාණ්ඩයක් ක්ෂේත්‍ර ස්ථාපනය කරන ලදී. පරීක්ෂා කරන ලද පෙළපත්වල ගෙඩි හා බීජවල ලක්ෂණයන්හි වෙනස්කම් දක්නට ලැබුණේය.

කීට විද්‍යාව

කැප්සිඩ් මකුණාට (*Helopeltis ceylonensis*.) ප්‍රතිරෝධයක් දක්වන/ඔරොත්තු දෙන කොකෝවා වගා දර්ශ පරීක්ෂාවට ලක් කිරීම මගින් තෝරාගත් දේශීය කොකෝවා වගා දර්ශ දහයකින් (W5/5, W5/24, W5/566, W6/6, W6/24, W6/26, W6/457, SCA6XICS6, ICS1XNA32 හා SCA12XNA34) ICS1 X NA32 යන කොකෝවා වගා දර්ශය කැප්සිඩ් මකුණාගේ හානියට ඉක්මනින් ගොදුරු වන බව අනාවරණය විය.

5.2.4 කෝපි

ශාක විද්‍යාව

කෝපි බීජපැළ සිටුවීමට පෙර සාමාන්‍ය ප්‍රමාණයේ (8" x 5") පොලිතින් බෑගයකට දිලීරකමුල ග්‍රෑම් 100ක් එක් කිරීම මගින් තවදුරටත් තුළ මාස පහක් වැඩිමෙන් පසු ක්ෂේත්‍රයේ සිටුවීම සඳහා හොඳ තත්ත්වයේ රෝපණ ද්‍රව්‍ය ලබා ගැනීමට උපකාරී විය.

ජාන විද්‍යාව හා ශාක අභිජනනය

දේශීයව තෝරාගත් කෝපි ප්‍රභේද සමග අලුතින් හඳුන්වා දුන් කෝපි ප්‍රභේද හතක් ඇගයීම ඔස්සේ වසරකට වගා භූමි හෙක්ටයාරයකට කිලෝ ග්‍රෑම් 2000ක අස්වැන්නක් ලබා දෙන ඉන්දියාවෙන් හඳුන්වා දුන් C x R හා IMY යන කෝපි ප්‍රභේද උසස් බව තහවුරු විය. මේ හැරුණු කොට BS III, කැට්මූර් හා BS II යන කෝපි ප්‍රභේද වසරකට හෙක්ටයාරයකට කිලෝ 1700කට වැඩි අස්වැන්නක් ලබා දී තිබේ.මාතලේ මධ්‍යම පර්යේෂණ ආයතනයේ ඇති වැඩි අස්වැන්නක් ලබා දෙන පෙළපත්වලින් ප්‍රති දෙමුහුම්කරණය සිදු කරන ලද අතර තෝරාගත් IMY ශාක සමග F1 පැළ ක්ෂේත්‍ර ඇගයීමට ලක් කරන ලදී. අස්වනු දත්ත අනුව, ප්‍රතිදෙමුහුන්කරණය ඔස්සේ වැඩිදුර දියුණු කිරීම සඳහා පෙළපත් හතක් තෝරා ගන්නා ලද අතර I 44/1 හා I 26/1 යන හොඳම පෙළපත් දෙකින් ලබාගත් වර්ධක ප්‍රචාරිත පැළ වැඩි දුර අධ්‍යයනය සඳහා ක්ෂේත්‍රයේ සිටුවන ලදී.

5.2.5 කරදමුංගු

ජාන විද්‍යාව හා ශාක අභිජනනය

අවිස්සාවේල්ල එල්ස්ටන් වතුයායේ පිහිටි කරදමුංගු වගාවේ හොඳම වර්ධනයක් සහ අස්වැන්නක් පෙන්නුම් කරමින් හොඳින් පරිසරයට අනුගත වූ තෙවැනි පරම්පරාවේ කරදමුංගු පැළවලින් ලබාගත් බීජපැළ, පහත් උන්නතාංශ සඳහා වඩාත්ම හොඳින් අනුගත වූ පෙළපත් තෝරා ගැනීම සඳහා ගෝමරගල වතුයායේ මැහෝගනි වගාව යටතේ සිටුවන ලදී.

කීට විද්‍යාව

කරදමුංග පැළ මැක්කා (*Sciothrips cardamom*) පාලනය කිරීම සඳහා කෘමිනාශක හතරක් පරීක්ෂාවට ලක් කරන ලදී. කලණි ශාකසාර නම් වූ කුරුඳු කුඩු, කොහොඹ ඇට පිටි ආදිය අඩංගු වූ කෘමි නාශකයක් (වතුර ලීටර් දහයකට මි.ලී. 20) හා EOAS ජාත්‍යන්තර සමාගමේ කාබනික නිෂ්පාදනයක් (10% සාන්ද්‍රණයට) ඉන්දියාවේ නිර්දේශිත Quanilphos හා ලංකාවේ නිර්දේශිත ප්‍රොවාඩෝ යන කෘත්‍රිම කෘමිනාශක දෙක සමග පරීක්ෂාවට බදුන් කෙරිණි. ප්‍රොවාඩෝ හා Quanilphos යෙදූ පැළවල අවම පැළ මැක්කන් ගහනයක් වාර්තා වූ අතර කෘමිනාශක නො යෙදූ පැළ හා සැසඳීමේ දී කාබනික කෘමිනාශක යෙදූ පැළවල පැළ මැක්කන් ගහනය සැලකිය යුතු ලෙස අඩු අගයක් පෙන්වුම් කරන ලදී.

5.2.5.1 වගුව : ප්‍රතිකාරක ක්‍රමය අනුව පැළ මැක්කන්ගේ හානිය

ප්‍රතිකාරය	ව්‍යාජ කඳකට පැළ මැක්කන් ගණන	පැළ මැක්කන්ගෙන් සිදු වූ හානිය ප්‍රතිශයක් ලෙස
පාලනය	3.84 ^a	14.15 ^a
ප්‍රොවාඩෝ – Imidacloprid 75% WG-	0.43 ^c	2.53 ^c
Quanilphos-	0.36 ^c	3.79 ^c
කලණි ශාකසාර	2.51 ^b	8.88 ^b
EOAS ජාත්‍යන්තර සමාගම	2.80 ^b	11.24 ^{ab}

5.2.6 කරාබු

ශාක ව්‍යාධිවේදය

කරාබු කොළ හැළීමේ රෝග කාරකය ලෙස *Cylindrocladium sp* හඳුනාගන්නා ලදී. කාර්බන්ඩයිම් 50 % WP (w/w; 350 ppm), මැන්කොසේබ් 80 % WP (w/w; 1600 ppm), කොපර් ඔක්සික්ලෝරයිඩ් 50 % WP (w/w; 2000 ppm), නියොපනේට් මීතයිල් 70% (420 ppm), tebuconazole EW 250 (125 ppm) හා bitertanol EC 300 (333 ppm) යන දිලීරනාශක හය රසායනාගාරය තුළ දී පරීක්ෂණය සඳහා යොදා ගන්නා ලදී.

නියොපනේට් මීතයිල් හා කාර්බන්ඩයිම් යන දිලීරනාශකවල ක්‍රියාකාරීත්වය ආසාදිත තවාන් පැළ යොදාගෙන පරීක්ෂණාගාරයෙන් බැහැරව පරීක්ෂා කරන ලදී. කාර්බන්ඩයිම් හා නියොපනේට් මීතයිල් පරීක්ෂණාගාර තුළ හා පරීක්ෂණාගාරයෙන් බැහැර පරිසරද්වය යටතේම දිලීර වැඩීම සාර්ථක ලෙස මර්දනය කිරීමට සමත් විය. ඒ අනුව, රෝගය පාලනය සඳහා උක්ත දිලීර නාශකයන් නිර්දේශ කළ හැක. කෙසේ වුවත්, කාර්බන්ඩයිම් භාවිතය වඩාත් ලාභදායක වේ.

පසු අස්වනු තාක්ෂණය

කරාබු වියළීමේ සාම්ප්‍රදායික ක්‍රමය වන අවිවේ වියළා ගැනීම මගින් උසස් ශ්‍රේණියේ කරාබුවලට ආවේණික රත්වත් දුඹුරු පැහැය ලබා ගැනීම දුෂ්කර වේ. අහඹු ලෙස තෝරාගත් කරාබු නැටි විවිධ කාල පරාසයන් (තත්පර දහයේ සිට එකසිය තිස් පහ දක්වා) සඳහා සෙල්ෂියස් අංශක 70 සිට සෙල්ෂියස් අංශක 100 දක්වා වූ විවිධ උෂ්ණත්වයන් යටතේ උණුදිය ප්‍රතිකාරයට ලක් කිරීමෙන් හා අවිවේ වියළා ගැනීමෙන් පරීක්ෂා කරන ලදී. ප්‍රතිඵල මගින් පෙන්වුම් කරන ලද පරිදි අමු කරාබු සෙල්ෂියස් අංශක 80ක උෂ්ණත්වයක් යටතේ තත්පර 30 සිට 60 දක්වා කාල සීමාවක් උණුදිය ප්‍රතිකාරයට ලක් කිරීමෙන් සැලකිය යුතු ප්‍රමාණයකින් තෙල් අඩුවීමකින් තොරව විශේෂ ශ්‍රේණියේ කරාබු නිෂ්පාදනය කර ගත හැක.

5.2.7 ඉඟුරු

පාංශු හා ශාක පෝෂණය

වගාවේ මූලික අවස්ථාවේ දී කොම්පෝස්ට් පොහොර වගා භූමි හෙක්ටයාරයට වොන් නිහක් බැගින් හා TSP පොහොර හෙක්ටයාරයකට කිලෝ ග්‍රෑම් 100 පරිමාවෙන් යෙදීමෙන් රැන්ගුන් ඉඟුරුවලින් වසරකට හෙක්ටයාරයකට මෙට්‍රික් වොන් 15ක ඵලදාවක් ලබා ගත හැකි වූ අතර මෙ මගින් ඉඟුරු සඳහා වන පොහොර නිර්දේශය තවදුරටත් තහවුරු කෙරිණි. ඊට අමතරව, පැළ සිටුවීමෙන් පසු හතළිස් පස්වන දිනයේ දී හා හැටවන දිනයේ දී මතුපිට යෙදුමක් ලෙසින් හෙක්ටයාරයකට කිලෝ ග්‍රෑම් 82 අනුපාතයට යූරියා හා හෙක්ටයාරයට කිලෝ ග්‍රෑම් 42 අනුපාතයට MOP පොහොර යෙදිය යුතු වේ. කොළ පොහොර අඛණ්ඩව ලබා ගත හැකි වේ නම්, ඉහත පොහොර නිර්දේශය වෙනුවට වසරකට හෙක්ටයාරයකට වොන් 20 අනුපාතයට කොම්පෝස්ට් පොහොර හා හෙක්ටයාරයකට වොන් 10 අනුපාතයට අමු ග්ලිරිසිඩියා කොළ පසට එක් කිරීම හා තවත් දෙ වරක් මාස දෙකක කාල පරතරයක් සහිතව ග්ලිරිසිඩියා කොළ පොහොර වොන් 10 බැගින් යෙදීම මගින් රසායනික පොහොර භාවිතයකින් තොරවම හෙක්ටයාරයකට මෙට්‍රික් වොන් 16ක ඵලදාවක් ලබා ගත හැක.

ශාක ව්‍යාධිවේදය

ඉඟුරු ශාකයේ පස මගින් බෝවන රෝග මර්දනය කිරීම සඳහා කොම්පෝස්ට් හා සම්පූර්ණයෙන්ම දිරාපත් කරන ලද ගොමවලින් සැකසූ නිස්සාරණයක් පරීක්ෂා කරන ලදී. මෙම සාරයන් දෙකම ගත්කියාක් රහිත, දුඹුරු වර්ණයෙන් යුත්, පැහැදිලි හා සුළු වශයෙන් ආම්ලික වූ (pH6.0-6.5) ද්‍රාවණයන් වූ අතර මේවායේ ග්‍රෑම් සෘණ *Cocci* හා *Bacilli* ප්‍රමුඛ සංකීර්ණ ක්ෂුද්‍රජීවී ගහනයන් හා *Aspergillus* spp. හා සමාන ලක්ෂණ දක්වන දිලීර විශේෂ කිහිපයක් ද අන්තර්ගත විය. පසෙන් වෙන් කර ගත් *Pythium* spp. හා *Pseudomonas* spp. රසායනාගාර පරීක්ෂණවලට ලක් කිරීමෙන් තහවුරු වූ පරිදි මෙම නිස්සාරකය යෙදීම මගින් ක්ෂුද්‍ර ජීවීන් සෘජුව මර්දනය නොකරන නමුදු වර්ධනය පාලනය කරන බැව් අනාවරණය විය.

පසු අස්වනු තාක්ෂණය

ඉඟුරු පොතු හැරීමේ උපකරණයක් මගින් ශිද්ධි ඉඟුරු නිෂ්පාදනයේ හැකියාව අගයන ලදී. මෙම යන්ත්‍රයට සේදුම් ටැංකියක්, විද්‍යුත් මෝටරයක් මගින් කැරකෙන ප්ලාස්ටික් බුරුසුවක්, පියනක් හා කෝණාකාර යකඩ රාමුවක් අන්තර්ගත වේ. දේශීය ඉඟුරු සඳහා (ඵලදාව නෙළා ගැනීමෙන් පසු මාසයක කාලයක් ගබඩා කොට තබා ගත්) හොඳම ක්‍රියාකාරීත්වයක් පෙන්නුම් කරන ලද්දේ යන්ත්‍රය විනාඩි පහළොවක කාලයක් සඳහා මිනිත්තුවකට වට 103ක වේගයෙන් ක්‍රියාත්මක කළ විටය. ශිද්ධි ඉඟුරු නිපදවීම සඳහා යන්ත්‍රයට ඇතුළු කරන ලද ඉඟුරුවලින් 93%ක්ම ප්‍රමාණවත් ලෙස පොතු හැරී තිබිණි. මෙම යන්ත්‍රයේ ධාරිතාව පැයට කි.ග්‍රෑ. 15ක් වන අතර ඉඟුරුවල බර අඩු නොවී පවත්වා ගැනීමේ හැකියාව 85%කි. ප්‍රමාණයට වඩා පොතු හැරීමේ ප්‍රතිශතය 14%කි. වින ඉඟුරු සඳහා හොඳම ක්‍රියාකාරීත්වය පෙන්නුම් කරන ලද්දේ විනාඩි දහයක කාලයක් සඳහා මිනිත්තුවකට වට 103ක වේගයෙන් යන්ත්‍රය ක්‍රියාත්මක කළ විටය. මෙම ඉඟුරු පොතු හැරීමේ යන්ත්‍රය ශිද්ධි ඉඟුරු නිපදවීම සඳහා නිර්දේශ කළ හැක. මීට අමතරව, මෙම යන්ත්‍රය අඩු වේගයකින් (මිනිත්තුවකට භ්‍රමණ වාර 77) ක්‍රියාත්මක කළ විට එය සේදුම් යන්ත්‍රයක් ලෙස ද භාවිතා කළ හැක. නෙළා ගත් වහාම අමු ඉඟුරු පොතු හැරීමේ දී 100%කින් ඉඟුරු ශුද්ධ කරගත හැකි විය. මෙම යන්ත්‍රය අමු ඉඟුරු අස්වනු නෙළා දින 7ක් ඇතුළත ශුද්ධ කර ගැනීමෙන් පැණි රස ගැන්වූ ඉඟුරු, කල් තබා ගන්නා ඉඟුරු හා ඉඟුරු දෝසි ආදී අගය එකතු කළ නිෂ්පාදන නිපැයීමට යොදා ගත හැක.

5.2.8 කහ

පසු අස්වනු තාක්ෂණය

ශ්‍රී ලංකාවේ විවිධ ප්‍රදේශ 48කින් ලබා ගත් කහ නියැදි ඒවායේ ‘කර්කසුමයින’ රසායනය අන්තර්ගත වන ප්‍රමාණය පරීක්ෂා කිරීම සඳහා විශ්ලේෂණයට බඳුන් කරන ලදී. කහ නියැදිවල කර්කසුමයින අන්තර්ගතය 4.01% සිට 7.72% අතර අගයන් ගන්නා ලද අතර වැඩිම කර්කසුමයින අන්තර්ගතයක් පෙන්වුම් කළේ දෙහිඅත්තකණ්ඩිය ප්‍රදේශයෙන් ලබාගත් කහ නියැදිවලය.

වියළි කහවල පැහැය වැඩි කිරීම සඳහා විවිධ මට්ටම්වල සෝඩියම් කාබනේට් සාන්ද්‍රණයන්ගෙන් හා තැම්බීමට ලක් කිරීමේ කාලයෙන් ඇති කරන බලපෑම පරීක්ෂාවට බඳුන් කරන ලදී. කහ අලවල කර්කසුමයින අන්තර්ගතයට සෝඩියම් කාබනේට් සාන්ද්‍රණය මෙන්ම රත් කිරීමට බඳුන් කරන කාලය ද බලපෑම් ඇති කරන බැව් මෙ මගින් හෙළි විය. එක් සාධකයකින් කර්කසුමයින ප්‍රතිශතය කෙරෙහි ඇති කරන බලපෑමට වඩා අනෙක් සාධකයෙන් කරන බලපෑම වෙනස් විය. 0.040% සිට 0.060% අතර සෝඩියම් කාබනේට් සාන්ද්‍රණයක මිනිත්තු 30-45ක කාලයක් සඳහා රත් කිරීම මගින් කහ බල්බ මෙන්ම ඇඟිලි සඳහා ද හොඳම කර්කසුමයින සාන්ද්‍රණ මට්ටමක් වාර්තා විය. කහවලට සෝඩියම් කාබනේට් යෙදීමෙන් රත් කිරීමට ගතවන කාලය අඩුවන අතර එමගින් එහි කර්කසුමයින ප්‍රතිශතය වැඩි කොට කහවල පැහැය වැඩි කරයි.

කීට විද්‍යාව

ගබඩා කරන ලද කහ සහ ඉඟුරු හෝගවල පිළිවෙළින් ගබඩා කිරීමෙන් දෙ වන හා තුන් වැනි මාසවල පළිබෝධ හානි නිරීක්ෂණය කළ හැකි වූ අතර වෙනත් ගබඩා කරන ලද හෝගවලට වඩා මෙම හෝගවල *Lasioderma serricorne* Fab. හා *Stegobium paniceum* L. යන පළිබෝධකයන්ගේ ගහනය වැඩි විය.

5.2.9 බුලත්

පාංශු හා ශාක පෝෂණය

වසර තුනකට අධික කාලයක් තිස්සේ සිදු කෙරුණු පොහොර පිළිබඳ පර්යේෂණයක් මගින් දැනට පවතින පොහොර නිර්දේශය යෙදීමෙන් වැඩි අස්වැන්නක්, අපනයනාභිමුඛ තත්ත්වයේ පත්‍ර සංඛ්‍යාවක් හා පත්‍ර විශාලත්වයක් ලබා ගත හැකි බැව් තහවුරු විය. මෙම අධ්‍යයනය මගින් ස්ථාවර අස්වැන්නක් ලබා ගැනීම සඳහා හොඳින් දිරාපත් වූ ගොම පොහොර සෙ.මී. 5ක සනකමක් සහිත ඇතුරුමක් ලෙස මාස තුනෙන් තුනට යෙදීම සුදුසු බව අවධාරණය විය.

5.2.10 පුවක්

ජාන විද්‍යාව හා ශාක අභිජනනය

මාතලේ මධ්‍යම පර්යේෂණ ස්ථානයේ දී පුවක් ජාන ජලාස්ම 296ක් ඇගයීම මගින් F34 පුවක් පෙළපත ඉහළ ප්‍රතිඵල පෙන්වුම් කරමින් 2012 වසරේ දී ගසකට පුවක් ගෙඩි 1,192ක ඵලදාවක් ලබා දිණි. අනෙකුත් ප්‍රමුඛ පෙළපත් ලෙස වසරකට ගසකට පුවක් ගෙඩි 800කට වැඩි ඵලදාවක් ලබා දුන් G24 හා J22 පෙළපත් හඳුන්වා දිය හැක. පසුගිය වසර නවයක සමුච්චිත අස්වැන්න අනුව පෙර කී J22, F34 හා G24 යන පුවක් පෙළපත් දැනට පවතින ඉහළම අස්වැන්නක් ලබා දෙන පුවක් පෙළපත් ලෙස හඳුන්වා දිය හැක.

ශාක ව්‍යාධිවේදය

Curvularia spp. දිලීරය මගින් ඇතිවන පුවක් කොළ මැලවීමේ රෝගය මර්දනය කිරීමට 0.24% a.i (3.0g/L) අනුපාතයෙන් මැත්කොසෙබ් යෙදීම නිර්දේශ කෙරේ. බදුල්ල හා මාවතගම ප්‍රදේශවලින් රැස් කරගත් කොළ

කහ පැහැ ගැන්වීමේ රෝගයේ රෝග ලක්ෂණ පෙන්නුම් කරන පුවක් පත්‍ර නියැදි ශාක ප්ලාස්මාව ආසාදනය වී ඇති දැ යි පරීක්ෂා කිරීම සඳහා ශ්‍රී ලංකා පොල් පර්යේෂණ ආයතනය වෙත යොමු කෙරිණි. ඒ අනුව, එම නියැදිවල පත්‍ර කහ පැහැ ගැන්වීමට හේතුව ශාක ප්ලාස්මාව ආසාදනය වී තිබීම නොවන බව පොල් පර්යේෂණ ආයතනය විසින් සහතික කරන ලදී.

5.2.11 ගොරකා

ශාක භෞතවේදය හා පැළ නිෂ්පාදනය

ඕවිලිකන්ද, ගස්නාව හා අරණායක යන ප්‍රදේශවලින් ඉහළ අස්වැන්නක් ලබා දෙන ගොරකා මව්ශාක තෝරා ගෙන ඒවායේ බද්ධ පැළ නිෂ්පාදනය 2004 වසරේ දී සිදු කරන ලදී. 2005 වසරේ දී මෙසේ බද්ධ කරන ලද පැළ මාතලේ පර්යේෂණ ස්ථානයේ (දර්ශ හතරක්) හා ගස්නාව මධ්‍යම පැළ තවානේ (දර්ශ පහක්) ක්ෂේත්‍ර ඇගයීමට බඳුන් කරන ලදී. පැළයක සාමාන්‍ය උස හා පාර්ශ්වීය පැතිරීම වර්ධනය වීමේ ප්‍රවණතාවක් දක්නට ලැබුණු අතර 2012 වසරේ දී බද්ධ කරන ලද පැළයක සාමාන්‍ය උස හා පාර්ශ්වීය පැතිරීම පිළිවෙළින් සෙ.මී. 160 හා සෙ.මී. 155 (මාතලේ) සහ සෙ.මී. 262.5 හා සෙ.මී. 289.0 (ගස්නාව) විය. වසර හතරකට පසු මල් පිදීම හා එල හට ගැනීම ඇරඹුණු අතර හත්වන වසර අවසානයේ දී ගසකට එල දරන ගෙඩි ගණනේ දළ අගය 30.0ක් විය.

5.2.12 වැනිලා

ශාක භෞතවේදය හා පැළ නිෂ්පාදනය

පුරුක් දෙකේ, තුනේ හා හතරේ දඬු කැබලි, මීටරයක් දිග දඬු කැබලි හා පටක රෝපිත පැළවල වර්ධනය සංසන්දනය කරන ලද අතර පටක රෝපිත බීජ පැළවල අංකුර හට ගැනීම හා වැලේ වට ප්‍රමාණය මුල දී අනෙකුත් පැළවලට සාපේක්ෂව අඩු විය. වසර තුනකට පසු, ඉහත ආකාර පහේම පැළ සමාන වර්ධනයක් පෙන්නුම් කළ අතර ඒවා අතර සැලකිය යුතු වෙනස්කම් දක්නට නො ලැබුණි. පැළ සිටුවා වසර තුන හමාරක් ගත වූ පසු, ආකාර තුනේම වැල්වල මල් හට ගැනිණි. කෙසේ වුවත් ඡේදන ක්‍රමයේ ආකාරය අනුව මල් හට ගැනීමේ ප්‍රතිශතයේ වෙනසක් පෙන්නුම් කරන ලදී. අඩුම මල් හට ගැනීමක් පෙන්නුම් කරන ලද්දේ පටක රෝපිත පැළවල හා පුරුක් දෙකේ දඬු කැබලිවල වන අතර පුරුක් තුනේ හා හතරේ දඬු කැබලිවල හා මීටරයක් දිග දඬු කැබලිවල මල් හට ගැනීමේ ප්‍රතිශතය ඉහළ අගයක් ගන්නා ලදී. එම නිසා, වාණිජ මට්ටමේ වැනිලා වගාවලින් ඉහළ අස්වැන්නක් ලබා ගැනීම සඳහා පුරුක් තුනේ හා හතරේ දඬු කැබලි හෝ මීටරයක් දිග දඬු කැබලි රෝපණ ද්‍රව්‍ය ලෙස යොදා ගැනීම යෝග්‍ය වේ.

5.3. 2012 වසරේ දී සිදු කෙරෙමින් පැවති පර්යේෂණ

5.3.1 කුරුඳු

- කුරුඳු තවාන් සඳහා ඒකාබද්ධ පළිබෝධ හා රෝග පාලන ක්‍රියාවලිය ප්‍රවර්ධනය.
- කුරුඳු වගා බිම්වල පාංශු ජීවීන්ගේ වෙනස්වීම පිළිබඳ පර්යේෂණ.
- කුරුඳු තැලීම කෙරෙහි යුරියා පොහොර යෙදීමෙන් වන බලපෑම අධ්‍යයනය.
- පැහිරි තෙල් නිෂ්පාදනය කෙරෙහි කොළ වියළීමට ලක් කරන කාලය හා ආසවන කාලය මගින් ඇති කරන බලපෑම.
- කුරුඳු සඳහා නව තැලුම් මේසයක් නිර්මාණය හා ඇගයීම.
- තෝරා ගත් කුරුඳු ප්‍රභේද (ශ්‍රී විජය හා ශ්‍රී ගැමුණු) සමග පිරිස් කුරුඳු ප්‍රභේදයේ ඉහළ ගුණාත්මක ලක්ෂණයන් ඇගයීම හා තුලනාත්මක අධ්‍යයනය.

- තෝරාගත් දෙමුහුන් කුරුඳු ප්‍රභේද ගුණාත්මය, වර්ධනය හා අස්වනු උදෙසා අධ්‍යයනය.
- කුරුඳු ශාකයේ වර්ධනය හා අස්වැන්න කෙරෙහි විවිධ කප්පාදු චක්‍රයන්ගෙන් ඇතිවන බලපෑම.
- විවිධ රසායනික පොහොර යෙදීම හා අස්වනු නෙළීමෙන් පසු කැපුම් පෘෂ්ඨය ආවරණය කිරීමෙන් වඩාත් නිරෝගී අංකුර මතු වීමට ඇති කරන බලපෑම.
- කුරුඳු හෝගය ආශ්‍රිත පෘෂ්ඨවංශික පළිබෝධක පාලනයෙහි සාප්ලායනාව හා හානි ඇගයීම.
- කුරුඳු පැළ මැක්කන් විශේෂ, ඔවුන්ගේ ජෛවීය ක්‍රියාකාරීත්වය හා මර්දනය කිරීමේ ක්‍රම හඳුනාගැනීම.
- සුදු මුල් රෝගය පාලනය කෙරෙහි විවිධ දිලීර නාශකවල හා ඒවා යොදන කාල සීමාවෙහි ඵලදායීතාව ඇගයීම.
- කුරුඳු කඳ විදින සලඹයාගේ ආකර්ෂණයට අදාළ රසායනික සංසටක වෙන් කොට හඳුනාගැනීම.
- කුරුඳු හෝගයේ වර්ධනය, අස්වැන්න හා කුරුඳු තැලීමේ හැකියාව කෙරෙහි පොහොර යෙදීමේ බලපෑම.
- කුරුඳු බීජපැළ සඳහා බඳුන් මිශ්‍රණයක් ලෙස යටිපස වැඩි දියුණු කිරීම සඳහා පණු පොහොර හා ඓන්ද්‍රිය කොම්පෝසට් පොහොර භාවිතයේ වැදගත්කම.
- පොල් වගාව යටතේ අතුරු වගාවක් ලෙස වගා කිරීම සඳහා උසස් කුරුඳු පෙළපත් ඇගයීම.
- මැදරට කලාපයේ තෝරාගත් කුරුඳු පෙළපත් ඇගයීම.

5.3.2 ගම්මිරිස්

- තිරස්, සිරස් හා තනි පුරුකක් ලෙස පිහිටන ලෙස කපා ගත් ගම්මිරිස් දඬු කැබලිවලින් නිපදවූ පැළවල වර්ධනය හා ඵලදාව තුලනාත්මකව ඇගයීම.
- පටක රෝපිත හා තනි පුරුකකින් කපාගත් දඬු කැබලිවලින් නිපදවූ ගම්මිරිස් පැළවල වර්ධනය හා ඵලදාව තුලනාත්මකව ඇගයීම.
- වැඩි ඵලදාවක් හා ගුණාත්මයක් සහිත දේශීය ගම්මිරිස් වරණයන් පටක රෝපණය ඔස්සේ ප්‍රචාරණය කිරීම.
- ගම්මිරිස් හෝගයේ වර්ධනය හා අස්වැන්න කෙරෙහි නයිට්‍රජන් මූලාශ්‍රයේ බලපෑම පරීක්ෂා කිරීම.
- ගම්මිරිස් හෝගයේ වර්ධනය හා අස්වැන්න හා පාංශු ලක්ෂණ කෙරෙහි ආවරණ හෝග මගින් ඇති කරන බලපෑම.
- ගම්මිරිස් කඳ ගුල්ලාගේ ජෛව රසායනය, කඳ ගුල්ලා මගින් ඇති කරන හානිය හා මර්දනය කිරීම පිළිබඳ අධ්‍යයනය.
- විවිධ කෘෂි පාරිසරික කලාපවල මල් හට ගැනීම, ඵල දැරීම හා ඵලදාවෙහි විවිධත්වය හැදෑරීම.
- ගම්මිරිස් සඳහා ජෛවීය ආධාරකයක් ලෙස පොල් ගස භාවිතා කිරීම පිළිබඳ ශක්‍යතා අධ්‍යයනය.
- ගම්මිරිස් වියනේ පැවැත්ම හා ඵලදාව කෙරෙහි විවිධ කප්පාදු ක්‍රමවල බලපෑම.
- තිරස් හා සිරස් අතුවලින් කපා ගන්නා ලද දඬු කැබලිවලින් රෝපණය කරගත් ගම්මිරිස් පැළ අතර වර්ග ඒකකයකට අස්වැන්න තුලනාත්මකව සංසන්දනය කිරීම.
- කාබනික වගා තත්ත්ව යටතේ දේශීය ගම්මිරිස් වරණ ඇගයීම.
- කාබනික තත්ත්ව යටතේ නොමේරූ ගම්මිරිස් නෙළීමෙන් ඇතිවන බලපෑම අධ්‍යයනය
- ගම්මිරිස්වල තෝරාගත් දර්ශ ඇගයීම.
- ගම්මිරිස්වල පසු අස්වනු ව්‍යාධිවේදය හා ගම්මිරිස් වගාවට ආසාදන ඇති කරන මූලක ද්‍රව්‍ය හඳුනාගැනීම හා මර්දනය
- විවිධ කෘෂි පාරිසරික තත්ත්ව යටතේ ගම්මිරිස් ප්‍රභේදයන්හි වර්ධනය, මල් හට ගැනීම, ඵල දැරීම හා අස්වැන්නෙහි විවිධත්වය හැදෑරීම.

- ශ්‍රී ලංකාවේ විවිධ ප්‍රදේශවලින් ලබාගත් ගම්මිරිස් නියැදිවල තෙල්, ඔලියෝරෙසින් හා පයිපරින් අන්තර්ගතය නිශ්චයනය.
- විවිධ කෘෂි දේශගුණික තත්ත්ව යටතේ පොහොර මූලාශ්‍රයක් ලෙස කොළ පොහොර භාවිතය පිළිබඳ ක්ෂේත්‍ර මට්ටමේ ශක්‍යතා ඇගයීම.
- ගම්මිරිස් සඳහා පොහොර ආදේශකයක් ලෙස IRP වෙනුවට එස්පාවල රොක් ගොස්ලේට් යෙදීම පිළිබඳ ශක්‍යතා අධ්‍යයනය.
- ගම්මිරිස්වල වර්ධනය හා අස්වැන්න කෙරෙහි මැග්නීසියම්වලින් ඇතිවන බලපෑම අධ්‍යයනය.
- විවිධ ගම්මිරිස් කප්පාදු ක්‍රම මගින් වැළෙහි මූලික වර්ධනය හා ඉන්පසු වියනෙහි පැවැත්ම කෙරෙහි වන බලපෑම අධ්‍යයනය.
- ගම්මිරිස් වගා ප්‍රදේශයන්ට විශේෂිත වූ පොහොර නිර්දේශ අධ්‍යයනය.
- ගම්මිරිස්වල එළදාව හා පාංශු ලක්ෂණ කෙරෙහි සාම්ප්‍රදායික වගා ක්‍රමවලට සාපේක්ෂව කාබනික වගා ක්‍රමයෙන් ඇති කෙරෙන බලපෑම.
- ගම්මිරිස් සඳහා දේශීය VAM ආමුක්‍යාලනය ප්‍රචාරණය හා ක්ෂේත්‍ර ඇගයීම.
- ගම්මිරිස්වල පැළ මුල් ඇදීම, වර්ධනය හා එළදාව කෙරෙහි ක්ෂුද්‍ර ජල සම්පාදනයෙන් ඇති කෙරෙන බලපෑම.
- ආධාරක ශාකය පාලනය තුළින් ගම්මිරිස් අස්වැන්න ඉහළ නැංවීම උදෙසා සම්පත් භාවිතා කිරීමේ කාර්යක්ෂමතාව වැඩි දියුණු කිරීම.
- දේශීය ජාන සංවිතය සඳහා ගම්මිරිස් ජාන ප්ලාස්මය ඇගයීම.
- අලුතින් හඳුන්වා දුන් ගම්මිරිස් ප්‍රභේද ඇගයීම.
- ගම්මිරිස් වන දර්ශ වර්ගීකරණය හා ක්ෂේත්‍ර ජාන බැංකුවක් ස්ථාපනය.
- පදුරු ගම්මිරිස් (දේශීය හා පැනියුර්-1) ක්ෂේත්‍ර ඇගයීමට ලක් කිරීම.
- මහා පරිමාණ නිෂ්පාදනය සඳහා ගම්මිරිස් වර්ධක ප්‍රචාරණ ක්‍රම (උණ බම්බු ක්‍රමය, ගොඩැලි ක්‍රමය හා සර්පිලාකාර ක්‍රමය) ඇගයීම.

5.3.3 කොකෝවා

- රබර් හා පොල් වගා යටතේ ඒකාබද්ධ පාංශු හා ශාක පෝෂක කළමනාකරණය ඔස්සේ කොකෝවා හෝගයේ එළදා වර්ධනය.
- කැප්සිඩ් මතුණාට ඔරොත්තු දෙන/ ප්‍රතිරෝධයක් දක්වන කොකෝවා වගා දර්ශ පරීක්ෂාවට ලක් කිරීම.
- මිශ්‍ර වගාව සඳහා කොකෝවා මව්ශාක තෝරා ගැනීම.
- පොල් හා රබර් වගා යටතේ යහ-කළමනාකරණ පිළිවෙත් ඇතුළුව ඒකාබද්ධ පාංශු හා පැළෑටි පෝෂක කළමනාකරණය ඔස්සේ කොකෝවා හෝගයේ එළදා වර්ධනය.
- කොකෝවා වගාව පුනරුත්ථාපනය ආශ්‍රිත අධ්‍යයන.
- මුල් ඇද්දවූ කොකෝවා පැළ ක්ෂේත්‍ර ඇගයීම.
- මැදරට අන්තර්මධ්‍ය කලාපයේ වගා කිරීම සඳහා කොකෝවා හෝග දර්ශ ඇගයීම.
- පවතින කොකෝවා පෙළපත් වර්ගීකරණය හා ක්ලෝන උද්‍යානයක් පිහිටුවීම.

5.3.4 කෝපි

- කෝපි බදුරි ගුල්ලා මර්දනයට *Beauveria brassiana* භාවිතා කිරීම.
- කෝපි බදුරි ගුල්ලා පාලනය කරන ජෛව මර්දකයන් පරීක්ෂාවට ලක් කිරීම.
- කාබනික ඇරබිකා කෝපි වගා කිරීමේ ක්‍රමෝපායයන් අධ්‍යයනය.
- මැදරට අන්තර්මධ්‍ය කලාපය සඳහා අලුතින් හඳුන්වා දුන් කෝපි ප්‍රභේද හා දේශීය වරණ ඇගයීම.

- කඳුරට තෙත් කලාපයේ තේ සමග අතුරුභෝගයක් ලෙස වගා කිරීම සඳහා අලුතින් හඳුන්වා දුන් කෝපි ප්‍රභේද හා දේශීය වරණ ඇගයීම.
- දෙමුහුන් කෝපි හා තෝරාගත් කෝපි පෙළපත් ඇගයීම.

5.3.5 කරදමුංගු

- යහ වගා පිළිවෙත් (අතිරේක ජල සම්පාදනය හා වගා වලේ ප්‍රමාණය ආශ්‍රිත) යොදාගෙන කරදමුංගු භෝගයේ ඵලදා වර්ධනය.
- කරදමුංගු පැළ මැක්කන් ජෛවීය ක්‍රම මගින් මර්දනය කිරීම.
- පහත් බිම්වල රබර්වගා යටතේ ඇති කරදමුංගු වගාවල බීජ පැළ ගහනවලින් මනා ක්‍රියාකාරීත්වයක් සහිත පැළ තෝරා ගැනීම.

5.3.6 බුලත්

- බුලත් භෝගයේ පත්‍රවල ගුණාත්මය හා ඵලදාව කෙරෙහි කොළ පොහොර, ගොම පොහොර හා නිර්දේශිත දෙපාර්තමේන්තු පොහොර මිශ්‍රණයේ විවිධ අනුපාතයන්ගෙන් ඇතිවල බලපෑම.
- තනි ආධාරක ලෙස බුලත් වගාවේ දෙපාර්තමේන්තු පොහොර මිශ්‍රණයේ යෝග්‍ය පොහොර මට්ටම් ඇගයීම.
- දේශීය වෙළෙඳපොළ අරමුණු කොටගෙන නිපදවනු ලබන බුලත් සඳහා විවිධ පොහොර මිශ්‍රණ ඇගයීම.

5.3.7 පුවක්

- පුවක් කොළ මැලවීමේ හා කහ පැහැ ගැන්වීමේ රෝග හා ඒවා මර්දනය පිළිබඳ අධ්‍යයනයක්.
- අන්තර්මධ්‍ය කලාපය සඳහා පුවක් ජාන ජලාස්මය ඇගයීම.
- වියළි කලාපය සඳහා පුවක් ජාන ජලාස්මය ඇගයීම.
- ස්වපරාගිත පුවක් පෙළපත් ඇගයීම.
- පුවක් දෙමුහුන්කරණය හා ඇගයීම.
- පුවක් පටක රෝපණය ඔස්සේ ප්‍රචාරණය.

5.3.8 ඉඟුරු

- පොල් වගාව යටතේ ඉඟුරු ජාන ජලාස්මය ඇගයීම.
- ඉඟුරු ඵලදාව හා ගුණාත්මය කෙරෙහි වගා කරන අල කැබලිවල විශාලත්වය මගින් ඇති කරන බලපෑම.
- ඉඟුරු අස්වැන්න කෙරෙහි වගා සෘතුව මගින් ඇති කරන බලපෑම.
- ඉඟුරු භෝගයේ වර්ධනය හා අස්වැන්න කෙරෙහි විවිධ වර්ගයේ කොළ රොබු වසුන් මගින් ඇති කරන බලපෑම.
- ඉඟුරු භෝගයේ පස මගින් ඇතිවන ශාක ව්‍යාධිකාරක මර්දනය සඳහා කොම්පෝස්ට් හා ගොම පොහොරවල ජල නිස්සාරක (Water extracts) භාවිතය.
- මහනුවර දිස්ත්‍රික්කයේ පෙර ගිවිසුම් අලෙවි කටයුතු පිළිබඳ ආර්ථික විශ්ලේෂණය.

5.3.9 කහ

- කහ හෝගයේ අස්වැන්න හා ගුණාත්මය කෙරෙහි වගා කරන අල කැබලිවල විශාලත්වය මගින් ඇති කරන බලපෑම.
- කහ ආශ්‍රිත පොහොර අධ්‍යයනයන්.
- ශ්‍රී ලංකාවේ විවිධ ප්‍රදේශවල වැඩෙන කහවල කර්කෂුමයින් අන්තර්ගතය නිශ්චයනය.

5.3.10 වෙනත්

- බද්ධ කරන ලද සාදික්කා වරණ ක්ෂේත්‍ර ඇගයීමට ලක් කිරීම.
- බද්ධ කරන ලද ගොරකා වරණ ක්ෂේත්‍ර ඇගයීමට ලක් කිරීම.
- අපනයන කෘෂි හෝග ගබඩා කර තැබීමේ දී සිදුවන පළිබෝධක හානි ඇගයීමට ලක් කිරීම.
- කරාබු වගා කෙරෙන ප්‍රදේශවල වැඩුණු කරාබු ශාකවල කොළ හැළීමේ (අතු මැරීමේ) රෝගය පාලනය
- ජෛව පෝෂක (Arbuscular Mycorrhiza-AM), ජෛව මර්දක (*Trichoderma* spp. *Pseudomonas fluorescence*) හා මහා පරිමාණ ප්‍රචාරණය.
- කොකෝවා හා කෝපි හෝගයේ ඉවත ලන කොටස් භාවිතයෙන් කාබනික පොහොර නිෂ්පාදනය.
- අපනයන කෘෂි හෝගවල ගුණාත්මය ඉහළ නැංවීම සඳහා තැටි වියළීම ක්‍රමය වැඩි දියුණු කිරීම.
- දිලීරකමුල සංසිද්ධ භාවිතයෙන් පෝෂක අවශෝෂණ කාර්යක්ෂමතාව ඉහළ නැංවීම මගින් ඒකාබද්ධ පොහොර කළමනාකරණ ක්‍රමයක් ගොඩ නැංවීම.
- කරාබු සඳහා යෝග්‍ය වර්ධක ප්‍රචාරණ ක්‍රමයක් හඳුනාගැනීම සඳහා ශක්‍යතා අධ්‍යයනය.
- කරදමුංගු, ගම්මිරිස්, ඉඟුරු, කහ හා කුරුඳු හෝග මහා පරිමාණ පටක රෝපණය සඳහා තාක්ෂණයක් හඳුන්වා දීම.
- කෘෂි දත්ත භාවිතය පුළුල් කිරීමේ කමිටුවෙන් යෝජිත පරිදි අපනයන කෘෂි හෝග දළ වාර්ෂික ඵලදායිතා මට්ටම ගණනය කිරීම.
- අපනයන කෘෂි හෝග ක්ෂේත්‍රයේ සුළු හා මහා පරිමාණ අගය එකතු කළ නිෂ්පාදන ව්‍යවසායන් අතර පවතින තරගය විශ්ලේෂණය.

5.4 පර්යේෂණ අංශයේ වෙනත් ක්‍රියාකාරකම්වල ප්‍රගතිය

5.4.1 පර්යේෂණ අංශය මගින් නිකුත් කරන ලද රෝපණ ද්‍රව්‍ය

කුරුඳු (පැළ)	-	138,305
ගම්මිරිස් (පැළ)	-	59,145
පඳුරු ගම්මිරිස්	-	515
කෝපි (පැළ)	-	3858
කෝපි (බීජ)	-	5 kg
කරදමුංගු	-	15,511
කොකෝවා	-	2632
සාදික්කා	-	584
කිතුල්	-	5980
පුවක්(බීජ)	-	1,28,825
පුවක්(පැළ)	-	56,340
කරාබු	-	101
ගොරකා	-	203
කුරුඳු බීජ	-	300 kg

5.4.2 බීජ උද්‍යානය/ජාන ජලාස්මය නඩත්තුව

තෝරාගත් වැඩිම අස්වැන්නක් ලබාදෙන රෝබස්ටා කෝපි පෙළපත් හතරකින් (I 44/1, I26/1, BS1 and CxR) හා ඇරබිකා කෝපි වරණ හතරකින් (S 4/2, S 4/5, HK හා S 4711) රෝපණ ද්‍රව්‍ය නිපදවන ලදී.

පොල්ගහවෙල, වෙන්තෝරුව, ගස්නාව, ගිනිගත්හේන හා වලපනේ යන ප්‍රදේශවල පිහිටි දෙපාර්තමේන්තු පැළ තවාන්වල ද මාතලේ, වල්පිට හා නිල්ලඹ පර්යේෂණ ස්ථානවල ද පැළ/රෝපණ ද්‍රව්‍ය නිකුත් කිරීම සඳහා කෝපි ජානමය/බීජ උද්‍යාන පිහිටුවන ලදී. හපුතලේ කහගල වතුයායට බීජ උද්‍යානයක් පවත්වාගෙන යාම සඳහා තෝරාගත් ඇරබිකා පෙළපත්වලින් පැළ දෙ දහසක් නිකුත් කරන ලදී.

මාතලේ පර්යේෂණ ස්ථානයේ දී උස් බිම්වල වගා කිරීම සඳහා මූලික රෝපණ ද්‍රව්‍ය ලබා දීමට Ec 201 (720 kg/ha) හා Ec 301 (450 kg/ha) මගින් ඉහළ අස්වැන්නක් ලබා දෙනැයි බලාපොරොත්තු තබා ගත හැකි දර්ශ දෙකක් ගුණනය කරනු ලැබේ.

මාතලේ, ගස්නාව, නිල්ලඹ හා මීද්දෙණිය යන ප්‍රදේශවල J22 (වසරකට ගෙඩි 750ට වැඩි අස්වැන්නක් ලබා දෙන) පෙළපතින් පුවක් බීජ උද්‍යාන පිහිටුවා පවත්වාගෙන යන ලදී.

5.4.3 පැළ සහතිකකරණ වැඩසටහන

මාතලේ දිස්ත්‍රික්කය තුළ පැළ සහතිකකරණය සඳහා කරන ලද සංචාර ගණන – 21

5.4.4 පාංශු පෝෂණය පවත්වා ගැනීම පිළිබඳ උපදේශන සේවා සැපයීම

අපනයන කෘෂි භෝග ආශ්‍රිත පාංශු තත්ත්වයන්ගේ ගැටලු හා ඵලදාව අඩු වීම පිළිබඳ පරීක්ෂා කිරීම සඳහා 2012 දෙසැම්බර් 4 වැනි දින මාතලේ දිස්ත්‍රික්කයේ ආනමලේ වතුයාය වෙත ක්ෂේත්‍ර වාරිකාවක යෙදුණි.

පාංශු තත්ත්වයන් ආශ්‍රිත ගැටලු හා ගම්මිරිස් කහ පැහැ ගැන්වී ඇති වතු පරීක්ෂා කිරීම සඳහා 2012 සැප්තැම්බර් 14 වැනි දින මාතලේ දිස්ත්‍රික්කයේ පල්ලෙපොල පීම්ස් ෆාර්ම් වතුයාය වෙත ක්ෂේත්‍ර වාරිකාවක නියැලුණි.

5.4.5 පුහුණු වැඩසටහන්

ගම්මිරිස් වගාව	-	13
කොකෝවා වගාව	-	02
කුරුඳු වගාව	-	01
තවාන් පාලනය	-	02
පසු අස්වනු තාක්ෂණය	-	13
පාංශු හා ශාක පෝෂණය	-	06

5.4.6 කාබනික පොහොර නිෂ්පාදනය

පැළ නිෂ්පාදන පරීක්ෂණය, ආදේශන අත්හදා බැලීම් හා ගෙවතු උද්‍යානය සඳහා කාබනික පොහොර කටුබ 25ක් නිෂ්පාදනය කරන ලදී.

5.4.7 ක්ෂේත්‍ර වාරිකා (පැළ ආරක්ෂණ ඒකකය)

මතු දැක්වෙන පළිබෝධ හා රෝග උවදුරු පරීක්ෂා කිරීම සඳහා පැළ ආරක්ෂණ ඒකකයට අනුයුක්ත කරන ලද නිලධාරීන් පහත ප්‍රදේශ වෙත ක්ෂේත්‍ර වාරිකා සිදු කරන ලදී.

-

වහකෝට්ටේ, රත්නොට, ඇල්කඩුව, කැගල්ල, බදුල්ල	- ගම්මිරිස් ශීඝ්‍ර මැලවීමේ රෝගය, ගම්මිරිස් සෙමින් මැලවීමේ රෝගය, පත්‍ර කහ පැහැ ගැන්වීමේ, කඳ ගුල්ලාගෙන් වන හානිය , කොළ මැලවීමේ රෝගය.
ගම්පොළ, අලවතුගොඩ	- කරාඬු ප්‍රතිමාර රෝගය, කඳ ගුල්ලාගෙන් වන හානිය
ඇල්කඩුව, තැන්න, මහනුවර	- සාදික්කා කොළ හැළීමේ රෝගය, කඳ ගුල්ලා හා කොරපොතු කෘමියාගෙන් වන හානිය
කුරුණෑගල, අලව්ව, උහුම්ප, දඹදෙණිය	- ඉඟුරු වගාවේ බැක්ටීරියා හා දිලීර ආසාදන, අංකුර ගුල්ලාගෙන් වන හානිය
ගම්පහ, කුලියාපිටිය, දඹදෙණිය	- බුලත් කොළ මැලවීම, නෙමටෝඩාවන්ගේ හානිය
මාතලේ, පොතුහැර, මාවතගම	- කොකෝවා ප්‍රතිමාර රෝගය, කොරපොතු කෘමියාගේ හානිය
මාතර	- කුරුඳු පොත්ත රළු වීමේ රෝගය, පත්‍ර පණුවාගෙන් වන හානිය

5.4.8 රෝග හා පළිබෝධ මර්දනය

පැළ ආරක්ෂණ ඒකකය මගින් පහත දැක්වෙන ක්‍රියාකාරකම් සිදු කොට තිබේ.

ක්ෂේත්‍ර වාරිකා	-	428
ගොවි පුහුණු පංති	-	32
ක්ෂේත්‍ර දින	-	12
දිව්‍යාගුම වැඩසටහන්	-	05
තවත් පරීක්ෂා කිරීම්	-	92
සෘජු ප්‍රතිකාර	-	52

5.5 අපනයන කෘෂි භෝග ආශ්‍රිත ආර්ථික හා අලෙවි පර්යේෂණ

5.5.1. අධ්‍යයන හා සමීක්ෂණ

5.5.1.1 මහනුවර දිස්ත්‍රික්කයේ ඉඟුරු සඳහා වන පෙර ගිවිසුම් අලෙවිකරණය පිළිබඳ ආර්ථික විශ්ලේෂණය

මහනුවර දිස්ත්‍රික්කයේ ක්‍රියාත්මක ඉඟුරු සඳහා පෙර ගිවිසුම් අලෙවිකරණ විධිවිධානවල යහපත් ලක්ෂණ හා ප්‍රතිලාභ හඳුනාගැනීම හා වෙනත් අපනයන කෘෂි භෝග සඳහා මෙම සංකල්පය අදාළ කළ හැකි දැ යි යන්න සොයා බැලීම සඳහා 2011 වසරේ දී අධ්‍යයනයක් සිදු කරන ලදී. පූජාපිටිය, හතරලියද්ද, යටිනුවර හා උඩුනුවර ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාසවල ඉඟුරු නිෂ්පාදකයින්ගේ සංගම් 2003 වසරේ සිටම පෙර ගිවිසුම් අලෙවිකරණයේ නියැළී සිටින අතර එලිඟන්ට් හවුස් ආයතනය වෙත ඉඟුරු සැපයීම සිදු කරනු ලබන්නේ ඔවුන් විසිනි. 2011 වසරේ දී ගොවීන් 206 දෙනෙකු කඳුරට සංවර්ධන බැංකුවේ අනුග්‍රහයෙන් එලිඟන්ට් හවුස් සමාගමට ඉඟුරු සැපයීම සඳහා ගිවිසුමකට සම්බන්ධ වූහ. මෙම අධ්‍යයනයේ දී හතරලියද්ද ප්‍රදේශයෙන් ඉඟුරු ගොවීන් 30 දෙනෙකු ද පූජාපිටිය ප්‍රදේශයෙන් ඉඟුරු ගොවීන් 19 දෙනෙකු ද උඩුනුවර ප්‍රදේශයෙන් ඉඟුරු ගොවීන් 15 දෙනෙකු ද වශයෙන් ඉඟුරු ගොවීන් 64 දෙනෙකු සම්බන්ධ කර ගන්නා ලදී. ගොවි සංවිධාන

තුනක මුළු ගොවීන් අතුරින් 37%ක් ආරම්භයේ සිටම මෙම ගිවිසුමට සම්බන්ධ වී සිටි අතර ගොවීන් අතරින් 70%ක්ම අක්කර ½ කට අඩු ඉඩම් ප්‍රමාණයක් වගා කරන ගොවිහු වූහ. මෙම ගොවීන් සියලු දෙනාම වගා කිරීම සඳහා තෝරාගත් ඉහුරු ප්‍රභේදය වූයේ ‘රැන්ගුන්’ නම් වූ ඉහුරු ප්‍රභේදය යි. මීට හේතුව එහි රසයෙහි උසස්බව හේතුවෙන් එලිගන්ටි හවුස් සමාගම එම ප්‍රභේදය වගා කරන ලෙස ගොවීන්ට උපදෙස් දී තිබීමයි. මෙම ගොවීන් ඉහුරු වගාව ආරම්භ කර ඇත්තේ තමා සතු ඉඩම්වලය. කෙසේ වුව ද, පැළ මිය යාම, කහ පැහැ ගැන්වීම ආදී රෝග හේතුවෙන් හතරලියද්ද ප්‍රදේශයේ ගොවීන්ගෙන් 80%ක් දෙනා තම වගාබිම් වෙනස් කොට තිබේ. 2011 වසරේ දී වාර්තා වූ දරුණුතම උවදුර වූයේ ඉහුරු අල කුණු වීමේ රෝගයයි. ගොවීන්ගෙන් 89%ක් දෙනාගේ එලදාව කෙරෙහි පොහොර මගින් ඇති කරන බලපෑම පිළිබඳ ගොවීන් දැනුවත්ව සිටි අතර 2011 වන විට ගොවීන්ගෙන් 86%ක් දෙනා වගාබිම් සුදානම් කිරීමේ දී කාබනික ද්‍රව්‍ය යෙදීමට ද 85%ක් දෙනා වගා වක්‍රය ඇතුළත අකාබනික පොහොර යෙදීමට ද පුරුදුව සිටියහ.

2004 වසරේ සිට මේ දක්වා එලිගන්ටි හවුස් ආයතනය විසින් වියළ පෙති ගසන ලද ඉහුරු මෙට්‍රික් ටොන් 280ක් මිල දී ගෙන ඇති අතර ගොවි සංවිධාන තුනක ගොවීන් වෙත රුපියල් මිලියන 101.9ක මුදලක් ගෙවා තිබේ. 2011 වසරේ දී ඉහුරු සඳහා වෙන් කරන ලද සැපයුම් සලාකය හතරලියද්ද හා පූජාපිටිය ගොවි සංවිධාන සඳහා මෙට්‍රික් ටොන් 15ක් බැගින් ද උඩුනුවර ගොවි සංවිධානය සඳහා මෙට්‍රික් ටොන් 5ක් ද විය. මෙම සෑම ගොවි සංවිධානයක් විසින්ම තමාට අදාළ සලාකය ඉක්මවා ඇති අතර එය හතරලියද්දේ මෙ.ටො. 18.98ක් ද පූජාපිටියෙන් මෙ.ටො. 15.82ක් ද උඩුනුවරෙන් මෙ.ටො. 5.02ක් ද වශයෙන් වේ. මෙම ගිවිසුමේ සාර්ථකත්වයට ප්‍රධාන හේතුව ගොවි සංවිධානවල සම්බන්ධීකරණය සිදු කරන ලද නිලධාරීන්ගේ ජර්මල නායකත්වය යි. උඩුනුවර ප්‍රදේශයේ කෘෂිකම් උපදේශකවරු හා විද්‍යා හා තාක්ෂණ නිලධාරියා විසින් පවතින ඕනෑම තත්ත්වයක් යටතේ තමාට නියම කරන ලද සලාකය උපයා දීමට ගොවීන් දිරිමත් කිරීමෙහි යෙදී සිටිති. මෙම ගොවි සංවිධාන තුනෙහි ගොවීන් ද මෙම ගිවිසුමෙන් තමාගේ ආර්ථිකයට ඇති වැදගත්කම මනාව අවබෝධ කරගෙන සිටින අතර තමාගේ ඉහුරු සලාකය සමාගම විසින් අපේක්ෂිත ඉහළම තත්ත්වයෙන් ලබා දීමට හැකි සෑම උත්සාහයක්ම දරති.

5.5.1.2 අපනයන කෘෂි භෝගවල දළ වාර්ෂික ඵලදායිතා මට්ටම් ඇගයීම

ප්‍රධාන අපනයන කෘෂි භෝග වගා කරනු ලබන ප්‍රදේශවල එම අපනයන කෘෂි භෝගයන්ගේ ඵලදායිතා මට්ටම් (දළ අස්වැන්න හෙක්ටයාරයකට/ කිලෝ ග්‍රෑම්වලින්) ඇගයීමට හා එක් එක් භෝගයේ දළ ජාතික ඵලදායිතාව තක්සේරු කිරීම සඳහා 2012 වසරේ දී සමීක්ෂණයක් පවත්වන ලදී. ගම්මිරිස්, කුරුඳු, කරාබු, කෝපි හා කොකෝවා යන භෝග මෙම සමීක්ෂණය සඳහා තෝරා ගන්නා ලදී. එක් එක් භෝගය සඳහා වගා වපසරිය මත පදනම්ව, එම භෝගය බහුල වශයෙන් වගා කරන දිස්ත්‍රික්කවලින් ග්‍රාම නිලධාරී කොට්ඨාස දෙක බැගින් තෝරා ගන්නා ලද අතර අහඹු ලෙස තෝරාගත් ගොවීන් 521 දෙනෙකු මේ සඳහා සහභාගි කරවා ගන්නා ලදී. සමීක්ෂණ ප්‍රතිඵලවලට අනුව 2012 වසරේ දී කුරුඳු, ගම්මිරිස්, කරාබු, කෝපි හා කොකෝවා සඳහා දළ ජාතික ඵලදායිතා මට්ටම පිළිවෙළින් හෙක්ටයාරයකට කි.ග්‍රෑ.501.25, හෙක්ටයාරයකට කි.ග්‍රෑ. 610.85, හෙක්ටයාරයකට කි.ග්‍රෑ.578.7, හෙක්ටයාරයකට කිලෝග්‍රෑම් 258.3 හා හෙක්ටයාරයකට කි.ග්‍රෑ.331.1 වශයෙනි.

5.5.2 අපනයන කෘෂි භෝග වගා වපසරිය

දෙපාර්තමේන්තුවේ නවවගා ආධාර ආයෝජන ක්‍රමය යටතේ පවත්වන ලද තෙවැනි පරීක්ෂණයේ අක්කර ගණන මත පදනම්ව 2012 වසරේ දී අලුතින් වගා කරන ලද අපනයන කෘෂි භෝග වගා වපසරිය ගණනය කරන ලදී.

5.5.2.1 වගුව : අපනයන කෘෂි භෝග ආධාරය යෝජනා ක්‍රමය යටතේ නව වගා වපසරිය (හෙක්) - 2012

දිස්ත්‍රික්කය	කොකෝවා	කෝපි	කුරුඳු	කරදමුංගු	ගම්මිරිස්	කරාබු	සාදික්කා	පැහිරි	පුවක්	එකතුව
මහනුවර	21.2	22.25	13.65	-	85.7	4.25	17.15	-	2	164.2
මාතලේ	11.1	4.4	14	3	65.5	2	1.4	-	-	101.4
නුවරඑළිය	-	6.8	2.1	-	5.7	-	-	0.72	-	15.32
කුරුණෑගල	-	0.7	18.1	-	18.6	0.1	-	-	0.4	37.5
බදුල්ල	-	10.4	19.1	-	30.5	-	-	-	-	60
මොණරාගල	3.2	-	19.4	-	10.3	-	-	-	-	32.9
කෑගල්ල	-	0.3	22.2	-	80.2	0.8	-	-	-	103.5
රත්නපුර	-	-	75.35	-	33.6	-	-	2	-	110.95
කොළඹ	-	-	4.1	-	0.8	-	-	-	-	4.9
කළුතර	-	-	57.7	-	1.2	-	-	-	-	58.9
ගම්පහ	-	1.3	19.7	-	27.4	-	-	-	-	48.4
ගාල්ල	-	-	65.88	-	0.5	-	-	-	-	66.38
මාතර	-	0.6	95.6	-	1.8	-	-	-	-	95.6
හම්බන්තොට	-	4.7	93.8	-	9.6	-	-	-	-	108.1
වෙනත් දිස්.	-	-	5	-	-	-	-	-	-	5
එකතුව	35.5	51.45	525.68	3	371.4	7.15	18.55	2.72	2.04	1015.45

මූලාශ්‍රය: සංවර්ධන අංශයේ මාසික ප්‍රගති වාර්තා

ඉහත තොරතුරු සැලකිල්ලට ගැනීමෙන් හා 2002 වසරේ කෘෂි සංගණනය පදනම් කොට ගනිමින් 2012 වසරේ දිස්ත්‍රික්ක අනුව වගා වපසරිය හා මුළු අපනයන කෘෂි භෝග වගා වපසරිය ගණනය කරන ලදී. (ඇමුණුම: 1)

5.5.3. 2012 වසරේ නිෂ්පාදන ප්‍රවණතා

අපනයන, ආර්ථිකයේ විවිධ ක්ෂේත්‍රයන්ට අදාළ දේශීය පරිභෝජනය (ජන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුවේ ඒක පුද්ගල පරිභෝජන දත්ත අනුව ගෘහස්ථ පරිභෝජනය) කර්මාන්ත පරිභෝජනය, ආහාර සේවා කර්මාන්තයේ පරිභෝජනය හා ආනයන හා වෙළෙඳපොළ දාමයේ රැඳවුම් තොග සැලකිල්ලට ගනිමින් අපනයන කෘෂි භෝග නිෂ්පාදනය ගණනය කරන ලදී. වාර්තා නොවූ අපනයන වෙනුවෙන් ද සැලකිය යුතු ප්‍රමාණයක් වෙන් කරන ලදී.

5.5.3.1 වගුව : අපනයන කෘෂි භෝග තක්සේරු නිෂ්පාදන ධාරිතාව (මෙ.ටො.) – 2009/2012

භෝගය	2009	2010	2011	2012*
කොකෝවා	467	520	525	513
කෝපි	3,125	3,164	2,974	3,000
කුරුඳු	15,765	16,435	18,250	17,165
ගම්මිරිස්	15,767	17,332	10,834	18,604
කරදමුංගු	61	48	57	80
කරාබු	3,032	9,551	5,533	4,009
සාදික්කා (හා වසාවාසි)	1,740	2,376	2,116	2,002
පුවක්	23,540	24,361	24,485	23,450
බුලත්	30,454	30,046	30,645	28,200
පැහිරි තෙල්	7	19	9	13
අමු ඉඟුරු	10,780	12,052	13,663	14,911
අමුකහ	7,747	8,304	9,308	8,708

මූලාශ්‍රය: ජන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව හා අපනයන කෘෂිකම් දෙපාර්තමේන්තුවේ දත්ත සංවිනය

* යාවකාලික

5.5.4 අපනයන කෘෂි භෝග අපනයන හා අපනයන ආදායම් ප්‍රවණතා

2012 වසරේ දී ශ්‍රී ලංකාව අපනයන කෘෂි භෝග මෙ.ටො. 37,528ක් අපනයනය කොට ඇති අතර ඉන් ලද විනිමය ආදායම රු.මි. 35,321කි. අපනයන පරිමාවේ සැලකිය යුතු වර්ධනයක් සිදු නො වූණ ද කෘෂි අපනයනයන් භෝග ක්ෂේත්‍රයෙන් ලැබුණු අපනයන විනිමය ආදායම ඉතිහාසයේ වැඩිම අගය වාර්තා කරමින් වැදගත් වර්ධනයක් පෙන්නුම් කර තිබේ. (ඇමුණුම II)

එක් එක් භෝගයෙහි අපනයන ප්‍රගතිය වෙන වෙනම සලකා බැලූ කල, ගම්මිරිස් භෝගය 2011 වසරට වඩා 107.4%ක විශිෂ්ට වර්ධනයක් පෙන්නුම් කරන ලදී. අඩු ඵලදාවක් ලැබුණු කන්න කිහිපයකින් පසුව රට පුරා වාර්තා වූ සරු ගම්මිරිස් අස්වැන්න මීට හේතු විය. අපනයන ආදායම් ද 2011 වසරේ වාර්තා වූ රු.මි.3,391.4 හා සසඳන කල 162.6%ක ඉහළ වර්ධනයක් පෙන්නුම් කරමින් 2012 වසරේ දී රු.මි.8,904.4ක් දක්වා වැඩි විය. පසුගිය වසර තුනක පමණ කාලයක සිට කුරුඳු අපනයනයේ සැලකිය යුතු වර්ධනයක් වාර්තා නොවුණ ද පසුගිය වසරේ දී මෙ.ටො.14,435ක අපනයන පරිමාවක් ද රු.මි.16,654.7ක අපනයන ආදායමක් ද පෙන්නුම් කරමින් කුරුඳු අපනයනයෙහි පැහැදිළි ප්‍රගතියක් පෙන්නුම් කොට තිබේ. කරාබු, කරදමුංගු, සාදික්කා, කොකෝවා, කෝපි හා බුලත් ආදී අනෙකුත් බොහෝ අපනයන කෘෂි භෝගවල අපනයන ප්‍රගතියේ අඩු වීමක් පෙන්නුම් කර තිබේ. ඉඟුරු අපනයනයේ වර්ධනය මෙම අංශයේ සංවර්ධන ආයෝජනයන්හි වැදගත්කම පිළිබිඹු කරයි.

ශාකසාර සහන්ධ තෙල් (Essential oils) අපනයනය කිරීම් අතුරින් කුරුඳු කොළ තෙල් අපනයන 2012 වසරේ දී පසුගිය වසරට වඩා මෙ.ටො. 87කින් වැඩි වී ඇති අතර මෙය සැලකිය යුතු ප්‍රගතියකි. කෙසේ වුව ද ලෝක වෙළෙඳපොළේ පවතින අඩු මිල ගණන්වල බලපෑමෙන් අපනයන ආදායම් අඩු වී ඇති බැව් පෙනී යයි. ගම්මිරිස් තෙල් හා සාදික්කා තෙල් අපනයනය ඉහළ ගොස් ඇත්තේ සුළු වශයෙන් වුව ද අපනයන ආදායම ඊට වඩා සැලකිය යුතු ලෙස ඉහළ මට්ටමකින් වර්ධනය වී ඇත්තේ අගය එකතු කළ නිෂ්පාදනවල වැදගත්කම පිළිබිඹු කරමිනි. එක් කලෙක අපනයන කෘෂි භෝග ක්ෂේත්‍රයේ ප්‍රමුඛ තෙල් නිෂ්පාදනයක් වූ පැහිරි තෙල් පසුගිය වසරේ දීත් සැලකිය යුතු ප්‍රගතියක් පෙන්නුම් කොට නොමැත.

- ඉඩමේකෝරාළ, පී.ආර්., කරුණාරත්න, එම්.එල්., කුලරත්න, ආර්.එස්., (2012). ඉහුරු හෝගයේ (*Zingiber officinale* Roscoe) අස්වැන්න කෙරෙහි වගා පරතරයේ බලපෑම, සුළු අපනයන හෝග පිළිබඳ පර්යේෂණ සමුළුව. (සංස්. බී. මාර්ෂ්) 70-73 පි.
- ඉදුරුව, අයි.වී.ඒ.ඩී.සී.එස්., ඉන්ද්‍රසේන, අයි.කේ., එදිරිසිංහ, ඊ.ඩී.කේ., 2012. කරාබුවල පැහැය රැක ගැනීම සඳහා උණුවතුර ප්‍රතිකාරක ක්‍රමයේ බලපෑම, කෘෂිවිද්‍යාව හා පරිසරය පිළිබඳ අන්තර්ජාතික පර්යේෂණ සමුළුව 2012. කෘෂිවිද්‍යා පීඨය, රුහුණ විශ්වවිද්‍යාලය, මාතර, ශ්‍රී ලංකාව. 43-45 පි.
- කොඩිතුට්කු, ආර්.ඩී., කුමාරි, අයි.එස්., ද සිල්වා, ඩී.පී.පී., පිල්ලෙ, ඩී.එස්., 2012. ශ්‍රී ලංකාවේ රට මැද කලාපයේ *Cylindrocladium* sp. මගින් ඇති කරන කරාබු හෝගයේ (*Syzygium aromaticum* L.) කොළ හැළීමේ රෝගය පාලනය, සුළු අපනයන හෝග පිළිබඳ වාර්ෂික පර්යේෂණ සමුළුව.1:86-90.
- ගුණරත්න, එච්.ඩී.ඒ. කේ., හින්කෙන්ද, ඒ.පී., කරුණාරත්න, එම්.එල්., (2012). කහ හෝගයේ (*Curcuma longa* L.) වර්ධනය හා අස්වැන්න කෙරෙහි පොහොර හා කොළ පොහොරවලින් ඇතිවන බලපෑම, සුළු අපනයන හෝග පිළිබඳ පර්යේෂණ සමුළුව. (සංස්. බී. මාර්ෂ්) 21-24 පි.
- චන්ද්‍රරත්න, ඩබ්.එම්., සිල්වා, එස්.අයි.සී., රත්නසෝම, එච්.ඒ., සෙනෙවිරත්න, ජේ.එම්., අමරකෝන්, ඒ.එම්.ඊ.එස්., ප්‍රියදර්ශනී, කේ.ඩී.එන්., දයාරත්න බණ්ඩා, එස්.එම්.පී., 2012. ප්‍රාපේක්ෂා පත්‍ර ගුණාත්මයක් සහිත බුලත් (*Piper betle* L.) ජාන ප්ලාස්මය රැස් කිරීම සහ ඇගයීම., (සංස්. බී.මාර්ෂ්), සුළු අපනයන හෝග පිළිබඳ වාර්ෂික පර්යේෂණ සමුළුව, ජාන සම්පත් මධ්‍යස්ථානය, ජේරාදෙණිය., 2012 අගෝස්තු 16-17., 139-144 පිටු.
- ජයසිංහ, ජී.පී., (2012) ගබඩා කළ කුරුඳු කුරු නිෂ්පාදනවල පළිබෝධ හඳුනාගැනීම සහ පාලනය, සුළු අපනයන හෝග පිළිබඳ වාර්ෂික පර්යේෂණ සමුළුව (සංස්. බී. මාර්ෂ්), 2012 අගෝස්තු 16-17., ජේරාදෙණිය, ශ්‍රී ලංකාව.95-100 පි.
- තිලකරත්න, සී.එල්., ටවුෂ්-පොෂ්, එස්., ටවුෂ්, එම්., සේනාවීර, එස්. (2012) ඉහළ යන කාබන් ඩයොක්සයිඩ් මට්ටම්වලට තිරිඟු ශාකයේ ධාන්‍ය එලදාවෙහි දක්නට ලැබෙන ප්‍රවේණි දර්ශීය විචල්‍යතා: අනාගත දේශගුණ විපර්යාසය සඳහා කාබන් ඩයොක්සයිඩ් ප්‍රතිචාරී එලදාව ආශ්‍රිත විශේෂ ලක්ෂණ, කෘෂිවිද්‍යාව හා පරිසරය පිළිබඳ අන්තර්ජාතික පර්යේෂණ සමුළුව, රුහුණ විශ්වවිද්‍යාලය, ශ්‍රී ලංකාව, 167-170පි.
- තිලකරත්න, සී.එල්., පොෂ් සී, කේන්, කේ., නෝර්ටන් ආර්., ටවුෂ්, එම්., සේනාවීර, එස්. (2012) ඒකක වපසරියකට පත්‍ර ගහනයේ වෙනස්කම් අනුව ඉහළ යන කාබන් ඩයොක්සයිඩ් මට්ටම්වල දී තිරිඟු හෝගයේ වර්ධනයේ දක්නට ලැබෙන අන්තර්-විශේෂ විචල්‍යතා. කෘත්‍යාත්මක ශාක ජීව විද්‍යාව <http://dx.doi.org/10.1071/FP12057>
- තිලකරත්න, සී.එල්., ටවුෂ් එම්., කේන්, කේ., පොෂ්, එස්., බෝර්ගෝල්ට්, එම්., සේනාවීර, එස්. (2012) වායුගෝලයේ කාබන් ඩයොක්සයිඩ් ඉහළ යාමෙන් ධාන්‍ය කෙරෙහි වන බලපෑම පිළිබඳ අධ්‍යයනය කරන ඔස්ට්‍රේලියානු AGFACE යටතේ තිරිඟු හෝගයේ ප්‍රභාසංශ්ලේෂීය කාලගුණ

අනුවර්තනයේ විවලායා: පත්‍ර ජෛවීය විකාශනය අතරතුර ප්‍රභාසංශ්ලේෂණය. ශ්‍රී ලංකා ජාතික විද්‍යා හා තාක්ෂණික සමුළුවේ තරුණ විද්‍යාඥයින්ගේ සමුළුව. 50පි.

- දිස්නා, ඒ.පී.පී., (2012) අපනයන කෘෂි හෝගවල මිල හැසිරීමේ දිගුකාලීන විවලායා, සුළු අපනයන හෝග පිළිබඳ වාර්ෂික පර්යේෂණ සමුළුව. 2012 අගෝස්තු 16-17 ජේරාදෙණිය. 1 වෙළුම, 155 -164.
- දිස්නා, ඒ.පී.පී., (2012) ශ්‍රී ලංකා ගම්මිරිස් වෙළඳාමේ වෙළෙඳපොළ විවලායන්ගේ හැසිරීම් විධි; ගම්මිරිස් පිළිබඳ කාලගුණික විශ්ලේෂණය 4 වෙළුම, අංක 1 2012 ජූනි
- ධර්මදාස, එම්. (2012). ශ්‍රී ලංකාවේ කහ හෝගයේ (*Curcuma longa* L.) පළිබෝධ සංකීර්ණය. සුළු අපනයන හෝග පිළිබඳ වාර්ෂික පර්යේෂණ සමුළුව (සංස්: බී. මාර්ෂ්). 2012 අගෝස්තු 16 – 17, ජේරාදෙණිය. 1 වෙළුම, 105 -107.
- ධර්මදාස, එම්., (2012), ශ්‍රී ලංකාවේ ගම්මිරිස් ආශ්‍රිත රෝග හා පළිබෝධකයින්, ජාත්‍යන්තර ගම්මිරිස් ප්‍රජාවේ 40 වැනි සැසිය, 2012 නොවැ.30 - දෙසැ. 02., ගල්කිස්ස මහ හෝටලය, කොළඹ.
- ධර්මපරාක්‍රම, ඒ.එල්. එස්., රාජපක්ෂ, අයි.පී.එම්., තිලකරත්න, සී.එල්., 2012. ශ්‍රී ලංකාවේ කඳුරට තෙත් කලාපයේ තේ වගාවන් සඳහා සෙවණ ආධාරකයක් ලෙස වගා කරන කෝපි හඳුන්වාදීම් හා වරණයන් වර්ගීකරණය හා ඇගයීම.. (සංස්: බී. මාර්ෂ්) සුළු අපනයන හෝග පිළිබඳ පර්යේෂණ සමුළුව., 81-85 පිටු.
- ප්‍රියදර්ශනී, කේ.ඩී.එන්., සුබසිංහ, එච්.එම්.පී.ඒ., සංගක්කාර, යු.ආර්., (2012) ගම්මිරිස් (*Piper nigrum* L.) (සංස්: බී.මාර්ෂ්). සුළු අපනයන හෝග පිළිබඳ වාර්ෂික පර්යේෂණ සමුළුව, ජාන සම්පත් මධ්‍යස්ථානය, ජේරාදෙණිය., 2012 අගෝස්තු 16-17, 60-64 පි.
- රවින්ද්‍රන්.ඒ., සුමනසේන, එච්.ඒ., යාපා, වයි.එම්.ඩී.බී., 2012: වෘද්ධ කොකෝවා ශාකවල (*Theobroma cacao* L.) එලදා කාර්යසාධනය වර්ධනය (සංස්: බී. මාර්ෂ්) සුළු අපනයන හෝග පිළිබඳ වාර්ෂික පර්යේෂණ සමුළුව, ජාන සම්පත් මධ්‍යස්ථානය, ජේරාදෙණිය., 2012 අගෝස්තු 16-17., 74-77 පි.
- රාජපක්ෂ, අයි.පී.එම්., තිලකරත්න, සී.එල්., ධර්මපරාක්‍රම, ඒ.එල්. එස්., සෙනෙවිරත්න, ජේ.එම්., 2012. කොකෝවා (*Theobroma cacao* L.) එලයේ හා බීජවල ලක්ෂණ මත පදනම්ව කොකෝවා ජාන ප්ලාස්මය වර්ගීකරණය. ශ්‍රී ලංකා විද්‍යාභිවර්ධන සංගමයේ 68 වැනි වාර්ෂික සැසිය 22 පි.
- ලියනගේ, ටී., 2012. ශ්‍රී ලංකාවේ ගම්මිරිස් (*Piper nigrum*, L.) වගා දර්ශවල ගුණාත්මක ලක්ෂණ, ජාත්‍යන්තර ගම්මිරිස් ප්‍රජාවේ 40 වැනි සැසිය, 2012 නොවැ.30 - දෙසැ. 02, ගල්කිස්ස මහ හෝටලය, කොළඹ.

- විජේරත්න, එම්.එම්.එස්., සුබසිංහ, එච්.එම්.පී.ඒ., ජිනදාස, ඩී.එම්. (2012) අපනයන කෘෂි හෝග ආශ්‍රිත සිළු දිලීරකෘමි සංසරණය හා කෝපි බීජපැළ සඳහා *Glomus mosseae* ආශ්‍රිතයෙන් සාධනය මට්ටම. රජරට විශ්වවිද්‍යාලයේ, කෘෂි විද්‍යා පීඨයේ උපාධි අපේක්ෂක පර්යේෂණ සමුළුව 28
- විජේසිංහ, කේ.ඒ.පී., කුමාරි, එච්.ආර්.එස්.එන්., රණසිංහ, ආර්.ඒ.ඩී.ආර්.ඒ. (2012) කුරුඳු තැලීම කෙරෙහි අධි ශීතකරණය කොට මිදීමට ලක්කිරීම හා දිය කර හැරීමෙන් වන බලපෑම. සුළු අපනයන හෝග පිළිබඳ වාර්ෂික පර්යේෂණ සමුළුව (සංස්. බී. මාර්ෂ්), 2012 අගෝ. 16-17, පේරාදෙණිය, ශ්‍රී ලංකාව. 36-38පි.
- සමරසිංහ, එම්.කේ.එස්.ආර්.ඩී., සිල්වා, එස්.සී.අයි., 2012, රේන්ද මකුණාගේ (*Helopeltis Ceylonensis*) හානියට එරෙහිව කොකෝවා හෝගයේ දේශීය වගා දර්ශ ක්ෂේත්‍ර ඇගයීමට ලක් කිරීම. සුළු අපනයන හෝග පිළිබඳ වාර්ෂික පර්යේෂණ සමුළුව (සංස්. බී. මාර්ෂ්), 2012 අගෝ. 16-17, I වෙළුම පේරාදෙණිය. 108 – 111.
- සිල්වා, එස්.අයි.සී., වීරසේන, ඩී.වී.ඩී.එස්.ජේ., සෙනෙවිරත්න, ජේ.එම්., 2012. ශ්‍රී ලංකාවේ තෝරාගත් ගම්මිරිස් වගා දර්ශ රුපිය හා AFLP ලකුණුකරු යොදා ගනිමින් වෙන් කොට හඳුනාගැනීම. කොළඹ විශ්වවිද්‍යාලයේ පෞරුෂායන, මෞල ජීව හා ජෛවතාක්ෂණ ආයතනයේ පස්වැනි වාර්ෂික පර්යේෂණ සමුළුව, 2012 අප්‍රේල් 27 43පි.
- සිල්වා, එස්.අයි.සී., වීරසේන, ඩී.වී.ඩී.එස්.ජේ., සෙනෙවිරත්න, ජේ.එම්. 2012. ශ්‍රී ලංකාවේ ගම්මිරිස් වගා දර්ශ වෙන් වෙන්ව හඳුනාගැනීම AFLP ලකුණුකරුව යොදා ගැනීම. සුළු අපනයන හෝග පිළිබඳ වාර්ෂික පර්යේෂණ සමුළුව, ජාන සම්පත් මධ්‍යස්ථානය, පේරාදෙණිය., 2012 අගෝස්තු 16-17., pp 117-122.
- සිල්වා, එස්.අයි.සී., වීරසේන, ඩී.වී.ඩී.එස්.ජේ., සෙනෙවිරත්න, ජේ.එම්. 2012. ගම්මිරිස්වලින් ප්‍රාචීන DNA නිස්සාරණය සඳහා දියුණු කළ CTAB ක්‍රමයක්. ශ්‍රී ලංකා විද්‍යාභිවර්ධන සංගමයේ 68 වැනි වාර්ෂික සැසිය - 2012 පළමු භාගය. කොළඹ විශ්වවිද්‍යාලය 2012 දෙසැම්බර් 9-12 9th. 88පි.
- සුබසිංහ, එච්.එම්.පී.ඒ., (2012) කරාටු කැකුළු නෙළීමේ විවිධ ක්‍රම අනුයාත ඵලදාව කෙරෙහි ඇති කරන බලපෑම, ශ්‍රී ලංකා විද්‍යාභිවර්ධන සංගමයේ 68 වැනි වාර්ෂික සැසිය. 86.
- සුබසිංහ, එච්.එම්.පී.ඒ., ධර්මපරාක්‍රම, ඒ.එල්.එස්., (2012). ගම්මිරිස් වියන ඔස්සේ ප්‍රභාසංශ්ලේෂීය සක්‍රීය කිරණ අවශෝෂණය හා ඵලදා ගුණාංග කෙරෙහි එහි බලපෑම. සුළු අපනයන හෝග පිළිබඳ වාර්ෂික පර්යේෂණ සමුළුව. 53-59.
- සුමනසේන, එච්.ඒ., කුමාරි, අයි.එස්., රාජපක්ෂ, ආර්.එම්.සී.එල්.අයි., 2012 විවිධ පොස්පරස් පොහොර මට්ටම් යටතේ ගම්මිරිස් සඳහා දේශීය සිළු දිලීරකෘමි ඒකලනයක ආශ්‍රිතයෙන් හැකියාව. සුළු අපනයන හෝග පිළිබඳ වාර්ෂික පර්යේෂණ සමුළුව, ජාන සම්පත් මධ්‍යස්ථානය, පේරාදෙණිය., 2012 අගෝස්තු 16-17, 65-69පි.

සුළු අපනයන හෝග පිළිබඳ වාර්ෂික පර්යේෂණ සමුළුව, (සංස්. බී. මාර්ෂ්), 2012 අගෝ. 16-17, පේරාදෙණිය I වෙළුම, 105 -107.

- සෙනෙවිරත්න, එම්.ඒ.පී.කේ. (2012). වැඩි අස්වැන්නක් ලබා දෙන කිතුල් ගස් හඳුනාගැනීම සඳහා ශාකවල රුපීය ලක්ෂණ පිළිබඳව කිතුල් මදින්නන්ගේ දැනුම භාවිතා කිරීම, ශ්‍රී ලංකා විද්‍යාභිවර්ධන සංගමයේ 68වැනි සමුළුව: 77
- සෙනෙවිරත්න, එම්.ඒ.පී.කේ., වනිගසුන්දර, ඩබ්.ඒ.ඩී.පී., විජේරත්න, එම්. (2012). කිතුල් මල මැදීමට ගතවන කාලයට බලපාන සාධක. සුළු අපනයන හෝග පිළිබඳ පර්යේෂණ සමුළුව, අගෝස්තු 16-17. ශාක ජාන සම්පත් මධ්‍යස්ථානය, පේරාදෙණිය: 176-183.
- සෙනෙවිරත්න, ජේ.එම්. ශ්‍රී ලංකාවේ ගම්මිරිස් හෝගයේ ජාන විවිධත්වය. ජාත්‍යන්තර ගම්මිරිස් ප්‍රජාවේ 40 වැනි වාර්ෂික සමුළුව, 2012 නොවැ.02 සිට ඔක්. 30, කොළඹ, ශ්‍රී ලංකාව www.ipcnet.org/session40lk
- සේනාරත්න, ජී., ජයසිංහ, ජී.පී., වන්දුසේන, ජී. (2012) ශ්‍රී ලංකාවේ දකුණු පළාතේ කරාබු ශාකයේ කොළ හැළීමේ රෝගය මර්දනය කිරීමේ ක්‍රම. පර්යේෂණ සමුළුව, ඌව-වෙල්ලස්ස විශ්වවිද්‍යාලය, 2012 නොවැම්බර් 22-23, 175-178 පි.
- හින්කෙන්ද, ඒ.පී., ගුණරත්න, ඩබ්.ඩී.එල්., ඉඩමේකෝරාළ, පී.ආර්., බණ්ඩාර, ඩබ්.එම්.එස්.ආර්., (2012). ශ්‍රී ලංකාවේ විවිධ කෘෂි-ආර්ථික කලාප තුළ ගම්මිරිස් සඳහා පොහොර මූලාශ්‍රයක් ලෙස ග්ලිරිසිඩියා කොළ පොහොර යෙදීම පිළිබඳ ක්ෂේත්‍රගත ඇගයීම. සුළු අපනයන හෝග පිළිබඳ පර්යේෂණ සමුළුව. (සංස්. බී. මාරෂ්) 7-11 පි.
- හෙන්නායක, එච්.එම්.ආර්., අත්තනායක, ඒ.එම්.සී.අයි.එම්., යාපාබණ්ඩාර, වයි.එම්.එච්.බී., (2012). ඉඟුරු වගා කිරීමේ දී අලය පිහිටුවන ආකාරය වර්ධනය හා අස්වැන්න කෙරෙහි ඇති කරන බලපෑම, සුළු අපනයන හෝග පිළිබඳ වාර්ෂික පර්යේෂණ සමුළුව, 78 පි.

ඇමුණුම 1 : තක්සේරු කළ අපනයන කෘෂි හෝග වගා බිම් ප්‍රමාණ (හෙක්ටයාර), දිස්ත්‍රික්ක අනුව - 2012

දිස්ත්‍රික්කය	ආර්ද්‍ර	ගම්මය	කර්මය	කර්මය	කොප්ප	කොප්ප	සංදේශ	ප්‍රධාන	ප්‍රධාන	ප්‍රධාන	ප්‍රධාන	ප්‍රධාන	ප්‍රධාන	ප්‍රධාන
මහනුවර	100	5,828	2,999	719	1,310	280	784	2,299	78	-	14,397	334	305	15,036
මාතලේ	233	6,239	669	1,132	649	1,053	66	1,178	58	-	11,277	54	95	11,426
නුවරඑළිය	34	874	337	116	1,072	5	3	538	10	-	2,989	152	138	3,279
කුරුමාගල	150	2,979	403	8	705	151	50	891	1,040	-	6,377	601	90	7,068
බදුල්ල	181	2,477	55	10	335	30	-	1,557	61	-	4,706	48	23	4,777
මොණරාගල	77	1,776	6	-	192	599	1	1,135	81	-	3,868	4	2	3,874
ගාල්ල	11,075	458	192	-	107	3	2	716	240	-	12,792	89	56	12,937
මාතර	8,320	771	489	34	172	4	5	938	87	-	10,819	105	73	10,997
හම්බන්තොට	3,015	1,796	54	1	116	-	-	522	41	788	6,332	17	15	6,364
කොළඹ	206	241	59	1	58	2	2	154	81	-	804	87	9	900
ගම්පහ	226	1,641	114	2	368	8	6	1,123	687	-	4,175	289	89	4,550
කළුතර	3,287	309	130	3	139	4	4	686	231	-	4,793	132	47	4,972
රත්නපුර	3,914	3,192	403	338	226	23	6	1,887	145	389	10,523	66	44	10,633
කෑගල්ල	226	3,029	1,702	434	594	173	43	1,524	185	-	7,911	236	156	8,303
වෙනත් දිස්ත්‍රික්ක	5	60		-	50	-	-	696	228	-	1,039	52	25	1,116
එකතුව	31,049	31,667	7,612	2,798	6,093	2,336	973	15,844	3,253	1,177	102,802	2,263	1,167	106,232

*යාවකාලික

මූලාශ්‍රය: කෘෂි සංගණනය -2002 , අපනයන කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ මාසික ප්‍රගති වාර්තා (සංවර්ධන අංශය), කෘෂි සංඛ්‍යාලේඛන - ජන සංගණන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව.

ඇමුණුම II : අපනයන කෘෂි හෝගවල අපනයන පරිමාව සහ අගයන් - 2011/12

නිෂ්පාදනය	ඒකක	2011*	2012	වර්ධනය% 2011/12
කුරුඳු	පරිමාව (මෙ.ටො)	13,485.3	14,435.0	7.0
	අගය (රු.මි.)	13,394.4	16,654.7	24.3
කරුඳු කොළ තෙල්	පරිමාව (මෙ.ටො)	231.2	318.2	37.6
	අගය (රු.මි.)	498.6	482.7	-3.2
කුරුඳු පොතු තෙල්	පරිමාව (මෙ.ටො)	30.1	9.0	-70.3
	අගය (රු.මි.)	351.0	259.5	-26.1
කරාබු	පරිමාව (මෙ.ටො)	3,570.5	1,427.0	-60.0
	අගය (රු.මි.)	3,676.3	2,092.1	-43.1
කරාබු නැටි	පරිමාව (මෙ.ටො)	1,624.9	1,487.1	-8.5
	අගය (රු.මි.)	235.3	247.7	5.3
කරාබු තෙල්	පරිමාව (මෙ.ටො)	13.0	3.7	-71.5
	අගය (රු.මි.)	45.6	33.0	-27.7
කොකෝවා හා කොකෝවා නිෂ්පාදන†	පරිමාව (මෙ.ටො)	5,190.3	3,426.7	-34.0
	අගය (රු.මි.)	2,688.5	2,182.6	-18.8
කෝපි	පරිමාව (මෙ.ටො)	10.4	9.6	-7.5
	අගය (රු.මි.)	8.7	8.0	-7.5
ගම්මිරිස්	පරිමාව (මෙ.ටො)	5,056.6	10,487.3	107.4
	අගය (රු.මි.)	3,391.4	8,904.4	162.6
ගම්මිරිස් තෙල්	පරිමාව (මෙ.ටො)	8.6	12.3	43.5
	අගය (රු.මි.)	151.2	278.9	84.5
කරදමුංගු	පරිමාව (මෙ.ටො)	11.5	10.5	-9.2
	අගය (රු.මි.)	65.4	32.2	-50.8
කරදමුංගු තෙල්	පරිමාව (මෙ.ටො)	1.6	0.9	-44.6
	අගය (රු.මි.)	75.1	43.5	-42.1
පැහිරි	පරිමාව (මෙ.ටො)	11.7	12.6	7.6
	අගය (රු.මි.)	28.6	28.2	-1.7
සාදික්කා	පරිමාව (මෙ.ටො)	1,669.0	1,390.2	-16.7
	අගය (රු.මි.)	2,067.9	1,948.8	-5.8
වසාවාසි	පරිමාව (මෙ.ටො)	205.0	192.1	-6.3
	අගය (රු.මි.)	756.0	578.9	-23.4
සාදික්කා තෙල්	පරිමාව (මෙ.ටො)	22.2	25.9	16.4
	අගය (රු.මි.)	235.5	333.8	41.7
වසාවාසි තෙල්	පරිමාව (මෙ.ටො)	0.003	0.002	-33.3
	අගය (රු.මි.)	0.04	0.03	-25.0
පුවක්	පරිමාව (මෙ.ටො)	2,176.4	2,120.6	-2.6
	අගය (රු.මි.)	273.8	408.4	49.2
බුලත්	පරිමාව (මෙ.ටො)	2,845.0	1,934.2	-32.0
	අගය (රු.මි.)	758.8	637.7	-16.0
වැනිලා	පරිමාව (මෙ.ටො)	0.2	0.3	40.7
	අගය (රු.මි.)	5.3	4.6	-12.0
වැනිලාතෙල්	පරිමාව (මෙ.ටො)	0.03	-	-
	අගය (රු.මි.)	0.13	-	-
සේර තෙල්	පරිමාව (මෙ.ටො)	1.3	0.5	-64.1
	අගය (රු.මි.)	4.6	1.9	-58.9
මුළු අපනයන කෘෂි හෝග	පරිමාව (මෙ.ටො)	36,164.8	37,303.5	3.1
	අගය (රු.මි.)	28,712.2	35,161.5	22.5
ඉඟුරු	පරිමාව (මෙ.ටො)	138.8	194.5	40.1
	අගය (රු.මි.)	152.0	122.9	-19.2
ඉඟුරු තෙල්	පරිමාව (මෙ.ටො)	1.1	0.9	-21.7
	අගය (රු.මි.)	17.7	13.2	-25.7
කහ	පරිමාව (මෙ.ටො)	31.1	29.2	-6.1
	අගය (රු.මි.)	30.8	23.9	-22.4
එකතුව (ඉඟුරු හා කහ)	පරිමාව (මෙ.ටො)	171.0	224.6	31.3
	අගය (රු.මි.)	200.5	160.0	-20.3
මුළු එකතුව (ඉඟුරු හා කහ ඇතුළත්ව)	පරිමාව (මෙ.ටො)	36,335.8	37,528.0	3.3
	අගය (රු.මි.)	28,912.7	35,321.5	22.2

මූලාශ්‍රය: ශ්‍රී ලංකා රේගුව

* සංශෝධිත

** යාවකාලීක

† ප්‍රති-අපනයන ඇතුළුව

වටයන ලද අගයන්: මෙම දත්තවල පරිමාව සහ අගයන් අවශ්‍ය පරිදි ආසන්න දශමස්ථානයට වටයා තිබේ. කෙසේ වුවත් වර්ධනය (%) තත්‍ය අගයෙන් දක්වා තිබේ. එම නිසා මෙහි දක්වා ඇති පරිමාව හා අගයන්ට අනුව වර්ධනය ගණනය කළහොත් ඇතැම් අගයන්හි සුළු වෙනස්කම් තිබිය ඇත.

ඇමුණුම III: 2009/2012 දක්වා අපනයන කෘෂි හෝගවල සාමාන්‍ය මිල ගණන් (කි.ග්‍රෑ./රු.)

හෝගය	මිල	වර්ෂය				වර්ධනය % 2011/12
	කි.ග්‍රෑ./රු	2009	2010	2011	2012	
කොකෝවා	ගො.මි.	210.41	282.49	322.13	266.92	-17.1
	වෙ.මි.	268.60	359.83	347.16	346.94	-0.1
	ලෝ.වෙ.මි.	326.01	354.26	332.71	304.31	-8.5
කෝපි	ගො.මි.	220.92	223.63	234.09	249.51	6.6
	වෙ.මි.	293.85	268.00	266.16	251.49	-5.5
	ලෝ.වෙ.මි.*	193.75	207.51	282.20	309.54	9.7
ගම්මිරිස්	ගො.මි.	287.43	342.14	691.90	832.05	20.3
	වෙ.මි.	294.69	364.31	703.46	826.83	17.5
	ලෝ.වෙ.මි.	326.98	452.24	726.58	934.61	28.6
කරාබු	ගො.මි.	484.66	542.99	1,250.35	1,159.70	-7.2
	වෙ.මි.	529.67	592.13	1,376.14	1,225.95	-10.9
	ලෝ.වෙ.මි.	534.69	592.06	1,291.82	1,367.58	5.9
කුරුඳු කුරු	ගො.මි.	621.95	726.57	921.85	1,042.08	13.0
	වෙ.මි.	558.82	589.02	822.82	889.53	8.1
සාදික්කා	ගො.මි.	331.87	459.62	742.53	838.45	12.9
	වෙ.මි.	367.71	512.97	790.02	909.83	15.2
	ලෝ.වෙ.මි.	1,018.44	1,430.92	2,442.44	3,118.39	27.7
වසාවාසි	ගො.මි.	857.37	1,716.73	2,847.77	2,096.51	-26.4
	වෙ.මි.	936.99	2,001.04	3,092.01	2,374.48	-23.2
	ලෝ.වෙ.මි.	1,103.21	2,304.88	3,758.72	3,141.56	-16.4
කරදමුංගු	ගො.මි.	1,732.32	3,320.96	2,713.12	1,945.75	-28.3
	වෙ.මි.	1,926.97	3,592.12	2,482.81	1,300.00	-47.6
	ලෝ.වෙ.මි.	1,642.92	3,074.94	2,486.19	1,667.93	-32.9
බුලත් (කොළ 1000	ගො.මි.	1,383.33	2,208.29	2,042.19	2,018.96	-1.1
පුවක්	ගො.මි.	107.28	115.28	215.31	201.25	-6.5
	වෙ.මි.	115.27	128.63	226.46	284.22	25.5
වැනිලා	ලෝ.වෙ.මි.(වියළි)	3,391.00	2,800.00	2,848.00	3,187.50	11.9
අමු ඉඟුරු	ලෝ.වෙ.මි.	130.61	114.67	76.51	106.78	39.6
අමු කහ	ගො.මි.	31.02	50.75	47.70	36.54	-23.4

මූලාශ්‍රය: ආර්ථික පර්යේෂණ ඒකකයේ දත්ත සංවිනය

ගො.මි.: ගොවිපළ මට්ටමේ මිල; වෙ.මි.වෙන්දේසි මිල; ලෝ.වෙ.මි.: ලෝක වෙළඳපොළ මිල

* රොබස්ටා කෝපි

ඇමුණුම 1V: අපනයන කෘෂි හෝග ආනයන පරිමාව හා අගය – 2011/12

හෝගය	ඒකකය	2011	2012*	වර්ධනය % 2011/12
කුරුඳු	පරිමාව (මෙ.ටො)	43.49	60.50	39.1
	අගය (රු.මි.)	45.38	56.94	25.5
කුරුඳු පත්‍ර තෙල්	පරිමාව (මෙ.ටො)	0.01	0.07	550.0
	අගය (රු.මි.)	0.06	0.23	277.7
කුරුඳු පොතු තෙල්	පරිමාව (මෙ.ටො)	0.24	0.02	-91.6
	අගය (රු.මි.)	0.19	0.02	-88.6
කරාබු	පරිමාව (මෙ.ටො)	25.93	1.67	-93.6
	අගය (රු.මි.)	15.55	2.79	-82.1
කරාබු තෙල්	පරිමාව (මෙ.ටො)	0.02	2.08	9,819.0
	අගය (රු.මි.)	0.72	5.91	725.6
කොකෝවා හා කොකෝවා නිෂ්පාදන	පරිමාව (මෙ.ටො)	10,630.43	6,754.67	-36.5
	අගය (රු.මි.)	4,900.33	3,693.67	-24.6
කෝපි	පරිමාව (මෙ.ටො)	36.37	57.94	59.3
	අගය (රු.මි.)	30.67	43.74	42.6
ගම්මිරිස්	පරිමාව (මෙ.ටො)	24.92	3.97	-84.1
	අගය (රු.මි.)	9.43	4.78	-49.3
ගම්මිරිස් තෙල්	පරිමාව (මෙ.ටො)	0.07	0.20	185.9
	අගය (රු.මි.)	0.74	5.01	575.0
කරදමුංගු	පරිමාව (මෙ.ටො)	6.31	14.95	136.8
	අගය (රු.මි.)	7.16	14.60	104.0
කරදමුංගු තෙල්	පරිමාව (මෙ.ටො)	0.67	0.47	-30.1
	අගය (රු.මි.)	27.20	16.23	-40.3
පැහිරි	පරිමාව (මෙ.ටො)	2.60	1.21	-53.5
	අගය (රු.මි.)	3.43	2.12	-38.1
සාදික්කා	පරිමාව (මෙ.ටො)	9.75	17.30	77.4
	අගය (රු.මි.)	19.09	40.33	111.3
වසාවාසි	පරිමාව (මෙ.ටො)	0.30	-	-100.0
	අගය (රු.මි.)	1.06	-	-100.0
සාදික්කා තෙල්	පරිමාව (මෙ.ටො)	3.60	3.91	8.5
	අගය (රු.මි.)	26.68	38.53	44.4
පුවක්	පරිමාව (මෙ.ටො)	72.01	1.01	-98.6
	අගය (රු.මි.)	7.95	0.26	-96.7
බුලත්	පරිමාව (මෙ.ටො)	0.01	-	-
	අගය (රු.මි.)	0.006	-	-
වැනිලා	පරිමාව (මෙ.ටො)	0.007	0.05	600.0
	අගය (රු.මි.)	0.005	0.07	1,382.1
වැනිලා තෙල්	පරිමාව (මෙ.ටො)	2.11	6.16	191.8
	අගය (රු.මි.)	3.34	8.40	151.3
සේර තෙල්	පරිමාව (මෙ.ටො)	1.46	0.47	-67.7
	අගය (රු.මි.)	2.73	1.01	-62.9
මුළු අපනයන කෘෂි හෝග	පරිමාව (මෙ.ටො)	10,860.24	6,926.44	-36.2
	අගය (රු.මි.)	5,100.98	3,929.65	-23.0
ඉඟුරු	පරිමාව (මෙ.ටො)	258.63	721.60	179.0
	අගය (රු.මි.)	112.45	127.16	13.1
ඉඟුරු තෙල්	පරිමාව (මෙ.ටො)	1.68	0.63	-62.6
	අගය (රු.මි.)	13.89	6.53	-53.0
කහ	පරිමාව (මෙ.ටො)	4,266.87	3,807.53	-10.8
	අගය (රු.මි.)	795.97	476.23	-40.2
එකතුව (ඉඟුරු සහ කහ)	පරිමාව (මෙ.ටො)	4,527.17	4,529.76	0.1
	අගය (රු.මි.)	922.31	609.92	-33.9
එකතුව (ඉඟුරු සහ කහ සමග)	පරිමාව (මෙ.ටො)	15,387.42	11,456.20	-25.5
	අගය (රු.මි.)	6,023.29	4,539.56	-24.6

මූලාශ්‍රය: ශ්‍රී ලංකා රේගුව

* යාවකාලික

ඇමුණුම V : ව්‍යාප්ති නිලධාරීන් සේවයෙහි යෙදවීම - 2012

මහනුවර - ව්‍යාප්ති නිලධාරී කලාප

01	ගලගෙදර	09	රඹුක්පිටිය
02	උඩුනුවර	10	වත්තේගම, හුළුගහ
03	කුරුඳුවත්ත	11	කුණ්ඩසාලේ
04	ගම්පොළ/දැල්පිටිය	12	හතරලියැද්ද
05	ගලහ/තලාතුඹය	13	හාරිස්පත්තුව
06	පූජාපිටිය/ අලවතුගොඩ	14	මැදපිටිය
07	තෙල්දෙණිය	15	යටිනුවර
08	උඩදුම්බර		

කෑගල්ල ව්‍යාප්ති නිලධාරී කලාප

01	මාවතැල්ල	08	අරණායක
02	උස්සාපිටිය	09	රුවන්වැල්ල
03	පින්නවල/දැලිවල	10	යටියන්තොට
04	කෑගල්ල	11	පනාවල
05	වරකාපොළ	12	බුලත්කොහුපිටිය
06	දැරණියගල	13	දැදිගම
07	බටුවත්ත/යටිටෝගොඩ		

කොළඹ ව්‍යාප්ති නිලධාරී කලාප

01	අවිස්සාවේල්ල
02	හෝමාගම
03	මාලඹේ

මාතලේ ව්‍යාප්ති නිලධාරී කලාප

01	පලාපත්වල	06	යටිටවත්ත
02	උතුුවෙල	07	හුනුකටාල
03	තැන්න	08	පල්ලාපොල
04	රත්තොට	09	වහකොට්ටේ
05	වේරගම	10	අලුගොල්ල

කළුතර ව්‍යාප්ති නිලධාරී කලාප

01	මාදුරුවෙල	05	හොරණ/ඉංගිරිය/බුලත්සිංහල
02	බණ්ඩාරගම	06	ඉත්තෑපාන
03	කළුතර	07	බදුරලිය
04	මතුගම	08	අගලවත්ත

නුවරඑළිය ව්‍යාප්ති නිලධාරී කලාප

01	ගිනිගන්හේන	03	රිකිල්ලගස්කඩ/හගුරන්කෙත
02	කොත්මලේ	04	වලපනේ

ගම්පහ ව්‍යාප්ති නිලධාරී කලාප

01	දොම්පේ	07	බඩල්ගම
02	උඩුගම්පොළ	08	පල්ලෙවල
03	ගම්පහ	09	බියගම
04	මහර	10	මීරිගම
05	වෑකේ	11	දිවුලපිටිය
06	අත්තනගල්ල	12	මිනුවන්ගොඩ

කුරුණෑගල ව්‍යාප්ති නිලධාරී කලාප

01	පොල්ගහවෙල	07	දඹදෙණිය
02	දොඩන්ගස්ලන්ද	08	කටුගම්පොළ/කුලියාපිටිය
03	මාවතගම	09	අලව්ව
04	රම්බඩගල්ල	10	බිංගිරිය/උඩුබද්දාව
05	කරදගොල්ල/වේරවැල්ල	11	වාරියපොළ
06	කුලියාපිටිය	12	මැල්සිරිපුර

හම්බන්තොට ව්‍යාප්ති නිලධාරී කලාප

01	ඕකෙවෙල	05	වලස්මුල්ල
02	බෙලිඅත්ත	06	තංගල්ල
03	මිද්දෙනිය	07	වීරකැටිය
04	කටුවාන		

බදුල්ල ව්‍යාප්ති නිලධාරී කලාප

01	සොරනාතොට/බදුල්ල	03	නිකපොත/බණ්ඩාරවෙල
02	හල්දුම්මුල්ල/හපුතලේ	04	ඌවපරණගම/වැලිමඩ

ගාල්ල ව්‍යාප්ති නිලධාරී කලාප

01	අලුත්වෙල	07	ඇත්කදුර
02	හිනිදුම	08	ඇල්පිටිය
03	හබරාදුව	09	කරන්දෙණිය
04	අම්බලන්ගොඩ	10	බද්දේගම/හික්කඩුව
05	බලපිටිය	11	නියගම
06	අක්මීමන	12	යක්කලමුල්ල

මාතර ව්‍යාප්ති නිලධාරී කලාප

01	දෙනියාය	06	දෙවිනුවර
02	අකුරැස්ස	07	දෙයියන්දර
03	පස්ගොඩ	08	කඹුරුපිටිය
04	හක්මන	09	මාලිමිබඩ
05	වැලිගම	10	මාතර

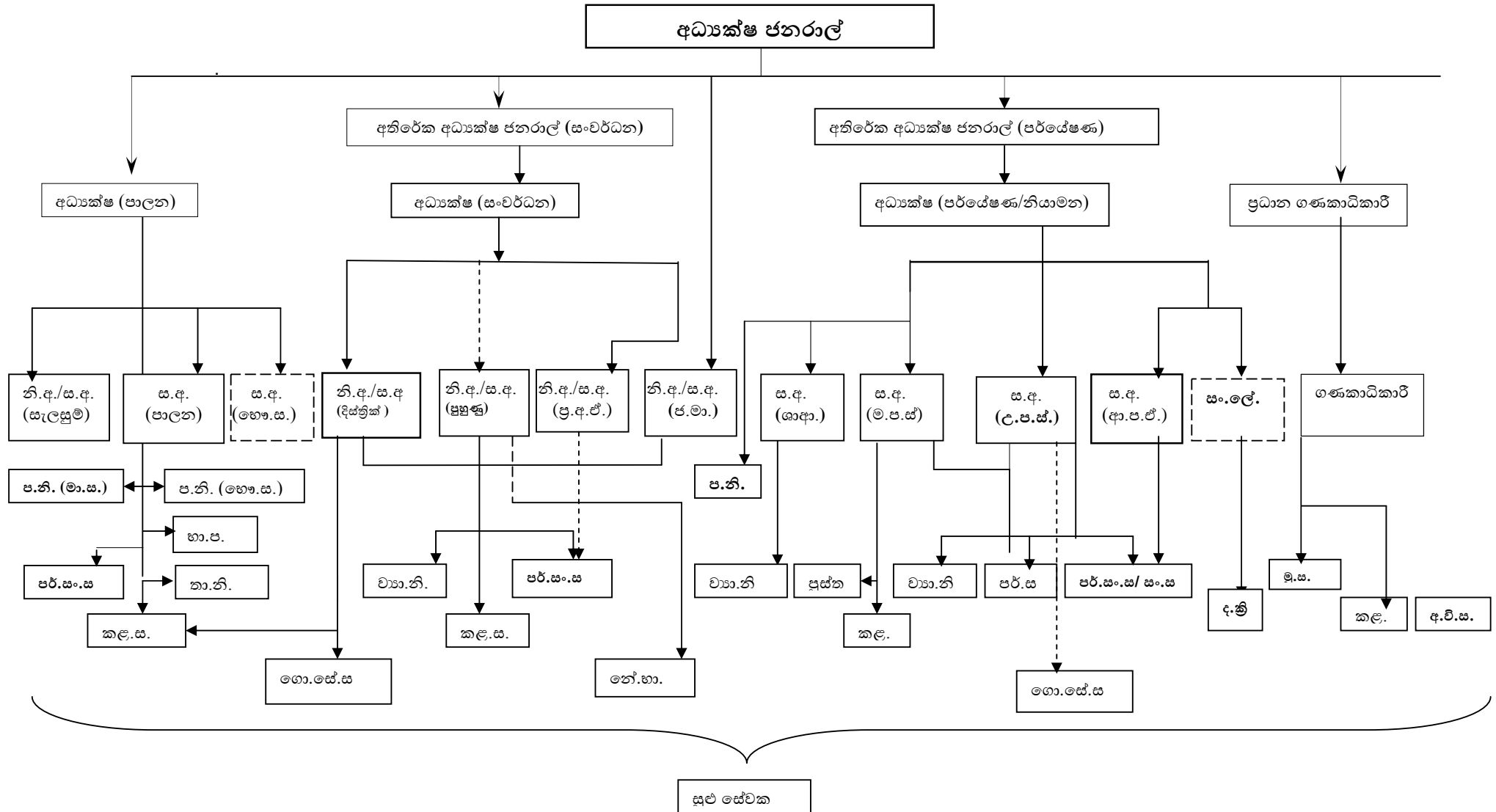
රත්නපුර ව්‍යාප්ති නිලධාරී කලාප

01	වැලිගෙපොළ/ඇලපාත/නිවිතිගල	05	ගොඩකවෙල
02	ඇහැළියගොඩ/රත්නපුර	06	කලවාන
03	කොළොන්න/ඇඹිලිපිටිය	07	පැල්මඩුල්ල
04	ආයගම	08	බලංගොඩ

මොණරාගල ව්‍යාප්ති නිලධාරී කලාප

01	හිගුරුකඩුව / වැල්ලවාය	05	පදියතලාව
02	බිබිල	06	මඩුල්ල
03	බුක්කල	07	බඩල්කුඹුර
04	මැදගම		

ඇමුණුම VI : අපනයන කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ ආයතනික ව්‍යුහය - 2012

නි.අ. - නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ, ස.අ. - සහකාර අධ්‍යක්ෂ, භෞ.ස.- භෞතික හා සංවර්ධන , ප්‍ර.අ.ඒ.- ප්‍රගති අධීක්ෂණ ඒකකය, ජ.මා.- ජනමාධ්‍ය, ශා.ආ. - ශාක ආරක්ෂණ, ම.ප.ස්. - මධ්‍යම පර්යේෂණ ස්ථානය, උ.ප.ස්. - උපපර්යේෂණ ස්ථානය, ආ.ප.ඒ.- ආර්ථික පර්යේෂණ ඒකකය, සං.ලේ. - සංඛ්‍යාලේඛනඥ, ප.නි. (මා.ස.)- පරිපාලන නිලධාරී, මානව සම්පත්, ප.නි. (භෞ.ස.)- පරිපාලන නිලධාරී, භෞතික සම්පත්, භා.ප.- (භාෂා පරිවර්තක), පර්.සං.ස.- පර්යේෂණ හා සංවර්ධන සහකාර, සං.ස.- සංවර්ධන සහකාර, මි.ස.- මූල්‍ය සහකාර, තා.නි.- තාක්ෂණික නිලධාරී, කළ.ස.- කළමනාකරණ සහකාර, අ.වි.වි.- අභ්‍යන්තර විගණන සහකාර, පුස්තක.- පුස්තකාලාධිපති, ව්‍යා.නි.- ව්‍යාප්ති නිලධාරී, පර්.ස.- පර්යේෂණ සහකාර, ද.ක්‍රි.- දත්ත ක්‍රියාකරු, ගො.සේ.ස.- ගොවිපළ සේවා සහකාර

අපනයන කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව - අතමිටි කරු හෙට දිනකට

ஏற்றுமதி விவசாயத் திணைக்களம் - வளமான எதிர்காலத்திற்கு

DEPARTMENT OF EXPORT AGRICULTURE - FOR A PROSPEROUS FUTURE